

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-4172
Podgorica, 22. septembra 2020. godine

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	1. 10 2020 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	09-1/20-4
VEZA:	
EPA:	17 XXVII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 11. septembra 2020. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O UPOREDIVOSTI NAKNADA POVEZANIH SA RAČUNOM ZA PLAĆANJE POTROŠAČA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE POTROŠAČA I RAČUNU ZA PLAĆANJE SA OSNOVNIM USLUGAMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su ministar finansija i dr **BOJANA BOŠKOVIĆ**, generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta u Ministarstvu finansija.

Vlada preporučuje Skupštini Crne Gore da, prilikom razmatranja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, pozove dr Radoja Žugića, guvernera Centralne banke Crne Gore, da učestvuje u radu Skupštine i njenih radnih tijela.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

**ZAKON
O UPOREDIVOSTI NAKNADA POVEZANIH SA RAČUNOM ZA PLAĆANJE
POTROŠAČA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE POTROŠAČA I
RAČUNU ZA PLAĆANJE SA OSNOVNIM USLUGAMA**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se transparentnost i uporedivost naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanje računa za plaćanje potrošača i ostvarivanje prava na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na račune za plaćanje koji potrošačima omogućavaju korišćenje najmanje sljedećih platnih usluga:

- 1) uplatu gotovog novca na račun za plaćanje;
- 2) isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, i
- 3) izvršavanje i primanje platnih transakcija, uključujući kreditne transfere u korist drugog lica ili od drugog lica.

Zabrana diskriminacije

Član 3

Prilikom otvaranja računa za plaćanje potrošaču koji ima zakonit boravak u Crnoj Gori, uključujući i pristup računom za plaćanje sa osnovnim uslugama, zabranjena je svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, a naročito po osnovu rase, pola, genetskih osobina, nacionalne pripadnosti, socijalnog porijekla, rođenja, vjeroispovijesti, političkog ili drugog uvjerenja, imovinskog stanja, mjesta boravka, kulture, jezika, starosti, seksualnog opredjeljenja i psihičkog ili fizičkog invaliditeta.

Primjena drugog zakona

Član 4

Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **naknade** su naknade i troškovi koje potrošač plaća pružaocu platnih usluga za usluge povezane sa računom za plaćanje ili u vezi sa tim uslugama, ako postoje;
- 2) **pasivna kamatna stopa** je kamatna stopa po kojoj pružalac platnih usluga plaća kamate potrošaču na novčana sredstva na računu za plaćanje;
- 3) **trajni nalog** je instrukcija koju platilac daje pružaocu platnih usluga koji mu vodi račun za plaćanje, za izvršavanje kreditnih transfera u redovnim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume;
- 4) **ugovor o prekoračenju** je poseban ugovor kojim pružalac platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prelaze raspoloživi iznos novčanih sredstava na računu za plaćanje potrošača;
- 5) **prećutno prekoračenje** je iznos novčanih sredstava koji pružalac platnih usluga prećutno stavlja na raspolaganje potrošaču, a koji prelazi raspoloživo stanje novčanih sredstava na računu za plaćanje potrošača ili iznos ugovorenog prekoračenja;
- 6) **usluge povezane sa računom za plaćanje** su usluge u vezi sa otvaranjem, vođenjem i ukidanjem računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije na osnovu čekova i mjenica u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. marta 1931. godine i Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i sopstvenim mjenicama od 7. juna 1930. godine i sličnim čekovima i mjenicama uređenim pravom država koje nisu učesnice tih konvencija, papirnih potvrda, putničkih čekova i poštanskih novčanih uputnica prema definiciji Svjetske poštanske unije, kao i ugovoreno i prećutno prekoračenje;
- 7) **prebacivanja računa za plaćanje** je:
  - a) prenos informacija sa jednog pružaoca platnih usluga na drugog o svim ili pojedinim trajnim nalogima za kreditne transfere, ponavljajućim direktnim zaduženjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje,
  - b) prenos raspoloživih novčanih sredstava sa računa za plaćanje kod jednog pružaoca platnih usluga na račun za plaćanje kod drugog pružaoca platnih usluga, ili
  - c) prenos informacija i prenos raspoloživih novčanih sredstava u skladu sa podtač. a) i b) ove tačke, uz ukidanje ili bez ukidanja prethodnog računa za plaćanje;
- 8) **zakonit boravak u Crnoj Gori** je boravak fizičkog lica u Crnoj Gori u skladu sa propisima kojima se uređuje prebivalište i boravište građana, odnosno boravak stranaca u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava stranaca, uključujući i stranca koji boravi u Crnoj Gori u skladu sa zakonima kojima se uređuju azil i izbjeglice ili na osnovu međunarodnog ugovora;
- 9) **nadležni organ** je organ koji je imenovala država članica kao nadležni.

II. TRANSPARENTNOST I UPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH SA RAČUNOM ZA PLAĆANJE

Lista najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje

Član 7

Lista najreprezentativnijih usluga sadrži pojmove i definicije za svaku pojedinačnu uslugu povezanu sa računom za plaćanje od najmanje 10, a najviše 20 najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje (u daljem tekstu: lista najreprezentativnijih usluga) za koje potrošači plaćaju naknade, a koje nudi najmanje jedan pružalac platnih usluga u Crnoj Gori, i objavljuje je na svojoj internet stranici.

Prilikom utvrđivanja liste najreprezentativnijih usluga, uzimaju se u obzir:

- usluge koje potrošači najčešće koriste u vezi sa računom za plaćanje, i
- usluge koje potrošači izlažu najvećem trošku.

Listu najreprezentativnijih usluga utvrđuje i po potrebi ažurira Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka).

Informativni dokument o naknadama

Član 8

Pružalac platnih usluga dužan je da, u primjerenom roku prije zaključenja sa potrošačem okvirnog ugovora o računu za plaćanje, dostavi potrošaču, u papirnoj formi ili drugom trajnom mediju, informativni dokument o naknadama za najreprezentativnije usluge povezane sa računom za plaćanje (u daljem tekstu: informativni dokument o naknadama), koji sadrži spisak usluga sa liste najreprezentativnijih usluga koje pružalac platnih usluga ima u ponudi i podatke o pojedinačnoj naknadi i kamati za svaku uslugu.

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz informativni dokument o naknadama, pruži i prethodne informacije za zaključenje okvirnog ugovora u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.

Informativni dokument o naknadama mora:

- 1) da sadrži nazive svih usluga sa liste najreprezentativnijih usluga i naknade za usluge sa te liste koje pruža, a ako ne pruža pojedinu od tih usluga, oznaku da tu uslugu ne pruža;
- 2) biti kratak i samostalan dokument;
- 3) biti napisan jasno, lako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost;
- 4) biti jednako razumljiv kada je kucan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji, ako je izvorna verzija bila u boji;
- 5) biti tačan i ne smije biti obmanjujući;
- 6) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača;
- 7) imati naziv „Informativni dokument o naknadama“ na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata;
- 8) imati izjavu o tome da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge sa liste najreprezentativnijih usluga i da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama, uključujući i naknade za usluge koje nijesu na toj listi, sadržane u drugim dokumentima, i
- 9) biti napisan na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.

Ako se jedna ili više usluga nudi kao dio paketa usluga povezanih sa računom za plaćanje, informativni dokument o naknadama mora da sadrži naknadu za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihov obim, kao i dodatnu naknadu za bilo koju uslugu koja prelazi obim usluga obuhvaćen naknadom za paket.

Pružalac platnih usluga dužan je da Centralnoj banci dostavi informativni dokument o naknadama i njegove izmjene i dopune, najkasnije u roku od tri dana od dana njihove izrade.

Izgled i format informativnog dokumenta o naknadama može propisati Centralna banka.

Pojmovnik platnih usluga

Član 9

Pružalac platnih usluga dužan je da učini dostupnim potrošaču pojmovnik platnih usluga koji mora obuhvatiti pojmove i definicije usluga iz liste najreprezentativnijih usluga, kao i druge definicije ako postoje.

Pojmovnik platnih usluga mora biti napisan:

- 1) jasno, nedvosmisleno, lako razumljivim riječima i ne smije biti obmanjujući, i
- 2) na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.

Dostupnost informativnog dokumenta i pojmovnika platnih usluga

Član 10

Pružalac platnih usluga dužan je da informativni dokument o naknadama i pojmovnik platnih usluga u svakom trenutku učini lako dostupnim potrošaču, uključujući i potrošača koji nije korisnik platnih usluga tog pružaoca platnih usluga, i to u:

- 1) elektronskom obliku na svojoj internet stranici, i
- 2) prostorijama pružaoca platnih usluga kojima potrošač ima pristup.

Na zahtjev potrošača, pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču bez naknade učini dostupnim informativni dokument o naknadama i pojmovnik platnih usluga u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju koji pružalac platnih usluga uobičajeno koristi u tu svrhu.

Izveštaj o naknadama

Član 11

Pružalac platnih usluga je dužan da za izvršene usluge povezane sa računom za plaćanje potrošaču učini dostupnim bez naknade, najmanje jednom-godišnje, izvještaj o svim naknadama i kamatama (u daljem tekstu: izvještaj o naknadama).

Odredbe stava 1 ovog člana ne utiču na primjenu odredbi zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na obavezu informisanja o izvršenim platnim transakcijama i zakona kojim su uređeni potrošački krediti koje se odnose na obaveze po ugovoru o kreditu u obliku dozvoljenog prekoračenja na računu za plaćanje.

Pružalac platnih usluga dužan je da, na zahtjev potrošača, dostavi izvještaj o naknadama u papirnoj formi.

Način dostavljanja izvještaja o naknadama utvrđuje se okvirnim ugovorom o računu za plaćanje.

Sadržaj izvještaja o naknadama Član 12

Izvještaj o naknadama sadrži naročito:

- 1) pojedinačnu naknadu obračunatu za svaku uslugu i informaciju o tome koliko je puta ta usluga korišćena tokom izvještajnog perioda, a ako je više usluga obuhvaćeno paketom - naknadu koja je obračunata za cijeli paket, informaciju o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u izvještajnom periodu, kao i dodatnu naknadu koja je obračunata za bilo koju uslugu koja prelazi obim obuhvaćen naknadom za paket;
- 2) ukupne iznose naknada nastalih tokom izvještajnog perioda za svaku uslugu, za svaki pruženi paket usluga i za usluge koje prelaze obim obuhvaćen naknadom za paket;
- 3) visinu kamatne stope na prekoračenje na računu za plaćanje, ako je pružalac platnih usluga pružao ovu uslugu u izvještajnom periodu, kao i ukupan iznos obračunatih kamata na prekoračenje u ovom periodu;
- 4) visinu pasivne kamatne stope koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos kamata po ovom osnovu koje je potrošač ostvario u izvještajnom periodu, i
- 5) ukupni iznos svih naplaćenih naknada za sve usluge pružene tokom izvještajnog perioda.

Izvještaj o naknadama mora:

- 1) biti napisan jasno, lako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost;
- 2) se koristiti, u mjeri u kojoj je to moguće, pojmovima određenim u listi najreprezentativnijih usluga;
- 3) biti tačan i ne smije biti obmanjujući;
- 4) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača;
- 5) biti poseban dokument sa nazivom „Izvještaj o naknadama“ na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata, i
- 6) biti napisan na crnogorskom jeziku ili drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz izvještaj o naknadama, pruži i informacije u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.

Izgled i format izvještaja o naknadama može propisati Centralna banka.

Informacije za potrošače

Član 13

Pružalac platnih usluga dužan je da u svojim predugovornim i reklamnim informacijama namijenjenim potrošačima, kao i u ugovorima koje zaključuje sa potrošačem, koristi pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga.

Pružalac platnih usluga može u informativnom dokumentu o naknadama i u izvještaju o naknadama, pored pojmova iz liste najreprezentativnijih usluga, dodatno koristiti nazive određenih proizvoda (brendova), kao sekundarne oznake tih usluga.

Pružaoци platnih usluga mogu, prilikom oglašavanja i ugovaranja usluga utvrđenih u listi najreprezentativnijih usluga, koristiti nazive određenih proizvoda (brendova), pod uslovom da se na osnovu tih naziva jasno mogu prepoznati usluge definisane u toj listi.

Internet stranica za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama

Član 14

Centralna banka na svojoj internet stranici besplatno objavljuje uporedive podatke o naknadama koje pružaoци platnih usluga naplaćuju potrošačima najmanje za usluge navedene u listi najreprezentativnijih usluga.

Internet stranica iz stava 1 ovog člana treba da:

- 1) je operativno nezavisna, kako bi se obezbijedilo da su svi pružaoци platnih usluga jednako zastupljeni u rezultatima pretraživanja;
- 2) sadrži jasnu oznaku da je njen vlasnik Centralna banka;
- 3) određuje jasne i objektivne kriterijume na kojima se zasniva upoređivanje podataka o naknadama;
- 4) koristi jednostavan i nedvosmislen jezik i, po pravilu, pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga;
- 5) pruža tačne i ažurirane informacije i oznaku vremena njihovog posljednjeg ažuriranja;
- 6) obuhvata širok obim ponuda vezanih za račun za plaćanje koji obuhvata znatan dio tržišta i, ako informacije koje su navedene ne predstavljaju sveobuhvatan pregled tržišta, sadrži jasnu oznaku da se ne radi o sveobuhvatnom pregledu prije prikazivanja rezultata o upoređivanju naknada, i
- 7) uputstvo o načinu prijave netačnih informacija o objavljenim naknadama.

Pružalac platnih usluga je dužan da na svojoj internet stranici obezbijedi link sa internet stranicom iz stava 1 ovog člana.

Pružalac platnih usluga je dužan da, na zahtjev Centralne banke, dostavi, pored podataka iz informativnog dokumenta o naknadama, i druge podatke potrebne za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama, na način i u roku koji Centralna banka odredi za dostavljanje tih podataka.

Račun za plaćanje u paketu sa drugim proizvodom ili uslugom

Član 15

Ako se usluga otvaranja i vođenja računa za plaćanje nudi u paketu sa drugim proizvodom ili uslugom koji nijesu povezani sa tim računom, pružalac platnih usluga dužan je da obavijesti potrošača o mogućnosti otvaranja računa za plaćanje odvojeno od tih proizvoda ili usluga i da potrošaču pruži odvojene informacije u vezi sa troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu koji se mogu kupiti odvojeno.

III. PREBACIVANJE RAČUNA ZA PLAĆANJE

Pružanje usluge prebacivanja računa za plaćanje

Član 16

Pružaoци platnih usluga dužni su da pružaju uslugu prebacivanja računa za plaćanje u istoj valuti svakom potrošaču koji otvori ili ima račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi na teritoriji Crne Gore.

Usluga prebacivanja računa za plaćanje

Član 17

Radi prebacivanja računa za plaćanje, potrošač podnosi zahtjev pružaocu platnih usluga (u daljem tekstu: pružalac platnih usluga - primalac).

Prilikom prebacivanja računa za plaćanje, pružalac platnih usluga kod koga potrošač otvori ili ima račun za plaćanje koji želi da prebaci (u daljem tekstu: pružalac platnih usluga - prenosilac) dužan je da pružaocu platnih usluga - primaocu:

1) prenese informacije o svim ili pojedinim trajnim nalogima za kreditne transfere, ponavljajućim direktnim zaduženjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje, i/ili

2) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje koji potrošač ima kod pružaoca platnih usluga - prenosioca na račun za plaćanje koji potrošač otvori ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, uz ukidanje ili bez ukidanja računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - prenosioca.

Prilikom prebacivanja računa za plaćanje ne prenosi se broj računa za plaćanje koji je potrošač imao kod pružaoca platnih usluga - prenosioca na račun za plaćanje koji potrošač otvori ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca.

Ovlašćenje potrošača za prebacivanje računa za plaćanje

Član 18

Pružalac platnih usluga - primalac dužan je da započne sa preduzimanjem radnji koje se odnose na prebacivanje računa za plaćanje po prijemu ovlašćenja potrošača za prebacivanje računa za plaćanje (u daljem tekstu: ovlašćenje).

U slučaju zajedničkog računa za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje započinje po prijemu ovlašćenja svih imalaca tog računa.

Ovlašćenje se sastavlja u pisanoj formi, na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku o kojem se strane dogovore, pri čemu je pružalac platnih usluga - primalac dužan da, odmah nakon prijema tog ovlašćenja, potrošaču dostavi njegov primjerak ili kopiju.

Ovlašćenjem potrošač daje saglasnost pružaocu platnih usluga - prenosiocu i pružaocu platnih usluga - primaocu za preduzimanje svih ili pojedinih radnji kod prebacivanja računa za plaćanje koje su ti pružaoци dužni da sprovedu u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćenjem se određuju:

- trajni nalog, saglasnost za direktna zaduženja, dolazeći kreditni transferi i druge platne usluge čije se izvršenje prenosi na račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - primaoca, i

- dan početka izvršavanja trajnih naloga i direktnih zaduženja sa računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - primaoca, pri čemu ovaj rok ne može biti kraći od šest radnih dana od dana kada pružalac platnih usluga - primalac primi dokumentaciju od pružaoca platnih usluga - prenosioca.

Inicijalne obaveze pružaoca platnih usluga - primaoca

Član 19

Pružalac platnih usluga - primalac dužan je da, u roku od dva radna dana od dana prijema ovlašćenja, podnese zahtjev pružaocu platnih usluga - prenosiocu da, u skladu sa tim ovlašćenjem izvrši sljedeće radnje:

- 1) dostavi pružaocu platnih usluga - primaocu i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, popis postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i dostupne informacije o ovlašćenju za direktna zaduženja, koji se prebacuju;
- 2) dostavi pružaocu platnih usluga - primaocu i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja povjerilac koja su izvršena na računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci;
- 3) ako pružalac platnih usluga - prenosilac nema uspostavljen sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, prestane primati direktna zaduženja i dolazne kreditne transfere od dana navedenog u ovlašćenju;
- 4) obustavi izvršavanje trajnih naloga od dana navedenog u ovlašćenju;
- 5) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, na dan koji je potrošač odredio, i
- 6) zatraži ukidanje računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - prenosioca na dan koji je potrošač odredio.

Obaveze pružaoca platnih usluga - prenosioca

Član 20

Nakon prijema zahtjeva iz člana 19 ovog zakona od pružaoca platnih usluga - primaoca, pružalac platnih usluga - prenosilac dužan je da, u skladu sa ovlašćenjem izvrši sljedeće radnje:

- 1) pošalje pružaocu platnih usluga - primaocu informacije iz člana 19 tač. 1 i 2 ovog zakona, u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva pružaoca platnih usluga - primaoca;
- 2) ako pružalac platnih usluga - prenosilac nema uspostavljen sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, prestane prihvatati dolazne kreditne transfere i direktna zaduženja na računu za plaćanje od dana navedenog u ovlašćenju, o čemu obavještava platioce i primaoce plaćanja koji učestvuju u tim transakcijama;
- 3) obustavi trajne naloge od dana navedenog u ovlašćenju;
- 4) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji posjeduje kod pružaoca platnih usluga - primaoca na dan određen u ovlašćenju, i
- 5) ne dovodeći u pitanje odredbe zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na otkazni rok potrošača, ukine račun za plaćanje na dan određen u ovlašćenju ako potrošač nema neizmirenih obaveza na tom računu za plaćanje i pod uslovom da su izvršene radnje iz tač. 1, 2 i 4 ovog stava i odmah obavijesti potrošača ukoliko neizmirene obaveze sprječavaju ukidanje njegovog računa za plaćanje.

Pružalac platnih usluga - prenosilac ne može blokirati platni instrument prije dana utvrđenog u ovlaštenju potrošača, kako pružanje tih platnih usluga potrošaču ne bi bilo prekinuto tokom prebacivanja računa za plaćanje.

Odredbe stava 2 ovog člana ne utiču na primjenu odredbi zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na ograničenje korišćenja platnog instrumenta.

Obaveze pružaoca platnih usluga - primaoca nakon prijema zatraženih informacija

Član 21

U roku od pet radnih dana od prijema informacija zatraženih od pružaoca platnih usluga – prenosioca, pružalac platnih usluga - primalac dužan je da, u skladu sa ovlaštenjem izvrši sljedeće radnje:

- 1) aktivira trajne naloge koje je potrošač odredio u ovlaštenju i izvršava ih počev od dana utvrđenog u ovlaštenju;
- 2) obezbijedi uslove za izvršavanje direktnih zaduženja koje je korisnik platnih usluga odredio u ovlaštenju počev od dana utvrđenog u ovlaštenju;
- 3) obavijesti potrošača i o drugim pravima u vezi sa izvršavanjem direktnih zaduženja koja su ugovorena (npr. pravo da se umanja iznos direktnih zaduženja, da se saglasi sa svakim pojedinačnim direktnim zaduženjem, da blokira direktno zaduženje);
- 4) obavijesti platioce koji iniciraju izvršenje ponavljajućih dolazećih kreditnih transfera, koji su utvrđeni u ovlaštenju, o računu za plaćanje potrošača otvorenom kod pružaoca platnih usluga - primaoca i dostavlja platiocima kopiju ili primjerak ovlašćenja potrošača, a ako pružalac platnih usluga - primalac nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti platioce, nedostajuće informacije traži od potrošača ili pružaoca platnih usluga – prenosioca, i
- 5) obavijesti primaoce plaćanja koji iniciraju platnu transakciju za direktno zaduženje računa za plaćanje potrošača, a koji su utvrđeni u ovlaštenju, o računu za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - primaoca i o danu od kada će se direktna zaduženja izvršavati sa tog računa za plaćanje i dostavi primaocima plaćanja kopiju ili primjerak ovlašćenja potrošača, a ako pružalac platnih usluga - primalac nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti primaoce plaćanja, nedostajuće informacije traži od potrošača ili pružaoca platnih usluga - prenosioca.

U slučaju da potrošač odluči da sam da platiocima i/ili primaocima plaćanja podatke iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana, pružalac platnih usluga - primalac dužan je da tom potrošaču, u roku iz stava 1 ovog člana, dostavi obavještenje u pisanoj formi, koje mora sadržati podatke o računu za plaćanje i danu utvrđenom u ovlaštenju potrošača od kada će pružalac platnih usluga - primalac otpočeti izvršavanje ponavljajućih dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja.

Naknade povezane sa prebacivanjem računa za plaćanje

Član 22

Pružalac platnih usluga - prenosilac i pružalac platnih usluga - primalac dužni su da obezbijede potrošaču bez naknade pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim nalogima i direktnim zaduženjima koje ima kod tih pružalaca platnih usluga.

Pružalac platnih usluga - prenosilac ne smije naplatiti naknadu potrošaču ili pružaocu platnih usluga - primaocu za davanje podataka koje od njega, u skladu sa članom 19 ovog zakona, zatraži pružalac platnih usluga - primalac.

Na naknadu za ukidanje računa za plaćanje primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje platni promet.

Za usluge iz čl. 20 i 21 ovog zakona, osim za usluge iz st. 1 do 3 ovog člana, pružalac platnih usluga - prenosilac i pružalac platnih usluga - primalac mogu naplatiti korisniku platnih usluga naknade koje moraju biti razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružaoca platnih usluga.

Odgovornost pružaoca platnih usluga

Član 23

Pružalac platnih usluga koji je uključen u postupak prebacivanja računa za plaćanje dužan je da, bez odlaganja, nadoknadi potrošaču imovinsku štetu, uključujući naknade i kamate, koju je potrošač pretrpio zbog toga što taj pružalac platnih usluga nije u cjelosti ili djelimično ispunio svoje obaveze iz čl. 19, 20 i 21 ovog zakona.

Odgovornost pružaoca platnih usluga isključena je u slučaju izuzetnih i nepredviđenih okolnosti na koje pružalac platnih usluga, koji se poziva na te okolnosti, nije mogao uticati i čije se posljedice ne bi mogle izbjeći uprkos postupanju sa potrebnom pažnjom, kao i u slučaju kada je pružalac platnih usluga bio dužan da primijeni drugi propis.

Odgovornost pružaoca platnih usluga utvrđuje se u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu. --

Informacije o prebacivanju računa za plaćanje

Član 24

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču učini dostupnim sljedeće informacije o prebacivanju računa za plaćanje:

1) obavezama i odgovornostima pružaoca platnih usluga - prenosioca i pružaoca platnih usluga - primaoca, u svakoj pojedinačnoj fazi postupka prebacivanja računa za plaćanje iz čl. 18 do 22 ovog zakona;

2) rokovima za izvršenje svake pojedine radnje u postupku prebacivanja računa za plaćanje;

3) naknadama koje se naplaćuju u postupku prebacivanja, ukoliko se naplaćuju;

4) informacije o tome koje podatke potrošač treba da dostavi, i

5) pravu na vansudsko rješavanje sporova u skladu sa zakonom.

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču stavi na raspolaganje i druge informacije, uključujući i informacije o sistemu zaštite depozita čiji je pružalac platnih usluga član, ako je to primjenljivo.

Informacije iz stava 1 ovog člana moraju potrošaču biti dostupne bez naknade u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju u svim prostorijama pružaoca platnih usluga kojima potrošači imaju pristup, moraju uvijek biti dostupne u elektronskom obliku na njegovoj internet stranici i moraju se pružiti potrošačima na njihov zahtjev.

IV. RAČUN ZA PLAĆANJE SA OSNOVNIM USLUGAMA

Kreditne institucije koje otvaraju račun za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 25

Račune za plaćanje sa osnovnim uslugama dužne su da otvaraju i vode kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koje ispunjavaju kriterijume utvrđene propisom Centralne banke.

Kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koje ne ispunjavaju kriterijume iz stava 1 ovog člana mogu odlučiti da nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama, pod uslovom da postupaju u skladu sa čl. 26 do 31 ovog zakona.

Kreditna institucija iz st. 1 i 2 ovog člana (u daljem tekstu: kreditna institucija) nudi potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama u cilju garantovanja dostupnosti ovih računa za sve potrošače na teritoriji Crne Gore i sprječavanja narušavanja konkurencije na tržištu Crne Gore.

Pravo na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 26

Potrošač koji ima zakonit boravak u Crnoj Gori, uključujući i potrošača koji nema stalnu adresu i tražioca azila, kao i potrošača koji nije dobio dozvolu za boravak a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga, ima pravo na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama kod kreditne institucije, bez obzira na mjesto boravka u Crnoj Gori.

Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 27

Kreditna institucija je dužna da, na zahtjev potrošača, otvori račun za plaćanje sa osnovnim uslugama ili odbije taj zahtjev, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 10 radnih dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Kreditna institucija je dužna da odbije zahtjev potrošača iz stava 1 ovog člana ako bi otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama bilo u suprotnosti sa propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

U slučaju odbijanja zahtjeva iz razloga datih u stavu 2 ovog člana, kreditna institucija je dužna da o tome obavijesti organ nadležan za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i sprovede druge postupke u skladu sa propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Kreditna institucija može da odbije zahtjev potrošača za otvaranje tog računa ako potrošač na teritoriji Crne Gore već ima otvoren račun za plaćanje koji mu omogućava korišćenje usluga iz člana 28 stav 1 ovog zakona.

Prije otvaranja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, kreditna institucija može provjeriti da li potrošač ima otvoren račun za plaćanje kod druge kreditne institucije koji mu omogućava korišćenje usluga iz člana 28 stav 1 ovog zakona, a može i prihvatiti pisanu izjavu potrošača o tome da nema otvoren račun za plaćanje u Crnoj Gori ili da će račun za plaćanje biti ukinut.

Kreditne institucije su dužne da međusobno sarađuju u postupku provjere iz stava 5 ovog člana.

Kreditna institucija je dužna da, u slučaju odbijanja zahtjeva potrošača za otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, bez odlaganja dostavi potrošaču, u pisanoj formi i bez naknade, obavještenje o odbijanju i razlozima odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo suprotno ciljevima nacionalne bezbjednosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Kreditna institucija je dužna da, u slučaju odbijanja zahtjeva potrošača za otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, dostavi potrošaču informacije o pravu na vansudsko rješavanje sporova, u skladu sa zakonom.

Kreditna institucija ne smije otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama uslovljavati ugovaranjem dodatnih usluga.

Obilježja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 28

Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama obuhvata:

- 1) usluge koje omogućavaju otvaranje, vođenje i ukidanje računa za plaćanje;
- 2) usluge koje omogućavaju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje;
- 3) usluge koje omogućavaju isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, na šalteru ili bankomatu tokom ili van radnog vremena kreditne institucije, i
- 4) izvršavanje sljedećih platnih transakcija:
  - direktnih zaduženja;
  - platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta, i
  - kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem interneta, ako su dostupni.

~~Kreditna institucija ne smije potrošaču nuditi usluge iz stava 1 ovog člana u okviru računa za plaćanje sa osnovnim uslugama u obimu koji je manji od onog u kome ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije račun za plaćanje sa osnovnim uslugama.~~

~~Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora biti u valuti koja je sredstvo plaćanja u Crnoj Gori.~~

~~Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi sa uslugama iz stava 1 ovog člana.~~

~~Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora omogućiti potrošaču iniciranje i izvršavanje platnih transakcija u prostorijama kreditne institucije i/ili putem interneta ako ga kreditne institucije nude.~~

~~Kreditna institucija ne smije omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima u iznosu koji prelazi raspoloživa novčana sredstva na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama, odnosno ne smije zaključivati ugovor o prekoračenju koji bi se odnosio na taj račun.~~

Naknade povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 29

Za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade koje naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena i najviše do iznosa koji naplaćuje imaocima drugih računa za plaćanje.

Usluge iz stava 1 ovog člana kreditna institucija pruža bez naknade ili uz razumnu naknadu, osim usluga platnih transakcija putem kreditnih kartica za koje može naplatiti naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

Razumnu naknadu iz stava 2 ovog člana određuje kreditna institucija uzimajući u obzir najmanje sljedeće kriterijume:

- 1) prosječnu neto-zaradu u Crnoj Gori, po podacima organa državne uprave nadležnog za statistiku, i
- 2) prosječnu naknadu koju kreditne institucije u Crnoj Gori naplaćuju potrošačima za tu uslugu u vezi sa drugim računima za plaćanje.

Kreditne institucije su dužne da potrošaču naplate razumne naknade i u slučaju nepoštovanja obaveza iz okvirnog ugovora od strane potrošača.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, potrošačima koji pripadaju osjetljivoj grupi, kreditna institucija je dužna da usluge iz člana 28 stav 1 tač 1, 2 i 3 ovog zakona i prvih 10 nacionalnih platnih transakcija u mjesecu pruža bez naknade, a za ostale usluge iz člana 28 stav 1 tačka 4 ovog zakona kreditna institucija smije naplatiti naknadu najviše u visini od 70% naknade koju naplaćuje drugim imaćima računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Potrošači koji pripadaju osjetljivoj grupi su: korisnici minimalne zarade, materijalnog obezbjeđenja, lične invalidnine, dodatka za njegu i pomoć i novčane naknade po osnovu osiguranja od nezaposlenosti, koji ta prava ostvaruju u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad i zakonom kojim se uređuje socijalna i dječja zaštita.

Kreditna institucija je dužna da, u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa potrošačima i na svojoj internet stranici, objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona.

Kreditne institucije su dužne da Centralnoj banci dostavljaju podatke o naknadama povezanim sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama, najkasnije u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife za te usluge.

U slučaju kada kreditna institucija odbije da izvrši autorizovanu platnu transakciju zbog toga što na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama nema dovoljno raspoloživih sredstava, ne smije potrošaču za odbijanje izvršavanja te transakcije naplatiti naknadu.

Raskid okvirnog ugovora o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 30

Kreditna institucija može jednostrano raskinuti okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

- 1) potrošač je namjerno koristio ovaj račun u protivpravne svrhe;
- 2) na računu nije izvršena nijedna transakcija duže od 24 uzastopna mjeseca;
- 3) potrošač je pravo na ovaj račun ostvario na osnovu netačnih informacija;
- 4) potrošač više nema zakonit boravak u Crnoj Gori, i
- 5) potrošač je naknadno otvorio drugi račun za plaćanje koji mu omogućava da koristi usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona.

Ako kreditna institucija raskine okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama u skladu sa stavom 1 tač. 2, 4 i 5 ovog člana, kreditna institucija je dužna da potrošaču, najkasnije dva mjeseca prije stupanja na snagu raskida ugovora, dostavi obavještenje, bez naknade i u pisanoj formi, o razlozima za raskid tog ugovora, osim ako bi navođenje razloga bilo suprotno ciljevima nacionalne bezbjednosti ili javnom interesu.

Ako kreditna institucija raskine okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama u skladu sa stavom 1 tač. 1 i 3 ovog člana, raskid tog ugovora proizvodi pravno dejstvo dostavljanjem obavještenja potrošaču o raskidu tog ugovora.

Kreditna institucija je dužna da u obavještenju o raskidu okvirnog ugovora o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama navede informacije o pravu potrošača na vansudsko rješavanje sporova, u skladu sa zakonom.

Opšte informacije o računima za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 31

Kreditne institucije su dužne da obavijeste Centralnu banku da nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Centralna banka objavljuje na svojoj internet stranici informacije o nazivu kreditnih institucija koje nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama, uslovima i načinu ostvarivanja prava na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama, naknadama u vezi sa tim računima i pravu potrošača na vansudsko rješavanje sporova, u skladu sa zakonom.

Kreditna institucija je dužna da potrošaču, bez naknade, učini lako dostupnim informacije i pruži objašnjenja u vezi sa obilježjima računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, uslovima korišćenja tog računa i naknadama u vezi sa tim računom, i to u elektronskom obliku na svojoj internet stranici i u prostorijama kojima potrošač ima pristup.

Kreditna institucija je dužna da informacije iz stava 3 ovog člana daje na način da potrošaču bude jasno da ga otvaranje i vođenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama ne obavezuje na ugovaranje bilo koje dodatne usluge.

V. NADLEŽNI ORGANI I VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA

Nadležni organ

Član 32

Kontrolu poslovanja pružalaca platnih usluga u skladu sa ovim zakonom,, uključujući i kontrolu postupanja u skladu sa zahtjevima o tajnosti, vrši Centralna banka, na način i u postupku koji je propisan zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i platni promet.

Ako se u postupku kontrole iz stava 1 ovog člana utvrdi da je subjekt kontrole postupao suprotno ovom zakonu, Centralna banka preuzima prema tom subjektu mjere u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i platni promet.

Izveštavanje Centralne banke

Član 33

Centralna banka može, u statističke svrhe i/ili za potrebe kontrole, propisati obavezu izveštavanja o aktivnostima pružaoca platnih usluga prema ovom zakonu, kao i sadržaj, rokove i način dostavljanja tih izveštaja.

Pružaoци platnih usluga dužni su da izveštavaju Centralnu banku u skladu sa propisom iz stava 1 ovog člana.

Vansudsko rješavanje sporova

Član 34

Ako potrošač smatra da pružalac platnih usluga postupa suprotno odredbama ovog zakona, ima pravo na prigovor pružaocu platnih usluga.

Potrošač iz stava 1 ovog člana ima pravo na zaštitu svojih prava i interesa i putem vansudskog rješavanja sporova, koje obuhvata pravo na prigovor Centralnoj banci i na alternativno rješavanje sporova, u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, platni promet i zaštita potrošača.

VI. PRAVA I OBAVEZE NAKON PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI

Lista najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje

Član 35

Listu najreprezentativnijih usluga, usklađenu sa standardizovanom terminologijom koju utvrđuje Evropska komisija na predlog Evropskog nadzornog tijela za bankarstvo (u daljem tekstu: EBA), utvrđuje Centralna banka i objavljuje je na svojoj internet stranici.

Centralna banka svake četiri godine procjenjuje i, po potrebi, ažurira listu najreprezentativnijih usluga.

Centralna banka o rezultatu svoje procjene i ažuriranoj listi najreprezentativnijih usluga izvještava Evropsku komisiju i EBA-u.

Obrazac informativnog dokumenta o naknadama

Član 36

Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori dužan je da potrošaču dostavi informativni dokument o naknadama na obrascu koji utvrđuje Evropska komisija, na predlog EBA-e.

Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje

Član 37

Ako potrošač odluči da otvori račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici Evropske unije, pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori kod kojeg taj potrošač ima otvoren račun za plaćanje dužan je da, na zahtjev potrošača, preduzme sljedeće radnje:

- 1) da potrošaču bez naknade dostavi listu postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i saglasnosti za direktna zaduženja datim tom pružaocu platnih usluga i raspoložive informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojimá upravlja povjerilac, a na osnovu kojih je odobren, odnosno zadužen račun za plaćanje potrošača u prethodnih 13 mjeseci, s tim da pružalac platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici nema obavezu pružanja onih usluga sa liste koje nema u svojoj ponudi;
- 2) da prenese raspoloživa novčana sredstva sa prethodnog računa za plaćanje na račun za plaćanje koji potrošač otvori kod pružaoca platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici, pod uslovom da zahtjev sadrži sve neophodne informacije koje omogućavaju identifikaciju tog pružaoca platnih usluga i računa za plaćanje potrošača kog tog pružaoca platnih usluga;
- 3) da ukine račun za plaćanje potrošača.

Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, ako potrošač nema neizmirenih obaveza po računu za plaćanje, preduzima radnje iz stava 1 ovog člana na dan koji potrošač odredi, a najranije šestog radnog dana od dana prijema zahtjeva od potrošača, osim ako nije u konkretnom slučaju dogovoren drugačiji rok ili ako je okvirnim ugovorom na osnovu kojeg je otvoren račun za plaćanje utvrđen duži rok u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet.

Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, bez odlaganja, obavještava potrošača u slučaju da potrošač ima neizmirene obaveze po računu za plaćanje prema tom pružaocu koje sprječavaju ukidanje tog računa.

Obrazac izvještaja o naknadama

Član 38

Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori dužan je da potrošaču dostavi izvještaj o naknadama na obrascu koji utvrđuje Evropska komisija, na predlog EBA-e.

Pravo na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama

Član 39

Potrošač koji ima zakonit boravak na teritoriji Evropske unije, uključujući potrošača bez stalne adrese i tražioca azila, kao i potrošača kojem nije odobren boravak ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga, ima pravo da otvori i koristi račun za plaćanje sa osnovnim uslugama kod kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, bez obzira na mjesto njegovog boravka na teritoriji Evropske unije.

Zakonit boravak u Evropskoj uniji, u smislu stava 1 ovog člana, predstavlja pravo fizičkog lica da boravi u državi članici Evropske unije na osnovu propisa Evropske unije ili nacionalnog zakonodavstva, uključujući i fizičko lice koja nema stalnu adresu i tražioca azila na osnovu Ženevske konvencije od 28. jula 1951. godine o statusu izbjeglica i njenog Protokola od 31. januara 1967. godine i ostalim relevantnim međunarodnim ugovorima.

Odredbe člana 3 ovog zakona primjenjuju se kod otvaranja i vođenja računa iz stava 1 ovog člana.

Na raskid okvirnog ugovora o otvaranju i vođenju računa iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe člana 30 ovog zakona, s tim što je dovoljan uslov za raskid ugovora i to što potrošač iz stava 1 ovog člana više nema zakonit boravak na teritoriji Evropske unije.

Saradnja sa nadležnim organima Evropske unije i drugih država članica

Član 40

Centralna banka saraduje sa Evropskom komisijom, Evropskom centralnom bankom, nacionalnim centralnim bankama drugih država članica i organima drugih država članica nadležnim za vršenje kontrole, odnosno nadzora kod pružalaca platnih usluga u vezi sa obavezama koje se odnose na transparentnost i uporedivost naknada koje naplaćuju potrošačima u vezi sa računima za plaćanje, poštovanjem prava potrošača kod prebacivanja računa za plaćanje i načinom ostvarivanja njihovog prava na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Centralna banka, u ostvarivanju saradnje iz stava 1 ovog člana, ovlašćena je za kontakt sa drugim nadležnim organima iz tog stava, o čemu obavještava Evropsku komisiju i nadležne organe drugih država članica.

Saradnja sa nadležnim organima iz stava 1 ovog člana sastoji se u međusobnom pružanju pomoći, a posebno u razmjeni podataka i informacija i sprovođenju kontrolnih, odnosno nadzornih aktivnosti.

Razmjena podataka i informacija iz stava 3 ovog člana između Centralne banke i organa drugih država članica određenih za kontakt sprovodi se bez neopravdanog odlaganja.

Centralna banka pri davanju podataka nadležnom organu druge države članice može naznačiti da se podaci i informacije iz stava 3 ovog člana mogu razmjenjivati sa trećim licima samo uz njenu izričitu saglasnost i u svrhu za koju je Centralna banka dala saglasnost.

Centralna banka ne može razmjenjivati sa trećim licima podatke i informacije koje je dobila u okviru saradnje iz stava 3 ovog člana, bez izričite saglasnosti organa koji su podatke i informacije dostavili i može ih razmjenjivati samo u svrhu za koju su ti organi dali saglasnost, osim u opravdanim okolnostima, o čemu Centralna banka odmah obavještava organ koji je dostavio podatke i informacije.

Centralna banka može pribavljati podatke i informacije iz stava 3 ovog člana radi vršenja i unapređenja kontrole, odnosno nadzora, odlučivanja u upravnim postupcima iz ovog zakona i obavljanja drugih poslova utvrđenih zakonom.

Centralna banka može odbiti zahtjev za saradnju iz stava 3 ovog člana, odnosno razmjenu podataka i informacija samo:

- 1) ako bi kontrolna, odnosno nadzorna aktivnost ili razmjena informacija mogla negativno uticati na suverenitet, bezbjednost ili javni poredak Crne Gore;
- 2) ako su već pokrenuti sudski postupci protiv istih lica i za iste radnje pred drugim nadležnim organima Crne Gore;
- 3) ako je već donešena pravnosnažna presuda protiv istih lica i za iste radnje u Crnoj Gori.

O odbijanju i razlozima odbijanja saradnje iz stava 8 ovog člana Centralna banka obavještava nadležni organ druge države članice koji je zatražio saradnju.

U slučaju da nadležni organ druge države članice odbije zahtjev Centralne banke za saradnju ili ne postupi po takvom zahtjevu u razumnom roku, Centralna banka može zatražiti posredovanje EBA-e.

VII. KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji Član 41

Novčanom kaznom od 2.500 do 30.000 eura kazniće se pružalac platnih usluga – pravno lice ako:

- 1) potrošaču ne da informativni dokument o naknadama u skladu sa članom 8 stav 1 ovog zakona;
- 2) potrošaču, uz informativni dokument o naknadama, ne pruži prethodne informacije za zaključenje okvirnog ugovora u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet (član 8 stav 2);
- 3) informativni dokument o naknadama ne sastavi u skladu sa članom 8 st. 3 i 4 ovog zakona;
- 4) Centralnoj banci ne dostavi informativni dokument o naknadama i njegove izmjene i dopune, najkasnije u roku od tri dana od dana njihove izrade (član 8 stav 5);
- 5) pojmovnik platnih usluga ne obuhvata pojmove i definicije usluga iz liste najreprezentativnijih usluga, kao i drugih definicija ako postoje (član 9 stav 1);
- 6) pojmovnik platnih usluga iz člana 9 stav 1 ovog zakona ne sastavi u skladu sa članom 9 stav 2 ovog zakona;
- 7) potrošaču platnih usluga ne učini dostupnim informativni dokument o naknadama i pojmovnik platnih usluga u skladu sa članom 10 ovog zakona;
- 8) potrošaču ne učini dostupnim izvještaj o naknadama u skladu sa članom 11 ovog zakona;
- 9) izvještaj o naknadama ne sastavi u skladu sa članom 12 st. 1 i 2 ovog zakona;

- 10) u svojim predugovornim i reklamnim informacijama namijenjenim potrošačima i u ugovorima koje zaključuje sa potrošačem, ne koristi pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga (član 13 stav 1);
- 11) na svojoj internet stranici ne obezbijedi link sa internet stranicom iz člana 14 stav 1 (član 14 stav 3);
- 12) na zahtjev Centralne banke, ne dostavi, pored podataka iz informativnog dokumenta o naknadama i druge podatke potrebne za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama, na način i u roku koji Centralna banka odredi za dostavljanje tih podataka (član 14 stav 4);
- 13) potrošača ne obavijesti o mogućnosti otvaranja računa za plaćanje odvojeno od drugih proizvoda ili usluga i ne pruži mu odvojene informacije u vezi sa troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu koji se mogu kupiti odvojeno (član 15);
- 14) odbije da pruži uslugu prebacivanja računa za plaćanje u istoj valuti potrošaču koji otvori ili ima račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi na teritoriji Crne Gore (član 16);
- 15) kao pružalac platnih usluga – prenosilac, ne prenese pružaocu platnih usluga - primaocu informacije i novčana sredstva u skladu sa članom 17 stav 2 ovog zakona;
- 16) kao pružalac platnih usluga – primalac, ne započne sa preduzimanjem radnji koje se odnose na prebacivanje računa za plaćanje po prijemu ovlašćenja potrošača za prebacivanje računa za plaćanje (član 18 stav 1);
- 17) kao pružalac platnih usluga - primalac, u roku od dva radna dana od dana prijema ovlašćenja, ne podnese zahtjev pružaocu platnih usluga – prenosiocu da u skladu sa tim ovlašćenjem izvrši radnje iz člana 19 ovog zakona;
- 18) kao pružalac platnih usluga - prenosilac, po prijemu zahtjeva iz člana 19 ovog zakona od pružaoca platnih usluga - primaoca, ne izvrši radnje iz člana 20 stav 1 ovog zakona;
- 19) kao pružalac platnih usluga - prenosilac blokira platni instrument prije dana utvrđenog u ovlašćenju potrošača (član 20 stav 2);
- 20) kao pružalac platnih usluga – primalac, u roku od pet radnih dana od dana prijema informacija zatraženih od pružaoca platnih usluga – prenosioća, a u skladu sa ovlašćenjem potrošača, ne izvrši radnje iz člana 21 ovog zakona;
- 21) bez naknade ne obezbijedi potrošaču pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim nalozima i direktnim zaduženjima koje potrošač ima kod njega (član 22 stav 1);
- 22) kao pružalac platnih usluga – prenosilac, naplati naknadu potrošaču ili pružaocu platnih usluga - primaocu za davanje podataka koje od njega, u skladu sa članom 19 ovog zakona, zatraži pružalac platnih usluga - primalac (član 22 stav 2);
- 23) naplati potrošaču naknade suprotno članu 22-stav-4 ovog zakona;
- 24) bez odlaganja, ne nadoknadi potrošaču imovinsku štetu, uključujući i naknade i kamate, koju je potrošač pretrpio zbog toga što nije u cjelosti ili djelimično ispunio svoje obaveze iz čl. 19, 20 i 21 ovog zakona (član 23 stav 1);
- 25) potrošaču ne učini dostupnim informacije o usluzi prebacivanja računa za plaćanje u skladu sa članom 24 ovog zakona;
- 26) ne izvještava Centralnu banku u skladu sa propisom iz člana 33 stav 1 ovog zakona (član 33 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pružaocu platnih usluga – pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 eura.

Član 42

Novčanom kaznom od 5.000 do 30.000 eura kazniće se kreditna institucija – pravno lice ako:

- 1) na zahtjev potrošača, ne otvori račun za plaćanje sa osnovnim uslugama ili ne odbije taj zahtjev, najkasnije u roku od 10 radnih dana od dana prijema urednog zahtjeva (član 27 stav 1);
- 2) otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama uslovi ugovaranjem dodatnih usluga (član 27 stav 9);
- 3) omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima u iznosu koji prelazi raspoloživa novčana sredstva na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama i/ili zaključi ugovor o prekoračenju koji bi se odnosio na taj račun (član 28 stav 6);
- 4) za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona potrošaču naplati naknadu koju inače ne naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena i/ili mu naplati naknadu koja je viša od naknade koju naplaćuje imaoćima drugih računa za plaćanje (član 29 stav 1);
- 5) potrošaču naplati naknade suprotno članu 29 st. 2, 4 i 5 ovog zakona;
- 6) u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa potrošačima i na svojoj internet stranici, ne objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona (član 29 stav 7);
- 7) Centralnoj banci ne dostavi podatke o naknadama povezanim sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama, najkasnije u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife za te usluge (član 29 stav 8);
- 8) u slučaju kada odbije da izvrši autorizovanu platnu transakciju zbog toga što na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama nema dovoljno raspoloživih sredstava, potrošaču naplati naknadu za odbijanje izvršavanja te transakcije (član 29 stav 9);
- 9) raskine okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama iz razloga navedenih u članu 30 stav 1 tač. 2, 4 i 5, a potrošaču ne dostavi, bez naknade i u pisanoj formi, obavještenje o razlozima za raskid tog ugovora, najkasnije dva mjeseca prije stupanja na snagu raskida tog ugovora (član 30 stav 2);
- 10) ne obavijesti Centralnu banku da potrošačima nudi račune za plaćanje sa osnovnim uslugama (član 31 stav 1);
- 11) potrošaču, bez naknade, ne učini dostupnim informacije i ne pruži objašnjenja u skladu sa članom 31 stav 3 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u kreditnoj instituciji novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 2.000 eura.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenja propisa

Član 43

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Usklađivanje važećih okvirnih ugovora

Član 44

Pružaoци platnih usluga dužni su da okvirne ugovore, zaključene sa potrošačima do početka primjene ovog zakona, usklade sa odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od tri mjeseca od početka primjene ovog zakona.

Izuzetno, smatraće se da su pružaoци platnih usluga izvršili usklađivanje iz stava 1 ovog člana, ako u roku od 30 dana od dana početka primjene ovog zakona, izvrše usklađivanje svojih opštih uslova poslovanja sa ovim zakonom i učine ih dostupnim na svojoj internet stranici i/ili u prostorijama kojima potrošač ima pristup.

Prestanak važenja pojedinih odredaba ovog zakona

Član 45

Danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji prestaju da važe odredbe čl. 7, 8, 11 i 12 ovog zakona.

Početak primjene

Član 46

Odredbe čl. 35 do 40 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 47

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, a primjenjivaće se nakon isteka jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu.

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

2. Razlozi za donošenje ovog zakona

2.1. Jedna od osnovnih pretpostavki efikasnog funkcionisanja finansijskog sistema jedne zemlje je siguran i efikasan platni promet, koji u svakoj tržišnoj privredi djeluje kao vitalna komponenta finansijske infrastrukture.

Platni promet se sastoji iz dva kompatibilna dijela: platnih sistema i instrumenata plaćanja, a savremeno organizovan platni promet zasniva se i na korišćenju informaciono-komunikacionih tehnologija.

Platni promet u Crnoj Gori predstavlja jednu od najvažnijih komponenti nesmetanog funkcionisanja finansijske infrastrukture i finansijskog sistema Crne Gore u cjelini, pa je, stoga, stalno bio predmet zakonske i podzakonske regulative.

Reformom u oblasti platnog prometa iz 2005. godine, platni promet u zemlji prenesen je iz bivšeg Zavoda za obračun i plaćanja u kreditne institucije, čime su stvoreni preduslovi za razvoj platnog prometa u skladu sa savremenim standardima platnog prometa u svijetu.

U okviru pristupnih pregovora koje Crna Gora vodi sa Evropskom unijom, platni promet je obuhvaćen Poglavljem 4 - „Sloboda kretanja kapitala“, koje obuhvata tri temeljna područja: 1) kretanje kapitala i plaćanja; 2) platni promet, i 3) sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Sloboda kretanja kapitala je jedan od osnovnih principa jedinstvenog tržišta Evropske unije i jedina od četiri slobode koja prelazi granice Evropske unije - sloboda prometa robe, kretanja lica, pružanja usluga i kretanja kapitala. Osnovna načela jedinstvenog tržišta su načelo nediskriminacije i načelo uzajamnog priznavanja.

U okviru pristupnih pregovora vezanih za Poglavlje 4 - „Sloboda kretanja kapitala“, u periodu od 2012. do 2014. godine, najvažniji su sljedeći datumi:

- 14. decembra 2012. godine - donijeta je Odluka o obrazovanju Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na poglavlje „Sloboda kretanja kapitala“ (“Sl. list CG”, br. 6/13);
- 18. januara 2013. godine - predstavnici Evropske komisije održali su za predstavnike Radne grupe za Poglavlje 4. „Eksplanatorni analitički pregled“ - tzv. Eksplanatorni skrining;

- 21. februara 2013. godine - predstavnici Radne grupe za Poglavlje 4. održali su sa predstavnicima Evropske komisije „Bilateralni analitički pregled“ - tzv. Bilateralni skrining;
- 24. septembra 2013. godine - Crna Gora je dobila „Izveštaj Evropske komisije o analitičkom pregledu pravne tekovine“ - tzv. Izveštaj o skriningu;
- 07. februara 2014. godine - Crna Gora je dostavila pregovaračku poziciju Evropskoj komisiji.

Pravna tekovina EU za oblast platnog prometa temelji se, u okviru primarnih izvora prava EU, na Ugovoru o funkcionisanju Evropske unije (UFEU), dio III „Politike i unutrašnje akcije Unije“, glava IV „Slobodno kretanje ljudi, usluga i kapitala“, član 63, stav 2, kojim se zabranjuju sva ograničenja platnog prometa između država članica i između država članica i trećih zemalja, osim tačno utvrđenih izuzetaka.

Na početku pristupnih pregovora 2014. godine, oblast platnog prometa bila je uređena sljedećim sekundarnim izvorima prava EU:

- Direktivom 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (Payment Services Directive - tzv. PSD I);
- Direktivom 2009/110/EZ o osnivanju, poslovanju i prudencionoj kontroli poslovanja institucija za elektronski novac, i
- Direktivom 98/26/EZ o konačnosti poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrijednosti.

Direktivom 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (PSD I) su u Evropskoj uniji po prvi put uređene platne usluge i prvi put su donijeta jedinstvena pravila za cijelo evropsko-privredno područje. Prije donošenja ove direktive platne usluge su bile uređene isključivo nacionalnim zakonodavstvom, tako da je pravni okvir za platne usluge bio uređen različito u okviru nacionalnih pravnih sistema. Direktiva 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (PSD I) predstavljala je tzv. "full harmonisation directive" - direktivu koje države članice ne mogu ograničavati ili uvesti odredbe drugačije od onih koje su utvrđene tom direktivom, osim u slučajevima tačno određenih opcija i predstavljala je pravni osnov za implementaciju SEPA projekta (Single European Payment Area - projekat za uspostavljanje jedinstvenog platnog prostora, koji se fokusirao na eliminisanje razlika između nacionalnih i prekograničnih transakcija).

U cilju usklađivanja sa naprijed navedenim sekundarnim izvorima prava EU, Skupština Crne Gore je 23. decembra 2013. godine donijela novi Zakon o platnom prometu („Sl. list CG“, br. 62/13), koji je stupio na snagu 9. januara 2015. godine, istovremeno sa 15 podzakonskih akata za njegovo sprovođenje, koje je donijela Centralna banka.

Donošenjem ovog Zakona o platnom prometu i njegovih podzakonskih akata crnogorski regulatorni okvir o platnom prometu je u potpunosti usklađen sa pravnom tekovinom EU iz ove oblasti koja je bila na snazi do kraja 2014. godine.

Ključne novine u oblasti platnog prometa koje su, u tom trenutku, postignute usklađivanjem sa pravnom tekovinom EU bile su: stvaranje pretpostavki za uspostavljanje modernih i sveobuhvatnih pravila primjenjivih na sve platne usluge i pravnih pretpostavki za implementaciju SEPA projekta; uvođenje novih pružalaca

platnih usluga - platnih institucija i institucija za elektronski novac i njihovo licenciranje i kontrola; povećanje transparentnosti pružanja platnih usluga i unapređenje informisanosti korisnika platnih usluga i uvođenje novih subjekata koji, pored kreditnih institucija, mogu biti operateri platnih sistema.

2.2. Nakon donošenja Direktive 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (PSD I) i njene početne primjene, u Evropskoj uniji je uočeno da su i dalje ostali neriješeni problemi vezani za potpunu transparentnost i uporedivost naknada povezanih sa računom za plaćanje i prebacivanje računa potrošača između pružalaca platnih usluga, a i da je sve aktuelniji problem diskriminacije potrošača na osnovu njihovog državljanstva ili mjesta boravka u Evropskoj uniji pri otvaranju računa za plaćanje, te da se mora utvrditi obaveza kreditnih institucija sa sjedištem na teritoriji Evropske unije da svim potrošačima moraju otvoriti makar račun sa "osnovnim" uslugama.

Radi razrješenja navedenih problema, u Evropskoj uniji donijeta je Direktiva 2014/92/EU o uporedivosti naknada povezanih sa računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje sa osnovnim uslugama (Payment Accounts Directive - PAD).

U postupku pregovora u okviru Poglavlja 4, Crna Gora se obavezala da će svoje zakonodavstvo uskladiti i sa novousvojenim propisima EU, pa je Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) 2019-2020 planirano usklađivanje i sa navedenom direktivom najkasnije do IV kvartala 2020. godine.

Ovim zakonom predlaže se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom 2014/92/EZ o uporedivosti naknada povezanih sa računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Ova direktiva, zbog potrebe za daljim razvojem unutrašnjeg tržišta Evropske unije i povećanjem finansijske uključenosti i mobilnosti potrošača kojima su računi za plaćanje postali neophodni za učestvovanje u ekonomskom i društvenom svakodnevnom životu modernog društva, propisuje:

- povećanje transparentnosti i uporedivost naknada povezanih sa računima za plaćanje;
- definiše pravila za prebacivanje računa za plaćanje unutar Evropske unije;
- olakšava prekogranično otvaranje računa za plaćanje potrošača, i
- uspostavlja pravila za otvaranje i korišćenje osnovnog računa za plaćanje potrošača.

Ova direktiva otvara mogućnost bolje informisanosti potrošača, kao preduslov za veću zaštitu njihovih prava, lakše uporedivosti naknada za platne usluge povezane sa računom za plaćanje, povećanje konkurentnosti na tržištu, smanjenje troškova i administrativnih poteškoća prilikom prebacivanja računa za plaćanje i razvoja inovacija u oblasti pružanja finansijskih usluga potrošačima. Takođe, direktiva otvara mogućnost finansijske uključenosti za one potrošače koji nisu u stanju da otvore račun za plaćanje zbog prebivališta ili svoje loše finansijske situacije.

Kako se ovim zakonom implementira navedena direktiva, to se ovim zakonom stvaraju pravne pretpostavke za:

- unapređenje regulatornog okvira iz oblasti platnog prometa u pravcu njegovog dodatnog usklađivanja sa propisima EU;
- povećanje nivoa zaštite potrošača kod ugovaranja i korišćenja računa za plaćanje, na način što se povećava transparentnost i obezbjeđuje uporedivost naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača;
- jednostavnije prebacivanje računa za plaćanje potrošača sa jednog pružaoca platnih usluga na drugog unutar Crne Gore, a od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji prebacivanje i na pružaoca platnih usluga u drugoj državi članici, bez prevelikog administrativnog i finansijskog opterećenja;
- ostvarivanje prava potrošača da otvori i koristi račun za plaćanje sa osnovnim uslugama, što će dovesti do veće finansijske uključenosti i mobilnosti potrošača, i
- olakšano otvaranje računa za plaćanje potrošaču u drugoj državi članici, nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Ovaj zakon se odnosi isključivo na potrošače, odnosno na svako fizičko lice koje zaključuje ugovor o platnim uslugama u svrhe koje nijesu namijenjene njegovoj djelatnosti, poslovanju ili zanimanju.

Specifičnost ovog zakona je što se njime utvrđuje da pravo na račun sa osnovnim uslugama ima svako fizičko lice koje ima „zakonit boravak u Crnoj Gori”, tj. boravak u Crnoj Gori u skladu sa propisima kojima se uređuje prebivalište i boravište građana, odnosno boravak stranca u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava stranaca, uključujući i stranca koji boravi u Crnoj Gori u skladu sa zakonima kojima se uređuju azil i izbjeglice ili na osnovu međunarodnog ugovora. Od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj-uniji, pravo da otvori račun sa osnovnim uslugama kod kreditne institucije sa sjedištem u u Crnoj Gori imaće svaki potrošač koji ima „zakonit boravak na teritoriji Evropske unije”, uključujući potrošača bez stalne adrese i tražioca azila, kao i potrošača kojem nije odobren boravak ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga, bez obzira na mjesto njegovog boravka na teritoriji Evropske unije.

3. Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Ovaj zakon se donosi radi dodatnog usklađivanja određenih pitanja iz pregovaračkog Poglavlja 4. - „Sloboda kretanja kapitala“ koja se odnose na platni promet, sa pravnom regulativom Evropske unije.

Predloženim zakonom se u pravni sistem Crne Gore u potpunosti implementira:

- Direktiva 2014/92/EZ o uporedivosti naknada povezanih sa računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje sa osnovnim uslugama (Payment Accounts Directive - PAD).

4. Obrazloženje osnovnih pravnih instituta

4.1. Glava I: »OSNOVNE ODREDBE« (čl. 1 do 6)

Ovim odredbama zakona uređuje se: predmet ovog zakona, na koje se račune za plaćanje primjenjuje ovaj zakon, zabrana diskriminacije, primjena drugih zakona, upotreba rodno osjetljivog jezika i značenje izraza.

Predmet ovog zakona su: transparentnost i uporedivost naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanje računa za plaćanje i uslovi i način ostvarivanja prava na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Ovim zakonom se utvrđuje da se on primjenjuje na račune za plaćanje koji potrošačima omogućavaju korišćenje najmanje sljedećih platnih usluga:

- 1) uplatu gotovog novca na račun za plaćanje;
- 2) isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, i
- 3) izvršavanje platnih transakcija, uključujući kreditne transfere u korist drugog lica ili od drugog lica.

Ovim zakonom ustanovljava se zabrana diskriminacije potrošača, po bilo kom osnovu, pri otvaranju računa za plaćanje, uključujući i zabranu diskriminacije pri otvaranju računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Ovim zakonom se i definišu pojmovi koji se koriste u ovom zakonu.

4.2. Glava II: »TRANSPARENTNOST I UPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH SA RAČUNOM ZA PLAĆANJE» (čl. 7 do 15)

Ovim odredbama zakona transparentnost naknada povezanih sa računom za plaćanje obezbjeđuje se:

- utvrđivanjem liste najreprezentativnijih usluga;
- sačinjavanjem informativnog dokumenta o naknadama i pojmovnika;
- sačinjavanjem izvještaja o naknadama, i
- upoređivanjem naknada.

Ovim odredbama zakona utvrđena je obaveza Centralne banke da propiše listu od najmanje 10, a najviše 20 najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje za koje potrošači plaćaju naknade, a koje nudi najmanje jedan pružalac platnih usluga u Crnoj Gori, kao i da tu listu redovno ažurira i objavljuje na svojoj internet stranici.

Lista najreprezentativnijih usluga sadrži pojmove i definicije za svaku pojedinačnu uslugu povezanu sa računom za plaćanje, a pri utvrđivanju ove liste Centralna banka uzima u obzir:

- usluge koje potrošači najčešće koriste u vezi sa računom za plaćanje, i
- usluge koje potrošače izlažu najvećem trošku.

Pojmove i definicije iz liste najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje pružaoci platnih usluga su dužni koristiti u informativnim dokumentima o naknadama i izvještaju o naknadama, kao i u predugovornim i reklamnim informacijama namijenjenim potrošačima i u ugovorima koje sklapaju sa potrošačima.

Primjenom istih pojmova i definicija najreprezentativnijih usluga potrošačima se omogućuje jednostavnije i lakše razumijevanje i uporedivost naknada povezanih sa računom za plaćanje.

Ovim odredbama zakona propisuje se obaveza pružaoca platnih usluga da, u primjerenom roku prije zaključenja sa potrošačem okvirnog ugovora o računu za plaćanje, dostavi potrošaču bez naknade, u papirnoj formi ili drugom trajnom mediju, informativni dokument o naknadama za najreprezentativnije usluge povezane sa računom za plaćanje i pojmovnik koji mora obuhvatiti pojmove i definicije tih usluga.

Odredbama ove glave utvrđuje se i sadržaj informativnog dokumenta o naknadama.

Takođe, utvrđuje se i obaveza pružaoca platnih usluga da informativni dokument o naknadama i pojmovnik u svakom trenutku učini lako dostupnim potrošaču, uključujući i potrošača koji nije korisnik platnih usluga tog pružaoca platnih usluga, i to u:

- 1) elektronskom obliku na svojoj internet stranici, i
- 2) prostorijama pružaoca platnih usluga kojima potrošač ima pristup.

~~Takođe, ovim odredbama propisuje se da je pružalac platnih usluga dužan da Centralnoj banci dostavi informativni dokument o naknadama i njegove izmjene i dopune, najkasnije u roku od tri dana od dana njihove izrade.~~

Ovim odredbama zakona utvrđeno je i da Centralna banka može propisati izgled i format informativnog dokumenta o naknadama.

Ovim zakonom se utvrđuje i obaveza pružaoca platnih usluga da potrošaču najmanje jednom godišnje, besplatno dostavi izvještaj o naknadama, koji obuhvata sve naplaćene naknade i kamate za sve usluge povezane sa računom za plaćanje. Na taj način omogućava se potrošaču da može periodično sagledati sve svoje troškove koji se odnose na izvršene usluge povezane sa računom za plaćanje.

Odredbama ove glave propisuje se i detaljan sadržaj izvještaja o naknadama.

~~Da bi se dobio bolji pregled prometa na tržištu i olakšao odabir računa za plaćanje koji najbolje odgovara potrebama potrošača, odredbama ovog zakona utvrđena je obaveza Centralne banke da na svojoj internet stranici besplatno objavljuje uporedni prikaz naknada koje pružaoci platnih usluga naplaćuju potrošačima, i to najmanje za usluge navedene u listi najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje. Pružaoci platnih usluga dužni su da na svojoj internet stranici obezbijede link sa ovom internet stranicom Centralne banke.~~

Podaci koji se objavljuju na internet stranici Centralne banke prikupljaju se od pružaoca platnih usluga, na način i u roku koji Centralna banka odredi za dostavljanje tih podataka. Pružalac platnih usluga je dužan da Centralnoj banci dostavi, pored podataka iz informativnog dokumenta o naknadama, i druge podatke potrebne za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama.

4.3. Glava III: »PREBACIVANJE RAČUNA ZA PLAĆANJE» (čl. 16 do 24)

Ovim zakonom uvodi se nova usluga - usluga prebacivanja računa za plaćanje od strane pružaoca platnih usluga.

Usluga prebacivanje računa za plaćanje je, na zahtjev potrošača 1) prenos informacija sa jednog pružaoca platnih usluga na drugog o svim ili pojedinim trajnim nalogima za kreditne transfere, ponavljajućim direktnim zaduženjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje, 2) prenos raspoloživih novčanih sredstava sa računa za plaćanje koji potrošač ima kod pružaoca platnih usluga - prenosioca na račun za plaćanje koji potrošač otvori ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, uz ukidanje ili bez ukidanja računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - prenosioca, ili 3) oboje, uz ukidanje ili bez ukidanja prethodnog računa za plaćanje. Prebacivanjem računa za plaćanje ne prenosi se broj računa za plaćanje koji je potrošač imao kod pružaoca platnih usluga - prenosioca na račun za plaćanje koji potrošač otvori ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca.

Ovim zakonom se utvrđuje obaveza pružaoca platnih usluga - primaoca da potrošaču, koji otvori ili ima račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - prenosioca, omogući prebacivanje računa za plaćanje u istoj valuti.

Usluga prebacivanja vrši se isključivo na osnovu ovlašćenja potrošača, sa ili bez ukidanja računa za plaćanje koji je otvoren kod pružaoca platnih usluga - prenosioca. U slučaju zajedničkog računa za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje započinje po prijemu ovlašćenja od svih imalaca računa.

Ovim odredbama zakona uređuju se postupak i način davanja ovlašćenja od strane potrošača za prebacivanje računa za plaćanje i njegov sadržaj, inicijalne obaveze pružaoca platnih usluga - primaoca i njegove obaveze nakon prijema zatraženih informacija, obaveze platnih usluga - prenosioca, naknade povezane sa prebacivanjem računa za plaćanje, odgovornost pružalaca platnih usluga koji učestvuju u prebacivanju i informacije koje su ti pružaoci platnih usluga dužni da potrošaču učine dostupnim u vezi sa prebacivanjem računa za plaćanje.

Ovim zakonom se utvrđuje da, ako pružalac platnih usluga - prenosilac i pružalac platnih usluga - primalac naplaćuju potrošaču naknade za prebacivanje računa za plaćanje, te naknade moraju biti razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružaoca platnih usluga. Izuzetno, pružalac platnih usluga - prenosilac i pružalac platnih usluga - primalac dužni su da potrošaču obezbijede bez naknade pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim nalogima i direktnim zaduženjima koje potrošač ima kod tih pružalaca platnih usluga, a pružalac platnih usluga - prenosilac ne smije naplatiti naknadu potrošaču ili pružaocu platnih usluga -

primaocu za davanje podataka koje od njega zatraži pružalac platnih usluga - primalac.

Odredbama ovog zakona odgovornost pružaoca platnih usluga koji je uključen u postupak prebacivanja računa za plaćanje uređena je na sljedeći način:

- pružalac platnih usluga odgovoran je da nadoknadi potrošaču imovinsku štetu, utvrđenu u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu, koju je potrošač pretrpio zbog toga što taj pružalac platnih usluga nije u cjelosti ili djelimično ispunio svoje obaveze iz ovog zakona;
- ova odgovornost se isključuje u slučaju izuzetnih i nepredviđenih okolnosti na koje pružalac platnih usluga nije mogao uticati i čije se posljedice ne bi mogle izbjeći uprkos postupanju sa potrebnom pažnjom, kao i u slučaju kada je pružalac platnih usluga bio dužan da primijeni drugi propis.

Odredbama ovog zakona taksativno se određuju informacije koje je pružalac platnih usluga dužan da potrošaču učini dostupnim u vezi sa prebacivanjem računa. Takođe, propisuje se obaveza pružaoca platnih usluga da ove informacije mora učiniti dostupnim potrošaču bez naknade, i to na papiru ili drugom trajnom mediju, u svim poslovnim prostorijama kojima potrošači imaju pristup i na svojoj internet stranici.

4.4. Glava IV: »RAČUN ZA PLAĆANJE SA OSNOVNIM USLUGAMA» (čl. 25 do 31)

Odredbe ove glave ne primjenjuju se na sve pružaoce platnih usluga, nego samo na kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, i to na:

- kreditne institucije koje su dužne da nude račune za plaćanje sa osnovnim uslugama jer ispunjavaju kriterijume utvrđene propisom Centralne banke, i
- kreditne institucije koje ne ispunjavaju kriterijume utvrđene propisom Centralne banke, ali samostalno odluču da nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Ovim zakonom utvrđuje se pravo potrošača koji ima zakonit boravak u Crnoj Gori, uključujući i potrošača koji nema stalnu adresu i tražioca azila, kao i potrošača koji nije dobio dozvolu za boravak a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga, na otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama kod kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, bez obzira na mjesto boravka tog potrošača u Crnoj Gori.

Da bi potrošači mogli da iskoriste navedeno zakonsko pravo, ovim zakonom propisuje se obaveza kreditne institucije koja nudi račun za plaćanje sa osnovnim uslugama da svim potrošačima, koji imaju zakonit boravak u Crnoj Gori, otvori račun za plaćanje sa osnovnim uslugama ili odbije taj zahtjev, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 10 radnih dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama mora biti sprovedeno u skladu sa propisom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Ovim zakonom utvrđuju se usluge koje kreditna institucija mora da pruža uz račun za plaćanje sa osnovnim uslugama, i to:

- 1) usluge koje omogućavaju otvaranje, vođenje i ukidanje računa za plaćanje;
- 2) usluge koje omogućavaju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje;
- 3) usluge koje omogućavaju isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, na šalteru ili bankomatu tokom ili izvan radnog vremena kreditne institucije, i
- 4) izvršavanje sljedećih platnih transakcija:
  - direktnih zaduženja;
  - platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta, i
  - kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem interneta, ako su dostupni.

Navedene usluge kreditna institucija ne smije nuditi potrošaču u okviru računa za plaćanje sa osnovnim uslugama u obimu koji je manji od onog u kome te usluge inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije račun za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Kreditna institucija može da odbije da potrošaču otvori račun za plaćanje sa osnovnim uslugama ako taj potrošač kod druge kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori već ima otvoren račun za plaćanje koji mu omogućava korišćenje navedenih osnovnih usluga. Pri tome, ovim zakonom se daje pravo banci da može provjeriti da li potrošač ima otvoren drugi račun za plaćanje, i to na dva načina: ili direktnom provjerom u saradnji sa drugim kreditnim institucijama ili prihvatanjem pisane izjave potrošača da nema otvoren račun za plaćanje u Crnoj Gori ili da će račun za plaćanje biti ukinut. U slučaju odbijanja zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, kreditna institucija je dužna da, bez odlaganja, u pisanoj formi i bez naknade, dostavi potrošaču obavještenje o odbijanju i razlozima odbijanja.

Ovim zakonom definisano je i sljedeće:

- da kreditna institucija ne smije otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama uslovljavati ugovaranjem dodatnih usluga;
- da račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora biti u valuti koja je sredstvo plaćanja u Crnoj Gori;
- da račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi sa osnovnim uslugama;
- da račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora omogućiti potrošaču iniciranje i izvršavanje platnih transakcija u prostorijama kreditne institucije i/ili putem interneta ako ga kreditne institucije nude.

Odredbama ovog zakona propisana je zabrana kreditnoj instituciji da omogući raspolaganje novčanim sredstvima u iznosu koji prelazi raspoloživa novčana sredstva na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama, odnosno zabrana zaključivanja ugovora o prekoračenju koji bi se odnosio na taj račun, što predstavlja suštinsku razliku u odnosu na pružanje usluga povezanih sa računom koji nije račun za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Ovim zakonom uređuju se i naknade povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama. Osnovni je princip da kreditna institucija, za usluge koje nudi u okviru računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, smije potrošaču naplatiti samo one naknade koje i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, a ne i neke druge dodatne naknade. Takođe, zakonom se propisuje da kreditna institucija usluge povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama pruža bez naknade ili uz razumnu naknadu, s tim da razumne naknade utvrđuje kreditna institucija uzimajući u obzir najmanje sljedeće kriterijume:

- 1) prosječnu neto-zaradu u Crnoj Gori, po podacima organa državne uprave nadležnog za statistiku, i
- 2) prosječnu naknadu koju kreditne institucije u Crnoj Gori naplaćuju potrošačima za tu uslugu u vezi sa drugim računima za plaćanje.

Dodatna povoljnost koja se utvrđuje ovim zakonom je utvrđivanje potrošača koji pripadaju osjetljivoj grupi, a kojima je kreditna institucija dužna da osnovne usluge i prvih 10 nacionalnih platnih transakcija u mjesecu pruži bez naknade, a kada naplaćuje naknadu za ostale platne transakcije - ta naknada smije iznositi najviše 70% naknade koju naplaćuje drugim imaočima računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

U smislu ovog zakona, potrošačima koji pripadaju osjetljivoj grupi smatraju se potrošači koji su, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad i zakonom kojim se uređuje socijalna i dječja zaštita, korisnici:

- 1) minimalne zarade;
- 2) materijalnog obezbjeđenja;
- 3) lične invalidnine;
- 4) dodatka za njegu i pomoć;
- 5) novčane naknade po osnovu osiguranja od nezaposlenosti.

Kreditna institucija je dužna da, u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa potrošačima i na svojoj internet stranici, objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za usluge povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama, kao i da Centralnoj banci dostavlja podatke o naknadama povezanim sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama.

Ovim zakonom određeni su i uslovi pod kojima kreditna institucija može jednostrano raskinuti okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama.

U cilju obezbjeđivanja transparentnosti pružanja usluga povezanih sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama i bolje informisanosti potrošača, ovim zakonom se propisuje:

- obaveza kreditnih institucija da potrošaču, bez naknade, učine lako dostupnim informacije i pruže objašnjenja u vezi sa obilježjima računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, uslovima korišćenja tog računa, kao i naknadama u vezi sa tim računom;
- obaveza kreditnih institucija koje nude račun za plaćanje sa osnovnim uslugama da o tome obavijeste Centralnu banku;
- obaveza Centralne banke da, na svojoj internet stranici, objavi informacije o nazivu kreditnih institucija u Crnoj Gori koje nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama, uslovima i načinu ostvarivanja prava na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama, naknadama u vezi sa tim računima i pravu potrošača na mogućnosti vansudskog rješavanja sporova.

4.5. Glava V: »NADLEŽNI ORGANI I VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA " (čl. 32 do 34)

Ovim zakonom se propisuje da je organ nadležan za kontrolu poslovanja pružalaca platnih usluga u skladu sa ovim zakonom Centralna banka, koja tu kontrolu vrši na način i u postupku koji je propisan zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i zakonom kojim se uređuje platni promet.

Takođe, ovim zakonom daje se ovlašćenje Centralnoj banci da, u statističke svrhe i/ili za potrebe kontrole, može propisati sadržaj izvještavanja o aktivnostima pružaoca platnih usluga prema ovom zakonu, kao i rokove i način dostavljanja tih izvještaja.

U cilju veće pravne zaštite potrošača, odredbama ovog zakona uređuje se i vansudsko rješavanje sporova. U tom smislu, zakonom se utvrđuje da potrošač ima pravo na prigovor pružaocu platnih usluga, kao i mogućnost rješavanja spornog odnosa u vezi aktivnosti koji reguliše ovaj zakon i putem vansudskog rješavanja sporova u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, zakonom kojim se uređuje platni promet i zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

4.6. Glava VI: »PRAVA I OBAVEZE NAKON PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI" (čl. 35 do 40)

Ovim odredbama zakona propisuje se da će, nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, Centralna banka biti dužna da utvrđuje i objavljuje na svojoj internet stranici listu najreprezentativnijih usluga usklađenu sa standardizovanom terminologijom koju utvrđuje Evropska komisija, na predlog Evropskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA). Takođe, utvrđuje se obaveza Centralne banke da, svake četiri godine, procjenjuje i, po potrebi, ažurira listu najreprezentativnijih usluga i o ažuriranoj listi najreprezentativnijih usluga izvještava Evropsku komisiju i EBA-u.

Takođe, nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori biće dužan da potrošaču dostavi informativni dokument o naknadama i izvještaj o naknadama na obrascu koji utvrđuje Evropska komisija, na predlog EBA-e.

Ovim zakonom se, u cilju olakšavanja potrošačima prekograničnog otvaranja računa za plaćanje nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, propisuju radnje koje će pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori biti dužan da preduzme ukoliko potrošač odluči da otvori račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici Evropske unije.

Takođe, ovim zakonom uređuje se pravo na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. U tom smislu, propisuje se da potrošač koji ima zakonit boravak na teritoriji Evropske unije, uključujući potrošača bez stalne adrese i tražioca azila, kao i potrošača kojem nije odobren boravak ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga, ima pravo da otvori račun za plaćanje sa osnovnim uslugama kod kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, bez obzira na mjesto njihovog boravka na teritoriji Evropske unije.

Ovim zakonom se uređuju i način i uslovi pod kojima Centralna banka, nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, saraduje sa Evropskom komisijom, Evropskom centralnom bankom, nacionalnim centralnim bankama drugih država članica i organima drugih država članica nadležnim za vršenje kontrole, odnosno nadzora kod pružalaca platnih usluga u vezi sa obavezama koje se odnose na transparentnost i uporedivost naknada koje naplaćuju potrošačima u vezi sa računima za plaćanje, poštovanjem prava potrošača kod prebacivanja računa za plaćanje i načinom ostvarivanja njihovog prava na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.

~~U tom smislu, Centralna banka je ovim zakonom određena kao tzv. „kontakt institucija“ za saradnju, o čemu obavještava Evropsku komisiju i nadležne organe drugih država članica.~~

4.7. Glava VII: »KAZNENE ODREDBE« (čl. 41 i 42)

Kaznenim odredbama predviđene su novčane kazne za prekršaje za postupanje pružalaca platnih usluga i kreditnih institucija suprotno odredbama ovog zakona.

4.8. Glava VIII: »PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE« (čl. 43 do 47)

Ovim odredbama zakona određen je rok za donošenje podzakonskih akata na osnovu ovog zakona, na način što je propisano da će Centralna banka donijeti podzakonske akte za koje je ovlašćena ovim zakonom u periodu od devet mjeseci od dana stupanja na snagu zakona.

~~Ovim odredbama zakona propisuje se obaveza pružaoca platnih usluga da okvirne ugovore, zaključene sa potrošačima do početka primjene ovog zakona, usklade sa odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od tri mjeseca od početka primjene ovog zakona. S obzirom da se radi o velikom broju ovakvih ugovora i da bi njihovo inoviranje predstavljalo veoma zahtjevan posao za pružaoca platnih usluga, ovim odredbama zakona propisano je da će se smatrati da je usklađivanje izvršeno ako, u roku od 30 dana od dana početka primjene ovog zakona, pružaoci platnih usluga izvrše usklađivanje svojih opštih uslova poslovanja sa ovim zakonom i učine ih lako~~

dostupnim potrošačima u elektronskom obliku na svojoj internet stranici i/ili u prostorijama kojima potrošač ima pristup.

5. Finansijska sredstva za sprovođenje ovog zakona

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO FINANSIJA

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računu za plaćanje sa osnovnim uslugama

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženi zakon omogućuje da se obezbijedi dodatna transparentnost i uporedivost naknada za pružanje platnih usluga povezanih sa računom za plaćanje potrošača, pravo na prebacivanje računa za plaćanje i uslovi i način ostvarivanja prava na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama. Prava koja se daju potrošačima predloženim zakonom vezano za račun za plaćanje, nisu do sada uređena važećim zakonima u Crnoj Gori. Predloženim rješenjima upotpunjuje se pravni okvir u oblasti platnih usluga koji je uspostavljen od početka primjene Zakona o platnom prometu 09.01.2015 godine

Predloženim zakonom rješavaju se sljedeći problemi:

1. Potreba za dodatnom transparentnošću putem obezbjeđivanja lakše uporedivosti naknada povezanih sa računima za plaćanje potrošača

Predloženim zakonom povećava se nivo zaštite potrošača kod ugovaranja i korišćenja računa za plaćanje, na način što se povećava transparentnost i obezbjeđuje uporedivost naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača.

Naime, važećim propisima utvrđena je obaveza pružalaca platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori da objavljuju tarife naknada za pružanje platnih usluga, ali nije utvrđena njihova obaveza da naknade povezane sa računima za plaćanje potrošača objavljuju na jedinstvenim, uporedivim listama i time, unaprijed, na lako uporediv način, upoznaju potrošače sa iznosima naknada koje naplaćuju.

Nedostatak adekvatne transparentnosti usljed koje potrošači nijesu imali potpunu i međusobno uporedivu listu naknada po kojoj bi izvršili izbor pružaoca platnih usluga

kod kojeg bi otvorili račun, istovremeno je demotivisalo pružaoce platnih usluga da pri određivanju naknada budu konkurentni

U Prilogu ovog obrasca prikazane su liste usluga za koje dvije banke, po postojećim propisima, naplaćuju naknade, iz kojih se može utvrditi koliko su nazivi usluga koje se pružaju različiti i teško uporedivi, u cilju čijeg ujednačavanja se ovaj zakon i predlaže.

2. Nemogućnost prenosa računa za plaćanje potrošača sa jednog pružaoca platnih usluga na drugog posredstvom pružalaca platnih usluga

Prema važećim zakonskim rješenjima, ukoliko potrošač želi da promijeni pružaoca platnih usluga i otvori račun kod drugog pružaoca platnih usluga, to mora da sprovede sam, što za njega predstavlja značajno opterećenje, sa obimnim administrativnim zahtjevima.

3. Nemogućnost otvaranja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama za lica sa zakonitim boravkom u Crnoj Gori

Osim prethodno navedenog uočen je nedostatak u platnom prometu, usljed kog račun za plaćanje nijesu mogla da otvore lica sa tzv zakonitim boravkom u Crnoj Gori. Naime, aktuelnim svjetskim dešavanjima, kojim su u izvjesnom smislu pogođene sve evropske zemlje, dolazi do priliva migranata koji u zemlji u kojoj dobiju azil odnosno tzv. zakoniti boravak, nemaju mogućnost da otvore račun u banci, uključujući i lica koja nemaju stalnu adresu i lica koja nijesu dobila dozvolu za boravak a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga.

4. Nemogućnost korišćenja platnih usluga potrošača koji pripadaju osjetljivoj grupi po povoljnijim uslovima

Važećom regulativom nisu regulisane bilo koje usluge koje se pružaju bez naknade ili uz razumnu naknadu koje plaćaju potrošači koji pripadaju osjetljivoj grupi Potrošačima koji pripadaju osjetljivoj grupi plaćanje naknada za pružanje platnih usluga predstavlja opterećenje na postojeće slabo finansijsko stanje. Zbog visokih naknada jedan broj potrošača nije u mogućnosti da koristi platne usluge.

5. Neusaglašenost regulatornog okvira iz ove oblasti sa *acquis communautaire*

Prava i obaveze koje se regulišu predloženim zakonom do sada nijesu bila uređena, pa se predloženim zakonom crnogorsko zakonodavstvo usklađuje sa Direktivom 2014/92/EU - The Payment Accounts Directive (PAD).

Navedenim problemima pogođeni su svi potrošači kao korisnici platnih usluga i lica sa zakonitim boravkom u Crnoj Gori, uključujući i lica koji nemaju stalnu adresu, tražioce azila i lica koja nijesu dobila dozvolu za boravak, a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga.

Bez promjene propisa ("status quo").

- Nastavila bi se nedovoljna transparentnost i neuporedivost naknada povezanih sa računom za plaćanje;
- Ne bi se povećao nivo zaštite potrošača kod ugovaranja i korišćenja računa za plaćanje i, zbog netransparentnog poslovanja, ostala bi ograničena konkurentnost pružalaca platnih usluga.
- Potrošači bi ostali uskraćeni za potpune uporedive i adekvatne informacije o naknadama povezanim sa računom za plaćanje.
- Potrošači bi i dalje bili izloženi nepotrebnim formalnostima i opterećeni dugim postupcima prenosa računa za plaćanje sa jednog pružaoca platne usluge na drugog;
- Ne bi postojala obaveza banaka da nude otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama;
- Ne bi se smanjilo finansijsko opterećenje kod potrošača koji pripadaju osjetljivoj grupi
- Crna Gora ne bi ispunila svoju obavezu potpunog usaglašavanja regulatornog okvira iz ove oblasti sa *acqui communautaire*

2. Ciljevi

- - **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Ovim zakonom postižu se sljedeći ciljevi:

- Obezbeđuje se dodatna transparentnost i lakša uporedivost naknada u vezi sa računima za plaćanje potrošača, čime se unapređuju usluge platnog prometa, a potrošačima omogućava da lakše izaberu pružaoca platnih usluga čije će platne usluge koristiti. Ovo se dodatno obezbeđuje objavljivanjem na internet stranici Centralne banke Crne Gore jedinstvene liste uporedivih naknada povezanih sa računima za plaćanje potrošača, kojoj će pristup biti besplatan;
- Kontinuirano unapređenje informisanosti i zaštite potrošača;
- Povećanje nivoa zaštite potrošača kod ugovaranja i korišćenja računa za plaćanje na način što se obavezuju pružaoci platnih usluga da u svim predugovorima, ugovorima i reklamnim informacijama namijenjenim potrošačima, koriste pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga, čime se obezbeđuje standardizovana, jedinstvena i jasna informacija potrošačima;
- Pružaoci platnih usluga se obavezuju da, najmanje jednom godišnje, bez naknade informišu potrošače o svim naplaćenim naknadama i kamatama, čime se obezbeđuje da potrošači na jednom dokumentu imaju pregled troškova po ovom osnovu na godišnjem nivou;

- Stvaraju se uslovi da prebacivanje računa za plaćanje potrošača vrši jedan pružalac platnih usluga na drugog pri čemu se postupak pokreće zahtjevom potrošača a sve ostale aktivnosti obavljaju pružaoci platnih usluga. Ovim se potrošačima omogućava znatno jednostavnije prebacivanje računa za plaćanje;
- Kroz obavezivanja banaka da nude "račun za plaćanje sa osnovnim uslugama" omogućava se licima sa zakonitim boravkom u Crnoj Gori da otvore račun;
- Pristup računu za plaćanje svim građanima bez obzira na njihovu finansijsku sposobnost;
- Povećava se konkurencija između pružalaca platnih usluga čime se podstiče efikasnije i jeftinije pružanje platnih usluga
- Zbog transparentnih, jedinstvenih i uporedivih lista naknada u vezi sa računima za plaćanje potrošača, godišnjim besplatnim izvještajima o troškovima po ovom osnovu, nastavlja se sa jačanjem zaštite potrošača.
- Usklađenost sa Direktivom 2014/92/EU

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- **Objasniti preferiranu opciju?**

Opcija status quo, odnosno nedonošenje ovog zakona, nije prihvatljivo, imajući u vidu da je Crna Gora u postupku pristupnih pregovorima za učlanjenje u EU, pa je usklađivanje sa Direktivom 2014/92/EU neophodno.

Prilikom izrade ovog zakona, razmatrana je opcija iz Direktive 2014/92/EU koja se odnosi na pitanje da li treba obavezati sve banke koje posluju u Crnoj Gori da nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama ili obavezati samo neke banke (dovoljan broj) da to rade. Centralna banka sagledavajući bankarsko tržište Crne Gore, ocijenila je cjelishodnim da ovu uslugu obavezno pružaju samo banke koje ispunjavaju kriterijume utvrđene propisom Centralne banke, dok će se ostalim bankama dati pravo da odluče o pružanju ove usluge, vođeni svojom poslovnom politikom, pa je ovakvo rješenje i predloženo navedenim zakonom.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predložena regulatorna rješenja u ovom zakonu utičaće na pružaoce platnih usluga, potrošače i na imaoce zakonitog boravka u Crnoj Gori, uključujući i lica koji nemaju stalnu adresu, tražioce azila i lica koja nijesu dobila dozvolu za boravak, a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga

Transparentno uporedivim naknadama povezanim sa računima za plaćanje podstaknuti će se konkurencija među pružiocima platnih usluga, što bi trebalo da dovede do snižavanja cijena platnih usluga. Ovo, takođe, omogućava potrošačima da zbog bolje informisanosti donose adekvatnije odluke prilikom izbora pružaoce platnih usluga.

Obveznici primjene ovog zakona su kao pružaoce platnih usluga, i to 14 banaka u Crnoj Gori, tri platne institucije i jedna institucija za elektronski novac. U Centralnom registru transakcionih računa, koji vodi Centralna banka, ima ukupno 1 428 548 transakcionih računa potrošača, otvorenih od strane 542.533 potrošača.

Primjena predloženog zakona neće izazvati troškove građanima i privredi. Procijenjeno je da troškove usklađivanja sa ovim zakonom mogu imati pružaoce platnih usluga u dijelu razmjene neophodnih informacija, informisanja potrošača, izrade izvještaja o naplaćanim uslugama i otvaranja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama. Takođe je procijenjeno da će ovi troškovi biti kratkoročni i neće značajnije uticati na poslovni rezultat pružaoce platnih usluga. Prilikom pripreme zakona, strogo se vodilo računa o tome da se pružiocima platnih usluga da dovoljno vremena kako bi svoje poslovne modele prilagodili ovom zakonu. S tim u vezi predviđeno je da zakon počne da se primjenjuje jednu godinu od njegovog stupanja na snagu. U pripremnoj fazi Zakona sa bankama je dogovoreno da se skрати rok za donošenje podzakonske regulative kako bi imale dovoljno vremena da usaglaše svoje poslovanje

Budući predugovori i ugovori koje će banke zaključivati sa potrošačima moraće da se prilagode terminima iz liste najreprezentativnijih usluga, ali to neće izazvati nove troškove.

Troškove razmjene informacija pružaoce platnih usluga mogu smanjiti na minimum međusobnom saradnjom i proaktivnim djelovanjem.

U odnosu na okvirne ugovore zaključene sa potrošačima do početka primjene ovog zakona predviđena je obaveza usklađivanja sa ovim zakonom, što može izazvati troškove koji se u ovoj fazi ne mogu procijeniti, jer se ne može predvidjeti broj okvirnih ugovora. Međutim, saglasno predloženom zakonu, pružaoce platnih usluga ovu obavezu mogu ispuniti i ukoliko izvrše usklađivanje svojih opštih uslova poslovanja i učine ih lako dostupnim potrošačima u elektronskoj formi na internet stranici i/ili prostorijama kojima potrošači imaju pristup, čime se minimiziraju troškovi za ovu namjenu.

Aktivnosti pružaoce platnih usluga koje se odnose na informisanje potrošača, izradu izvještaja o naplaćanim uslugama i otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama spadaju u njihove redovne poslovne aktivnosti i prema postojećem regulatornom okviru tako da je

procijenjeno da ove aktivnosti ne mogu dovesti do značajnih povećanja troškova. I do sada su u skladu sa Zakonom o Platnom prometu pružaoci platnih usluga u obavezi da najmanje jednom mjesečno izvještavaju platioce i primaoce plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama. Sve troškove koji se odnose na informisanje potrošača, izradu izvještaja o naplaćenjima uslugama, i otvaranje računa banke uračunavaju kroz naknade za vođenje/ održavanje računa za potrošače, koje se kreću u intervalu od 0.60 Eur – 10.00 Eur. Takođe, ove naknade su različite, u zavisnosti od toga da li je u pitanju jedan, dva ili više računa kao i da li su vlasnici zaposleni, penzioneri ili student.

Posljedice donošenja predloženog zakona opravdavaju eventualne troškove, jer će se ovaj zakon pozitivno odraziti na potrošače. Lica sa zakonitim boravkom i potrošače koji pripadaju osjetljivoj grupi, ali i po bankarski i ukupan finansijski sistem Crne Gore, prije svega kroz povećanu konkurentnost na tržištu.

Prilikom analize uticaja zakona napružaoce platnih usluga, konkretno banaka, uzelo se u obzir i da u Crnoj Gori posluje 14 banaka, od kojih pet ima matičnu banku sa sjedištem u jednoj od zemalja Evropske unije i jedna sa sjedištem u Srbiji, pa, kako je poslovanje matičnih banaka već usklađeno sa ovim propisom, razumno je očekivati da će se za te banke implementacija ovog propisa biti pojednostavljena.

Donošenje ovog zakona neće uticati na osnivanje novih subjekata kao pružalaca platnih usluga, ali će uticati i podstaći konkurentnost postojećih

Zaposleni u Centralnoj banci koji već rade na poslovima kontrole pružalaca platnih usluga vršiče i kontrolu poslovanja pružalaca platnih usluga po ovom zakonu, pa po tom osnovu neće doći do dodatnog materijalnog opterećenja Centralne banke.

Mogu se očekivati manji administrativni troškovi koji se ogledaju u adaptaciji postojeće internet stranice Centralne banke, kako bi se proširio na informacije koje se odnose na podatke o naknadama povezanim sa računom za plaćanje potrošača i listu banaka koje nude račune za plaćanje sa osnovnim uslugama.

U odnosu na pripremu podzakonskih akata, Centralna banka neće imati posebnih izdataka, jer će se propisi donijeti u okviru organizacionih jedinica koje se inače bave ovim poslovima.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje predloženog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, niti će se njegovom implementacijom ostvariti prihodi za budžet Crne Gore

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U pripremi ovog zakona ostvarena je saradnja sa ekspertima Hrvatske narodne banke u okviru njihove posjete Centralnoj banci Crne Gore, a ekspertska pomoć je pružena i preko TAIEX programa, kroz radionice organizovane u Sarajevu i Tirani za zemlje Zapadnog Balkana, u cilju promocije regulative EU o platnom prometu

U Crnoj Gori, posebne konsultacije obavljene su sa bankama preko Udruženja banaka Crne Gore.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

U postupku implementacije ovog zakona, biće neophodno sprovesti aktivnosti kontrole pružalaca platnih usluga koje će vršiti Centralna banka. Posebne prepreke u implementaciji ovog propisa se ne očekuju, jer je predloženo da primjena ovog zakona otpočne nakon isteka godine dana od dana njegovog stupanja na snagu, što je dovoljan period da se svi, u čija se prava i obaveze zadire ovim zakonom, pripreme za njegovu adekvatnu primjenu.

Da bi se ispunili ciljevi, biće preduzeto niz mjera i aktivnosti, a posebno:

- dodatne regulatorne aktivnosti, radi donošenja neophodnih podzakonskih akata za implementaciju novog zakona;

- Centralna banka će obezbijediti neophodnu edukaciju zaposlenih koji će raditi na poslovima kontrole.

Ispunjenje ciljeva mjeriće se na osnovu većeg broja indikatora, a posebno:

- kretanja visine naknada povezanih sa računima za plaćanje nakon obezbjeđivanja jedinstvene liste najreprezentativnijih usluga i time povećane konkurencije u oblasti pružanja platnih usluga;
- broja prenesenih računa za plaćanje;
- broja otvorenih računa za plaćanje sa osnovnim uslugama licima sa zakonitim boravkom u Crnoj Gori i licima koja pripadaju osjetljivoj grupi;
- broja prigovora korisnika platnih usluga na rad pružalaca platnih usluga.

Za monitoring primjene ovog zakona biće zadužena Centralna banka koja će, u okviru svojih godišnjih izvještaja o radu, Skupštinu Crne Gore redovno izvještavati o najznačajnijim indikatorima u oblasti primjene ovog zakona.

Datum i mjesto

05.06.2019 Podgorica

Starješina

PRILOG

LISTA USLUGA ZA KOJE DVIJE BANKE. PO POSTOJEĆIM PROPISIMA, NAPLAĆUJU NAKNADE
 iz koje se može utvrditi koliko su nazivi usluga koje se pružaju različiti i teško uporedivi

<u>BANKA 1</u>	<u>BANKA 2</u>
<p>1. OTVARANJE TRANSAKCIONOG RAČUNA 1.1. za sve vrste računa</p> <p>2. VOĐENJE TRANSAKCIONOG RAČUNA I DEBITNE KARTICE 2.1. Osnovni transakcioni račun 2.2. Redovan transakcioni račun, transakcioni račun za penzionere, zlatni transakcioni račun 2.3. VIP transakcioni račun 2.4. Studentski transakcioni račun 2.5. Transakcioni račun za obavljanje međunarodnih transakcija (devizni), transakcioni računi A'vista i nevezana štednja</p>	<p>1. TRANSAKCIONI RAČUNI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otvaranje računa • Otvaranje računa nerezidenta • Izrada punomoćja po računu • Vođenje transakcionih računa građana, • Redovan izvod (na šalteru banke) • Redovan izvod na kućnu adresu • Aktivacija uspavanog računa <p>2. PAKETNA PONUDA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasik paket • Klasik Plus paket • Zlatni paket • Srebrni paket • Studentski paket • Plavi paket
<p>3. IZVODI SA RAČUNA 3.1. za sve vrste računa</p> <p>4. DODATNE - ŠTAMPE, IZDAVANJE SWIFT NALOGA, POTVRDA 4.1. Dodatno štampanje izvoda 4.2. Dostava izvoda faksom 4.3. Izdavanje SWIFT naloga 4.4. Izdavanje potvrde</p> <p>5. GAŠENJE TRANSAKCIONOG RAČUNA 5.1. za sve vrste računa</p>	<p>3. RAČUNI ŠTEDNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vođenje računa štednje • Management fee na štednju (avista i oročena) <p>4. ELEKTRONSKO BANKARSTVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klik • SMS Info • Provizija za plaćanje putem Klika • Uplate na tekuće štedne i devizne račune građana kod Banke 2 • Uplate građana na račune pravnih lica unutar Banke 2 • Uplate na račune kod drugih banaka • Otkaz elektronskog bankarstva
<p>6. PAKET TRANSAKCIONOG RAČUNA 6.1. X paket 6.2. Y paket 6.3. Z paket</p>	
<p>7. UPLATA GOTOVINE 7.1. za sve vrste računa</p>	<p>5. DEBITNE KARTICE - ELEKTRON, MAESTRO, PREPAID</p>

8. BEZGOTOVINSKI PRILIV-LORD DOZNAKE

8.1. za sve vrste računa

9. ISPLATA GOTOVINE

9.1. Osnovni transakcioni račun

9.2. Osnovni transakcioni račun-isplata koja ide sa custody računa

9.3. Redovan transakcioni račun, transakcioni račun za penzionere, VIP račun

9.4. Transakcioni račun za penzionere

9.7. Studentski transakcioni račun

9.8. Transakcioni račun za obavljanje međunarodnih transakcija (devizni) u

FX valutama (...) - važi za sve valute

U slučaju oročenja na 3 mjeseca i

uplata/primanja po osnovu EURskih

priliva: plata pomoraca, ino penzija i

drugih redovnih mjesečnih ličnih

primanja - (...) Za redovna lična

primanja (plate, penzije) u USD (...)

osim u slučaju oročenja na 3 mjeseca

ili konverzije u EUR-sku valutu gdje je

isplata ličnih primanja

(plata/penzija)(...)

9.9. Transakcioni računi A'vista štednja i nevezana štednja

9.10 Uplata FL na račun pravnog lica ako je osnov kupoprodaja stambenog prostora

10. PRENOS RAČUNA U OKVIRU BANKE

10.1. Osnovni transakcioni račun

10.2. Redovan transakcioni račun, transakcioni račun za penzionere, zlatni transakcioni račun, VIP

transakcioni račun, studentski

transakcioni račun, transakcioni

računi A'vista i nevezana štednja

10.3. Prenos u okviru sopstvenih računa u okviru Banke (...) osim u slučaju

prenosa sa osnovnog i deviznog

transakcionog računa gdje važe tarifni

stavovi 10.1. i 10.11.

10.4. Prenos sredstava po osnovu prodaje nepokretnosti sa računa kupca na račun prodavca

- Izdavanje i redovno reizdavanje debitne kartice
- Mjesečna naknada za debitne kartice
- Mjesečna članarina za debitnu karticu drugog Brenda
- Mjesečna članarina za dodatnu karticu za drugog korisnika
- Mjesečna članarina za dodatnu karticu za istog korisnika u okviru paketa
- Naknada za izdavanje nedopunjive Pre - paid kartice
- Naknada za izdavanje dopunjive Pre - paid kartice
- Naknada za punjenje dopunjive Pre - paid kartice
- Upit stanja na ATM-u Banke
- Podizanje novca na ATM-u druge banke u zemlji i inostranstvu
- Podizanje novca na ATM-u druge banke u zemlji za MasterCard Debitnu karticu
- za korisnike Zlatnog paketa (uključujući i dodatne MasterCard Debitne kartice gdje je osnovni vlasnik korisnik Zlatnog paketa)
- Podizanje novca na šalterima naše banke (Cash advance)
- Podizanje novca na šalterima drugih banaka (Cash advance)

6. KREDITNE KARTICE (...)

- Izdavanje i redovno reizdavanje kreditnih kartica
- Mjesečna članarina za kreditne kartice
- Mjesečna članarina za kreditnu karticu drugog brenda
- Mjesečna članarina za dodatnu karticu za drugog korisnika
- Mjesečna članarina za dodatnu karticu za istog korisnika u okviru paketa
- Podizanje novca na ATM-u banke
- Podizanje novca na ATM-u druge banke u zemlji i inostranstvu

<p>10.5. Prenos sredstava iz kredita Banke po osnovu kupoprodaje nepokretnosti na račun prodavca u Banci</p> <p>10.6. Prenos sa FX računa na sopstveni račun u okviru Banke</p> <p>11. PRENOS NA RAČUN IZVAN BANKE-DOMAĆI PLATNI PROMET</p> <p>11.1. za sve vrste računa</p> <p>11.2. Prenos sredstava po osnovu kupoprodaje nepokretnosti sa računa kupca na račun prodavca u drugoj Banci</p> <p>11.3. Nalog za prenos označen kao HITNO</p> <p>12. PRENOS NA RAČUN IZVAN BANKE-INO PLATNI PROMET</p> <p>12.1. Transakcioni račun za obavljanje međunarodnih transakcija (devizni) - "SHA"</p> <p>12.2. Transakcioni račun za obavljanje međunarodnih transakcija (devizni)</p> <p>12.3. Transakcioni račun za obavljanje međunarodnih transakcija (devizni)</p> <p>12.4. Dodatna naknada za transakcije sa valutom T+0</p> <p>12.5. Reklamacija na devizno plaćanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje novca na šalterima naše banke (Cash advance) • Podizanje novca na šalterima drugih banaka (Cash advance) • Naknade za ( ) karticu za kupovinu na jednake mjesečne rate kod trgovaca kod kojih Banka nema ugovor o prodaji na rate i kod trgovaca koji nisu klijenti banke <p>7. GOLD KARTICE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izdavanje i redovno reizdavanje Gold kartice • Mjesečna članarina na osnovu Gold kartice • Mjesečna članarina na dodatnu Gold karticu • Podizanje novca na ATM-u banke • Podizanje novca na ATM-u druge banke u zemlji i inostranstvu • Podizanje novca na šalterima Banke 2 (Cash advance) • Podizanje novca na šalterima drugih banaka (Cash advance)
<p>13. TRAJNI NALOG NA RAČUNE U BANCI</p> <p>13.1. Sa partije na partiju</p> <p>13.2. Pražnjenje na drugu partiju</p> <p>14. PLAĆANJE RAČUNA IZVAN BANKE-TRAJNIM NALOGOM</p> <p>14.1. Redovan transakcioni račun, transakcioni račun za penzionere, zlatni transakcioni račun, VIP transakcioni račun, transakcioni račun A'vista i nevezana štednja</p>	<p>8. OSTALE NAKNADE PO PLATNIM KARTICAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konverzija transakcija iz strane valute u EUR • Zamjena plastike, reizdavanje PIN-a, deblokada kartice i ostale naknade za administriranje kartice • Izrada kartice po hitnom postupku • Međunarodna objava ukradene kartice
<p>15. PLAĆANJE RAČUNA U OKVIRU BANKE-TRAJNIM NALOGOM</p> <p>15.1. Prenos u okviru sopstvenih računa</p> <p>15.2. Prenos u korist računa fizičkih i pravnih lica unutar Banke</p> <p>16. MJENJAČKI POSLOVI</p> <p>16.1. Otkup efektivne</p> <p>16.2. Prodaja efektivne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada i slanje izvoda poštom • Obavještenje SMS-om o odlivu po kartici • Reklamacija transakcija • Promjena PIN-a na ATM-u Banke 2 <p>9. NACIONALNI PLATNI PROMET</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gotovinske i bezgotovinske uplate na tekuće, štedne i devizne račune građana kod Banke 2 • Gotovinske i bezgotovinske uplate građana na račune pravnih lica unutar Banke 2

17. OSTALO

- 17.1. Blokada računa po odluci Suda
- 17.2. Naknada za obradu izvršnih rješenja na teret računa fizičkih lica (klijenata Banke)
- 17.3. Trošak opomene
- 17.4. Prijevremena zamjena štedne knjižice
- 17.5. Amortizacija štedne knjižice

18. NAPOMENE

- 18.1. Isplate sa transakcionog računa za obavljanje međunarodnih transakcija prenosom na redovni ili osnovni transakcioni račun
- 18.2. Isplate sa osnovnog transakcionog (žiro) računa
- 18.3. Prenos depozita na račun kod druge banke do 10.000 € (...)
Prenos depozita na račun kod druge banke za iznose > 10 000 € (...)

19. ESCROW ACCOUNT

- 19.1. Escrow account

20. GOTOVINSKE UPLATE FIZIČKIH LICA KOJA NEMAJU OTVOREN TRANSAKCIONI RAČUN U BANCIMA PREMA OSTALIM FIZIČKIM I PRAVNIM LICIMA

- 20.1. Uplata gotovine na račun u Banci - opštom uplatnicom
- 20.2. Uplata na druge račune (izvan Banke) - opštom uplatnicom

21. SVE TARIFE KOJE SE PRIMJENJUJU KOD TRANSAKCIJA FIZIČKIH LICA REZIDENATA PRIMJENJUJU SE I NA TRANSAKCIJE KOJE INICIRAJU I OBAVLJAJU KLIJENTI FIZIČKA LICA NEREZIDENTI

22. OVERDRAFT

- 22.1. Naknada za odobrenje i produženje overdrafta

23. TARIFE ZA ELEKTRONSKO I MOBILNO BANKARSTVO

- 23.1 Članarina za elektronsko bankarstvo
- 23.2 Članarina za mobilno bankarstvo

- Gotovinske isplate sa računa građana (ne odnosi se na isplate sa računa iz Srebrnih, Zlatnih i Plavih paketa)
- Gotovinske isplate sa žiro računa građana
- Gotovinske i bezgotovinske uplate na račune kod drugih banaka

10. PRILIVI IZ INOSTRANSTVA ZA FIZIČKA LICA

- Prilivi iz inostranstva (loro doznake) na devizni račun
- Prilivi iz inostranstva u EUR valuti sa računa fizičkog lica kod banke članice Banke 2 Grupe, na račun fizičkog lica kod Banke 2
- Za prilive fizičkih lica iz inostranstva, po odobrenju Sektora za poslovanje sa građanima mogu se utvrditi i drugačije tarife

11. PLAĆANJA FIZIČKIH LICA PREMA INOSTRANSTVU

- Plaćanja prema inostranstvu sa opcijom BEN
- Plaćanja fizičkih lica prema inostranstvu SHA
- Plaćanja fizičkih lica prema inostranstvu OUR
- Za plaćanja fizičkih lica ka inostranstvu, po odobrenju Sektora za poslovanje sa građanima mogu se utvrditi i drugačije tarife
- Plaćanja u EUR valuti na račun fizičkog lica kod banke članice Banke 2 Grupe:
Plaćanja sa opcijom BEN
Plaćanja sa opcijom SHA
Plaćanja sa opcijom OUR

12. SEFOVI GRAĐANA I DEPO

- Sef A (30x6x42)
- Sef B (30x12x42)
- Sef C (30x18x42)
- Sef E (30x30x42)
- Garancija za slučaj gubljenja ključa (nerezidenti)

23.3 Jednokratna naknada za priključenje na sistem elektronskog i mobilnog bankarstva

**24. INTERNE TRANSAKCIJE-
ELEKTRONSKO I MOBILNO
BANKARSTVO**

24.1 Prenos sredstava između internih računa istog vlasnika (korisnika)

24.2 Transakcija unutar banke Prenos sredstava prema drugom fizičkom ili pravnom licu u okviru Banke

**25. CLEARING-DNS-ELEKTRONSKO I
MOBILNO BANKARSTVO**

25.1 Clearing transfer - do 999.99€ ( )

25.2 Clearing transfer - od 1.000€ (.)

26 RTS mobilno bankarstvo

**26. RTGS - ELEKTRONSKO I MOBILNO
BANKARSTVO**

26.1 Plaćanja u RTGS-u 0 16%

- Naknada za izgubljeni ključ

13. DEVIZNO VALUTNI POSLOVI

- Polaganje efektivnih valuta na devizne račune
- Podizanje efektivnih valuta sa deviznih računa

14. MJENJAČKI POSLOVI

- Otkup
- Prodaja
- Zamjena neoštećenih novčanica povučenih iz opticaja
- Zamjena neoštećenih novčanica koje su u opticaju

15. ČEKOVI

- Otkup putničkih, penzionih i bankarskih čekova
- Inkaso čekovi
- Prodaja (nostro čekova)

16. OSTALI POSLOVI

- Izdavanje raznih potvrda, prepisa izvoda, dokumenata i slično
- Troškovi opomena i prinudne naplate
  - Pisana opomena
  - Blokada / deblokada adm. zabrana jemaca
  - Blokada / deblokada jemaca sudskim putem
  - Troškovi korišćenja podataka iz Kreditnog registra CBCG
- Naknada za postupanje po rješenjima javnih izvršitelja / suda

Crna Gora
Kabinet predsjednika Vlade
Kancelarija za evropske integracije

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301
fax: +382 20 481 301
www.kei.gov.me

Br: 01-004-907/20-1209/2

9. septembar 2020

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA
ministru Darku Radunoviću

02 13725/2

Veza: Dopis br: 02-13725/1

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računom za plaćanje sa osnovnim uslugama s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 02-13725/1 od 12. avgusta 2020. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računom za plaćanje sa osnovnim uslugama s pravnom tekovinom Evropske unije.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) Kancelarija za evropske integracije je saglasna sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

U poštovanjem,

ALEKSANDAR DRljević

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računom za plaćanje sa osnovnim uslugama s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno.

- Ministarstvu finansija;
- a/a

Kontakt osoba: Nevenka Vulićević, načelnik Odsjeka za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU
tel: 020 481 312
email: nevenka.vulicevic@gsv.gov.me

N/V

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

		Identifikacioni broj Izjave	MF-IU/PZ/20/03
1. Naziv nacrt/predloga propisa			
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računu za plaćanje sa osnovnim uslugama		
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on the comparability of fees related to payment accounts, payment account switching and access to payment accounts with basic features		
2. Podaci o obrađivaču propisa			
a) Organ državne uprave koji priprema propis			
Organ državne uprave	MINISTARSTVO FINANSIJA		
- Sektor/odsjek	Direktorat za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Bojana Bošković, +382 20 245 589 bojana.boskovic@mif.gov.me		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Aleksandra Popović, +382 20 224 248 aleksandra.popovic@mif.gov.me		
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa			
- Naziv pravnog lica	CENTRALNA BANKA CRNE GORE		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Guverner Centralne banke Crne Gore dr Radoje Žugić, tel. 020/403-122		
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Andrija Jovovic, 020/403-109, andrija.jovovic@cbcg.me Nina Vešović, 020/403-190, nina.vesovic@cbcg.me		
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis			
- Organ državne uprave	Zakon ne primjenjuje/ne sprovodi organ državne uprave, već Centralna banka Crne Gore		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)			
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis			
SSP ne sadži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj ovog propisa.			
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
	☐	ispunjava u potpunosti	
	☐	djelimično ispunjava	
	☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa			
/			
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)			
- PPCG za period	2020-2022		
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 4: Sloboda kretanja kapitala Potpoglavlje: 1. Planovi i potrebe, 1.2 Zakonodavni okvir, pod B) Platni promet, broj 4		
- Rok za donošenje propisa	IV kvartal 2020		
- Napomena	/		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije			
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije			
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU sa kojim bi se nacrt propisa mogao uporediti radi ocjene stepena njegove usklađenosti.			
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije			
32014L0092			
Direktiva Evropskog Parlamenta i Savjeta br. 2014/92/EZ od 23. jula 2014. o uporedivosti naknada povezanih sa računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje sa osnovnim uslugama / Directive 2014/92/EU of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on the comparability of fees related to payment accounts, payment account switching and access to payment accounts with basic features (OJ L 257, 28.8.2014)			

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

32018R0033

Sprovedbena Regulativa Komisije (EU) 2018/33 od 28. septembra 2017. o utvrđivanju sprovedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardizovanim formatom izvještaja o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom u skladu sa Direktivom 2014/92/EU Evropskog parlamenta i Savjeta / Commission Implementing Regulation (EU) 2018/33 of 28 September 2017 laying down implementing technical standards with regard to the standardised presentation format of the statement of fees and its common symbol according to Directive 2014/92/EU of the European Parliament and of the Council (OJ L 6, 11.1.2018)

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

32018R0034

Sprovedbena Regulativa Komisije (EU) 2018/34 od 28. septembra 2017. o utvrđivanju sprovedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardizovanim formatom informativnog dokumenta o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom u skladu sa Direktivom 2014/92/EU Evropskog parlamenta i Savjeta / Commission Implementing Regulation (EU) 2018/34 of 28 September 2017 laying down implementing technical standards with regard to the standardised presentation format of the fee information document and its common symbol according to Directive 2014/92/EU of the European Parliament and of the Council (OJ L 6, 11.1.2018)

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste sa kojim bi se Predlog zakona mogao uporediti radi ocjene stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

Potpuna usklađenost s regulativom 32018R0033 će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na izgled i format izvještaja o naknadama, dok će se potpuna usklađenost s regulativom 32018R0034 postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na izgled i format informativnog dokumenta o naknadama
Rok: III kvartal 2021.

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava sa kojima je potrebno uskladiti nacrt propisa.

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Direktiva 32014L0092 je prevedena na crnogorski jezik, a regulative 32018R0033 i 32018R0034 nisu prevedene na crnogorski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računom za plaćanje sa osnovnim uslugama je preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U pripremi ovog zakona ostvarena je saradnja sa ekspertima Hrvatske narodne banke u okviru njihove posjete Centralnoj banci Crne Gore, a ekspertiska pomoć je pružena i preko TAIEX programa, kroz radionice organizovane u Sarajevu u decembru 2017. godine i Tirani u oktobru 2018. godine za zemlje Zapadnog Balkana, u cilju promocije regulative EU o platnom prometu

Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa

Potpis / ovlašteno lice izdavača

Datum:

Datum:

Prilog obrascu:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacarta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacarta/predloga propisa na Vladi		
MF-TU/PZ/20/03		MF-IU/PZ/20/03		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka		2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka		
Direktiva Evropskog Parlamenta i Savjeta br. 2014/92/EZ od 23. jula 2014. o uporedivosti računima za plaćanje sa osnovnim uslugama - 32014L0092		naknada povezanih sa računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu		
Sprovedbena Regulativa Komisije (EU) 2018/33 od 28. septembra 2017. o utvrđivanju naknada i njegovim zajedničkim simbolom u skladu sa Direktivom 2014/92/EU Evropskog parlamenta i Savjeta - 32018R0033		spovedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardizovanim formatom izvještaja o		
Sprovedbena Regulativa Komisije (EU) 2018/34 od 28. septembra 2017. o utvrđivanju dokumenta o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom u skladu sa Direktivom 2014/92/EU Evropskog parlamenta i Savjeta - 32018R0034		spovedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardizovanim formatom informativnog		
3. Naziv nacarta/predloga propisa Crne Gore		3. Naziv nacarta/predloga propisa Crne Gore		
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računom za plaćanje sa osnovnim uslugama		Proposal for the Law on the comparability of fees related to payment accounts, payment account switching and access to payment accounts with basic features		
4. Usklađenost nacarta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)		b)		c)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)		Odredba i tekst odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)		d)
				e)
Direktiva 2014/92				Usklađenost odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije
POGLAVLJE I PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I IZNAČENJA IZRAZA Član 1 Predmet i područje primjene		I. OSNOVNE ODREDBE Predmet Član 1		Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost
1. Ovom direktivom se utvrđuju pravila o transparentnosti i uporedivosti naknada koje se naplaćuju potrošačima na računima za plaćanje koje posjeduju unutar Unije, pravila o prebacivanju računa za plaćanje unutar države članice i pravila za olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje za potrošače.		Ovim zakonom uređuju se transparentnost i uporedivost naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prava potrošača na prebacivanje računa za plaćanje i uslovi i način ostvarivanja prava na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.		Potpuno usklađeno
				Rok za postizanje potpune usklađenosti

2. Ovom direktivom takođe se utvrđuje okvir za pravila i uslove prema kojima se od država članica zahtijeva da garantuju pravo potrošačima na otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u Uniji i korišćenje tih računa.				
3. Poglavlja II i III odnose se na pružaoce platnih usluga.				
4. Poglavlje IV odnosi se na kreditne institucije.	<p style="text-align: center;">Kreditne institucije koje otvaraju račun za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 25</p> <p>Račune za plaćanje sa osnovnim uslugama dužne su da otvaraju i vode kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koje ispunjavaju kriterijume utvrđene propisom Centralne banke. Kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koje ne ispunjavaju kriterijume iz stava 1 ovog člana mogu odlučiti da nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama, pod uslovom da postupaju u skladu sa čl. 26 do 31 ovog zakona. Kreditna institucija iz st. 1 i 2 ovog člana (u daljem tekstu: kreditna institucija) nudi potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama u cilju garantovanja dostupnosti ovih računa za sve potrošače na teritoriji Crne Gore i spriječavanja narušavanja konkurencije na tržištu Crne Gore.</p>	Potpuno usklađeno		
Države članice mogu odlučiti da primjenjuju poglavlje IV na pružaoce platnih usluga koji nisu kreditne institucije.	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	
5. Države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju cijelu ili dio ove direktive na subjekte iz člana 2 stav 5 Direktive 2013/36/EU Evropskog parlamenta i Savjeta.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
6. Ova direktiva primjenjuje se na račune za plaćanje putem kojih potrošači mogu barem: (a) uplatiti novčana sredstva na račun za plaćanje; (b) podići gotov novac s računa za plaćanje; (c) izvršavati i primati platne transakcije, uključujući kreditne transfere, u korist treće strane ili od treće strane.	<p style="text-align: center;">Primjena Član 2</p> <p>Ovaj zakon primjenjuje se na račune za plaćanje koji potrošačima omogućavaju korišćenje najmanje sljedećih platnih usluga: 1) uplatu gotovog novca na račun za plaćanje; 2) isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, i 3) izvršavanje i primanje platnih transakcija, uključujući kreditne transfere u korist drugog lica ili od drugog lica.</p>	Potpuno usklađeno		
Države članice mogu odlučiti da primjenjuju cijelu ili dio ove direktive na račune za plaćanje pored onih iz podstava 1.	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	
7. Otvaranje i korišćenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama vrši se u skladu s Direktivom 2005/60/EZ.	<p style="text-align: center;">Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 27 stav 2</p>	Potpuno usklađeno		

		Kreditna institucija je dužna da odbije zahtjev potrošača iz stava 1 ovog člana ako bi otvaranje račun za plaćanje sa osnovnim uslugama bilo u suprotnosti sa propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.			
	<p>Član 2 Značenja izraza</p> <p>Za potrebe ove direktive primjenjuju se sljedeća značenja izraza: (1) 'potrošač' je svako fizičko lice koje postupa u svrhe koje nijesu namijenjene njegovoj djelatnosti, poslovanju ili zanimanju;</p>	Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.	<p>Primjena drugog zakona Član 4</p>	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 6 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 06/14)
	<p>(2) 'zakoniti boravak u Uniji' je ako fizičko lice ima pravo da boravi u državi članici po osnovu prava Unije ili domaćeg prava, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražioce azila na osnovu Ženevske konvencije od 28. jula 1951. godine o statusu izbjeglica, njenog Protokola od 31. januara 1967. godine i ostalih relevantnih međunarodnih ugovora;</p>	<p>8) zakonit boravak u Crnoj Gori je boravak fizičkog lica u Crnoj Gori u skladu sa propisima kojima se uređuje prebivalište i boravište građana, odnosno boravak stranaca u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava stranaca, uključujući i stranca koji boravi u Crnoj Gori u skladu sa zakonima kojima se uređuju azil i izbjeglice ili na osnovu međunarodnog ugovora;</p> <p>Pravo na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 39 stav 2</p> <p>Zakonit boravak u Evropskoj uniji, u smislu stava 1 ovog člana, predstavlja pravo fizičkog lica da boravi u državi članici Evropske unije na osnovu propisa Evropske unije ili nacionalnog zakonodavstva, uključujući i fizičko lice koja nema stalnu adresu i tražioca azila na osnovu Ženevske konvencije od 28. jula 1951. godine o statusu izbjeglica i njenog Protokola od 31. januara 1967. godine i ostalim relevantnim međunarodnim ugovorima.</p>	<p>Značenje izraza Član 6</p>	Potpuno usklađeno	
	<p>(3) 'račun za plaćanje' je račun na ime jednog ili više potrošača koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija;</p>	Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.	<p>Primjena drugog zakona Član 4</p>	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 62 stav 1 Zakona o platnom prometu

			("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)	
(4) 'platna usluga' je platna usluga u smislu člana 4 tačka 3 Direktive 2007/64/EZ;	<p style="text-align: center;">Primjena drugog zakona Član 4</p> <p>Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.</p>	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 2 stav 1 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)	
(5) 'platna transakcija' je uplata, isplata ili prenos novčanih sredstava koje je inicirao platilac ili primalac plaćanja, bez obzira na obaveze između platioaca i primaoca plaćanja;	<p style="text-align: center;">Primjena drugog zakona Član 4</p> <p>Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.</p>	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 1 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)	
(6) 'usluge u vezi s računom za plaćanje' su sve usluge koje se odnose na otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije na koje se primjenjuje član 3 tačka g Direktive 2007/64/EZ i ugovore o dozvoljenom prekoračenju i odobrenom prekoračenju;	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 6</p> <p>Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:</p> <p>6) usluge povezane sa računom za plaćanje su sve usluge u vezi sa otvaranjem, vođenjem i ukidanjem računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije na osnovu čekova i mjenica u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. marta 1931. godine i Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i sopstvenim mjenicama od 7. juna 1930. godine i sličnim čekovima i mjenicama uređenim pravom država koje nisu učesnice tih konvencija, putničkih čekova i poštanskih novčanih uputnica prema definiciji Svjetske poštanske unije, kao i ugovoreno i prećutno prekoračenje;</p>	Potpuno usklađeno		

(7) 'pružalac platnih usluga' je pružalac platnih usluga u smislu člana 4 tačka 9 Direktive 2007/64/EZ;	<p style="text-align: center;">Primjena drugog zakona Član 4</p> <p>Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.</p>	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 4 stav 1 i članom 175 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)
(8) 'kreditna institucija' je kreditna institucija u smislu člana 4 stav 1 tačka 1 Regulative (EU) br. 575/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta	<p style="text-align: center;">Primjena drugog zakona Član 4</p> <p>Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.</p>	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 5 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)
(9) 'platni instrument' je platni instrument u smislu člana 4 tačka 23 Direktive 2007/64/EZ;	<p style="text-align: center;">Primjena drugog zakona Član 4</p> <p>Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.</p>	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 14 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)
(10) 'pružalac platnih usluga koji obavlja prenos' je pružalac platnih usluga od kojeg se prenose informacije potrebne za	<p style="text-align: center;">Usluga prebacivanja računa za plaćanje Član 17 st. 1 i 2</p> <p>Radi prebacivanja računa za plaćanje započinje, potrošač podnosi zahtjev pružaocu platnih usluga (u daljem tekstu: pružalac platnih usluga - primalac).</p>		

<p>izvršenje prebacivanja računa;</p>	<p>Prilikom prebacivanja računa za plaćanje, pružalac platnih usluga kod koga potrošač otvori ili ima račun za plaćanje koji želi da prebaci (u daljem tekstu: pružalac platnih usluga - prenosilac) dužan je da pružaocu platnih usluga - primaocu:</p> <p>1) prenese informacije o svim ili pojedinim trajnim nalogima za kreditne transfere, ponavljajućim direktnim zaduženjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje, i/ili</p> <p>2) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje koji potrošač ima kod pružaoca platnih usluga - prenosioca na račun za plaćanje koji potrošač otvori ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, uz ukidanje ili bez ukidanja računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - prenosioca.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(11)'pružalac platnih usluga koji je primalac' je pružalac platnih usluga kojem se prenose informacije potrebne za izvršenje prebacivanja računa;</p>	<p>Inicijalne obaveze pružaoca platnih usluga - primaoca Član 19</p> <p>Pružalac platnih usluga - primalac dužan je da, u roku od dva radna dana od dana prijema ovlašćenja, podnese zahtjev pružaocu platnih usluga - prenosiocu da, u skladu sa tim ovlašćenjem:</p> <p>1) dostavi pružaocu platnih usluga - primaocu i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, popis postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i dostupne informacije o ovlašćenju za direktna zaduženja, koji se prebacuju;</p> <p>2) dostavi pružaocu platnih usluga - primaocu i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja povjerilac koja su izvršena na računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci;</p> <p>3) ako pružalac platnih usluga - prenosilac nema uspostavljen sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, prestane primati direktna zaduženja i dolazne kreditne transfere od dana navedenog u ovlašćenju;</p> <p>4) obustavi izvršavanje trajnih naloga od dana navedenog u ovlašćenju;</p> <p>5) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, na dan koji je potrošač odredio, i</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

		6) zatraži ukidanje računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - prenosioca na dan koji je potrošač odredio.			
(12) 'platni nalog' je svaka instrukcija koju platilac ili primalac plaćanja daje svom pružaocu platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije;		Primjena drugog zakona Član 4 Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 9 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)	
(13) 'platilac' je fizičko ili pravno lice koje ima račun za plaćanje i daje platni nalog s tog računa za plaćanje ili, ako nema račun za plaćanje, fizičko ili pravno lice koje izdaje nalog za plaćanje na račun za plaćanje primaoca plaćanja;		Primjena drugog zakona Član 4 Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 2 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)	
(14) 'primalac plaćanja' je fizičko ili pravno lice kojem su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije;		Primjena drugog zakona Član 4 Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 3 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)	
(15) 'naknade' su svi troškovi i kazne, ako ih ima, koje potrošač	1) naknade su naknade	Značenje izraza Član 6 i troškovi koje potrošač plaća pružaocu	Potpuno usklađeno		

plaća pružaocu platnih usluga za usluge u vezi s računom za plaćanje ili u odnosu na iste;	platnih usluga za usluge povezane sa računom za plaćanje ili u vezi sa tim uslugama, ako postoje;			
(16)'pasivna kamatna stopa' je svaka stopa po kojoj se plaća kamata potrošaču za novčana sredstva koja se drže na računu za plaćanje;	Značenje izraza Član 6 2) pasivna kamatna stopa je kamatna stopa po kojoj pružalac platnih usluga plaća kamate potrošaču na novčana sredstva na računu za plaćanje;	Potpuno usklađeno		
(17)'trajni nosač podataka' je svaki instrument koji potrošaču omogućava da pohrani podatke koji su njemu lično upućeni tako da budu dostupni za buduću upotrebu u periodu koji odgovara svrsi informisanja i koji omogućava umnožavanje pohranjenih podataka u nepromijenjenom obliku;	Primjena drugog zakona Član 4 Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 18 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)	
(18)'prebacivanje računa' ili 'usluga prebacivanja računa' je, na zahtjev potrošača, prenos s jednog pružaoca platnih usluga drugome informacija o svim ili nekim trajnim naložima za kreditne transfere, ili o periodičnim direktnim zaduženjima i periodičnim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje, ili prenos bilo kog pozitivnog salda računa za plaćanje s jednog računa za plaćanje na drugi, ili oboje, uz zatvaranje ili bez zatvaranja ranijeg računa za plaćanje;	Značenje izraza Član 6 7) prebacivanja računa za plaćanje je: a) prenos informacija sa jednog pružaoca platnih usluga na drugog o svim ili pojedinim trajnim naložima za kreditne transfere, ponavljajućim direktnim zaduženjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje, b) prenos raspoloživih novčanih sredstava sa računa za plaćanje kod jednog pružaoca platnih usluga na račun za plaćanje kod drugog pružaoca platnih usluga, ili c) prenos informacija i prenos raspoloživih novčanih sredstava u skladu sa podtač. a) i b) ove tačke, uz ukidanje ili bez ukidanja prethodnog računa za plaćanje;	Potpuno usklađeno		
(19)'direktno zaduženje' je nacionalna ili prekogranična platna usluga za zaduženje platiočevog računa za plaćanje, pri čemu platnu transakciju inicira primalac plaćanja na osnovu saglasnosti platioća;	Primjena drugog zakona Član 4 Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 21 Zakona o platnom	

					prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)
(20)'kreditni transfer' je nacionalna ili prekogranična platna usluga kojom se račun za plaćanje primaoca plaćanja odobrava za platnu transakciju ili niz platnih transakcija na teret platiočevog računa za plaćanje, a od strane pružaoca platnih usluga kod kojeg se vodi platiočev račun za plaćanje, a na osnovu instrukcije platioca;		Primjena drugog zakona Član 4 Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.		Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 20 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)
(21)'trajni nalog' je instrukcija koju platilac daje pružaocu platnih usluga kod kojeg se vodi platiočev račun za plaćanje, za izvršavanje kreditnih transfera u redovnim intervalima ili na unaprijed određene dane;		Značenje izraza Član 6 3) trajni nalog je instrukcija koju platilac daje pružaocu platnih usluga koji mu vodi račun za plaćanje, za izvršavanje kreditnih transfera u redovnim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume;		Potpuno usklađeno	
(22)'novčana sredstva' su novčanice i kovani novac, sredstva na računu i elektronski novac u smislu člana 2 tačka 2 Direktive 2009/110/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta;		Primjena drugog zakona Član 4 Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.		Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 8 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)
(23)'okvirni ugovor' je ugovor o platnim uslugama koji uređuje buduće izvršavanje pojedinačnih i uzastopnih platnih transakcija i koji može da sadrži obavezu i uslove za otvaranje računa za plaćanje;		Primjena drugog zakona Član 4 Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.		Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 10 stav 4 Zakona o platnom

			prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)	
(24)'radni dan' je dan na koji relevantni pružalac platnih usluga posluje tako da omogući izvršenje platne transakcije;	<p style="text-align: center;">Primjena drugog zakona Član 4</p> <p>Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i potrošača u vezi sa pitanjima koja se odnose na račun za plaćanje, a koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje platni promet.</p>	Potpuno usklađeno	Definicija je preuzeta članom 9 stav 1 tačka 19 Zakona o platnom prometu ("Sl. list CG", br. 62/13 i 6/14)	
(25)'dozvoljeno prekoračenje' je izričiti kreditni ugovor kojim pružalac platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prevazilaze trenutni saldo na potrošačevom računu za plaćanje;	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 6</p> <p>4) ugovor o prekoračenju je poseban ugovor kojim pružalac platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prelaze raspoloživi iznos novčanih sredstava na računu za plaćanje potrošača;</p>	Potpuno usklađeno		
(26)'odobreno prekoračenje' je prećutno prihvaćeno dozvoljeno prekoračenje kojim pružalac platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prevazilaze trenutni saldo na potrošačevom računu za plaćanje ili ugovoreno dozvoljeno prekoračenje;	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 6</p> <p>5) prećutno prekoračenje je iznos novčanih sredstava koji pružalac platnih usluga prećutno stavlja na raspolaganje potrošaču, a koji prelazi raspoloživo stanje novčanih sredstava na računu za plaćanje potrošača ili iznos ugovorenog prekoračenja;</p>	Potpuno usklađeno		
(27)'nadležni organ' je organ koji država članica imenuje kao nadležan u skladu s članom 21.	<p style="text-align: center;">Značenje izraza Član 6</p> <p>9) nadležni organ je organ koji je imenovala država članica kao nadležni.</p>	Potpuno usklađeno		
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE II UPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH S RAČUNIMA ZA PLAĆANJE Član 3</p> <p>Lista najreprezentativnijih usluga u vezi s računom za plaćanje koje podliježu naknadi na nacionalnom nivou i standardizovana terminologija</p>	<p style="text-align: center;">Lista najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje Član 7 st. 1 i 3</p> <p>Lista najreprezentativnijih usluga sadrži pojmove i definicije za svaku pojedinačnu uslugu povezanu sa računom za plaćanje od najmanje 10, a najviše 20 najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje (u daljem tekstu: lista najreprezentativnijih usluga) za</p>	Potpuno usklađeno		

<p>1. Države članice utvrđuju privremenu listu od najmanje 10, ali ne više od 20 najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje, koje podliježu naknadi, koje nudi najmanje jedan pružalac platnih usluga na nacionalnom nivou. Lista sadrži pojmove i značenja izraza za svaku od navedenih usluga. U svakom od službenih jezika države članice, za svaku uslugu se koristi samo jedan pojam.</p>	<p>koje potrošači plaćaju naknade, a koje nudi najmanje jedan pružalac platnih usluga u Crnoj Gori, i objavljuje je na svojoj internet stranici. Listu najreprezentativnijih usluga utvrđuje i po potrebi ažurira Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka).</p>			
<p>2. U smislu stava 1, države članice uzimaju u obzir usluge koje:</p> <p>(a) najčešće koriste potrošači u vezi sa svojim računom za plaćanje;</p> <p>(b) izlažu potrošače najvećem trošku, ukupnom kao i jediničnom trošku.</p> <p>Kako bi osigurala pravilnu primjenu kriterijuma iz podstava 1 ovog stava, EBA donosi smjernice na osnovu člana 16 Regulative (EU) br. 1093/2010 do 18. marta 2015. godine.</p>	<p>Lista najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje Član 7 stav 2</p> <p>Prilikom utvrđivanja liste najreprezentativnijih usluga, uzimaju se u obzir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usluge koje potrošači najčešće koriste u vezi sa računom za plaćanje, i - usluge koje potrošače izlažu najvećem trošku. 	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>3. Države članice obavještavaju Komisiju i EBA-u o privremenim listama iz stava 1 do 18. septembra 2015. godine. Države članice na zahtjev pružaju Komisiji dopunske informacije za podatke na osnovu kojih su sastavile te liste, imajući u vidu kriterijume iz stava 2.</p> <p>4. Na osnovu privremenih lista dostavljenih u skladu sa stavom 3, EBA izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda kojima određuje standardizovanu terminologiju Unije za te usluge koje su zajedničke barem većini država članica. Standardizovana terminologija Unije obuhvata zajedničke pojmove i značenja izraza za zajedničke usluge i dostupna je na službenim jezicima Institucija Unije. U svakom od službenih jezika države članice, za svaku uslugu se koristi samo jedan pojam. EBA Komisiji dostavlja navedene nacрте regulatorno-tehničkih standarda do 18. septembra 2016. godine. Komisiji se dodjeljuje ovlašćenje za donošenje regulatorno-tehničkih standarda iz podstava 1, u skladu s postupkom iz čl. 10 do 14 Regulative (EU) br. 1093/2010.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>5. Države članice integrišu standardizovanu terminologiju Unije utvrđenu na osnovu stava 4 na privremenu listu iz stava 1 i objavljuju tako nastalu konačnu listu najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje bez odgađanja i najkasnije u roku od tri mjeseca nakon što je delegirani akt iz stava 4 stupio na snagu.</p>	<p>Lista najreprezentativnijih usluga povezanih sa računom za plaćanje Član 35</p> <p>Listu najreprezentativnijih usluga, usklađenu sa standardizovanom terminologijom koju utvrđuje Evropska komisija na predlog</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

6. Svake četiri godine, nakon objavljivanja konačne liste iz stava 5, države članice procjenjuju, i ako je potrebno ažuriraju, listu najreprezentativnijih usluga uspostavljenu na osnovu st. 1 i 2. One obavještavaju Komisiju i EBA-u o ishodu svoje procjene i po potrebi, o ažuriranoj listi najreprezentativnijih usluga. EBA procjenjuje, i po potrebi, ažurira standardizovanu terminologiju Unije u skladu s postupkom iz stava 4. Nakon ažuriranja standardizovane terminologije Unije, države članice ažuriraju i objavljuju svoje konačne liste na način naveden u stavu 5 i osiguravaju da pružaoci platnih usluga koriste ažurirane pojmove i značenja izraza.

Član 4

Informativni dokument o naknadama i pojmovnik

1. Ne dovodeći u pitanje član 42 stav 3 Direktive 2007/64/EZ i Poglavlje II Direktive 2008/48/EZ, države članice osiguravaju da pružaoci platnih usluga blagovremeno, prije sklapanja ugovora o računu za plaćanje s potrošačem, dostave potrošaču informativni dokument o naknadama u štampanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka koji sadrži standardizovane pojmove na konačnoj listi najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje iz člana 3 stav 5 ove direktive i, ako pružalac platnih usluga nudi te usluge, odgovarajuće naknade za svaku uslugu.

2. Informativni dokument o naknadama:

- (a) mora biti kratak i samostalan dokument;
- (b) mora biti prikazan i strukturiran na način koji je jasan i jednostavan za čitanje i napisan slovima čitljive veličine;
- (c) ne smije, u slučaju da je izvorna verzija bila u boji, biti manje razumljiv kada je štampan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji;
- (d) mora biti sastavljen na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekom drugom jeziku, ako su se tako dogovorili potrošač i pružalac platnih usluga;
- (e) mora biti tačan, ne smije biti obmanjujući i mora biti izražen u valuti računa za plaćanje ili u drugoj valuti

Evropskog nadzornog tijela za bankarstvo (u daljem tekstu: EBA), utvrđuje Centralna banka i objavljuje je na svojoj internet stranici.

Centralna banka svake četiri godine procjenjuje i, po potrebi, ažurira listu najreprezentativnijih usluga.

Centralna banka o rezultatu svoje procjene i ažuriranoj listi najreprezentativnijih usluga izvještava Evropsku komisiju i EBA-u.

Informativni dokument o naknadama

Član 8 st. 1 i 2

Pružalac platnih usluga dužan je da, u primjerenom roku prije zaključenja sa potrošačem okvirnog ugovora o računu za plaćanje, dostavi potrošaču, u papirnoj formi ili drugom trajnom mediju, informativni dokument o naknadama za najreprezentativnije usluge povezane sa računom za plaćanje (u daljem tekstu: informativni dokument o naknadama), koji sadrži spisak usluga sa liste najreprezentativnijih usluga koje pružalac platnih usluga ima u ponudi i podatke o pojedinačnoj naknadi i kamati za svaku uslugu. Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz informativni dokument o naknadama, pruži i prethodne informacije za zaključenje okvirnog ugovora u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.

Potpuno usklađeno

Informativni dokument o naknadama

Član 8 st. 3, 5 i 6

Informativni dokument o naknadama mora:

- 1) da sadrži nazive svih usluga sa liste najreprezentativnijih usluga i naknade za usluge sa te liste koje pruža, a ako ne pruža pojedinu od tih usluga, oznaku da tu uslugu ne pruža;
- 2) biti kratak i samostalan dokument;
- 3) biti napisan jasno, lako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost;
- 4) biti jednako razumljiv kada je kucan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji, ako je izvorna verzija bila u boji;
- 5) biti tačan i ne smije biti obmanjujući;
- 6) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača;

<p>Unije, ako su se tako dogovorili potrošač i pružalac platnih usluga;</p> <p>(f) mora da sadrži naslov 'Informativni dokument o naknadama' na vrhu prve stranice pored zajedničkog simbola, kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije; i</p> <p>(g) mora da sadrži izjavu da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje i da su potpune predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama navedene u drugim dokumentima.</p> <p>Države članice mogu odrediti da se, za potrebe stava 1, informativni dokument o naknadama dostavlja zajedno s informacijama potrebnim u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim zakonodavnim aktima o računima za plaćanje i povezanim uslugama, pod uslovom da su zadovoljeni svi zahtjevi iz podstava 1 ovog stava.</p>	<p>7) imati naziv „Informativni dokument o naknadama“ na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata;</p> <p>8) imati izjavu o tome da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge sa liste najreprezentativnijih usluga i da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama, uključujući i naknade za usluge koje nijesu na toj listi, sadržane u drugim dokumentima, i</p> <p>9) biti napisan na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.</p> <p>Pružalac platnih usluga dužan je da Centralnoj banci dostavi informativni dokument o naknadama i njegove izmjene i dopune, najkasnije u roku od tri dana od dana njihove izrade. Izgled i format informativnog dokumenta o naknadama može propisati Centralna banka.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>3. Ako se jedna ili više usluga nude kao dio paketa usluga povezanih s računom za plaćanje, u informativnom dokumentu o naknadama navodi se naknada za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihova količina i dodatna naknada za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket.</p>	<p>Informativni dokument o naknadama Član 8 stav 4</p> <p>Ako se jedna ili više usluga nudi kao dio paketa usluga povezanih sa računom za plaćanje, informativni dokument o naknadama mora da sadrži naknadu za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihov obim, kao i dodatnu naknadu za bilo koju uslugu koja prelazi obim usluga obuhvaćen naknadom za paket.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>4. Države članice uvode obavezu za pružaoce platnih usluga da potrošačima stave na raspolaganje pojmovnik koji sadrži barem standardizovane pojmove sa konačne liste iz člana 3 stav 5 i povezana značenja izraza.</p> <p>Države članice osiguravaju da pojmovnik koji je stavljen na raspolaganje u skladu s prvim podstavom, uključujući druga značenja izraza, ako postoje, bude sastavljen na jasnom, nedvosmislenom i opšte razumljivom jeziku i da ne dovodi u zabludu.</p>	<p>Pojmovnik platnih usluga Član 9</p> <p>Pružalac platnih usluga dužan je da učini dostupnim potrošaču pojmovnik platnih usluga koji mora obuhvatiti pojmove i definicije usluga iz liste najreprezentativnijih usluga, kao i druge definicije ako postoje.</p> <p>Pojmovnik platnih usluga mora biti napisan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jasno, nedvosmisleno, lako razumljivim riječima i ne smije biti obmanjujući, i 2) na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača. 	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>5. Pružaoce platnih usluga u bilo kojem trenutku potrošačima stavljaju na raspolaganje informativni dokument o naknadama i pojmovnik. Oni se stavljaju na raspolaganje na lako dostupan</p>	<p>Dostupnost informativnog dokumenta i pojmovnika platnih usluga Član 10</p>		

<p>način, uključujući osobama koje nijesu potrošači; u elektronskom obliku na njihovim veb-sajtovima, ako je moguće, i u prostorijama pružalaca platnih usluga kojima potrošači imaju pristup. Oni se takođe, na zahtjev potrošača, besplatno dostavljaju u štampanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka.</p>	<p>Pružalac platnih usluga dužan je da informativni dokument o naknadama i pojmovnik platnih usluga u svakom trenutku učini lako dostupnim potrošaču, uključujući i potrošača koji nije korisnik platnih usluga tog pružaoca platnih usluga, i to u:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) elektronskom obliku na svojoj internet stranici, i 2) prostorijama pružaoca platnih usluga kojima potrošač ima pristup. <p>Na zahtjev potrošača, pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču bez naknade učini dostupnim informativni dokument o naknadama i pojmovnik platnih usluga u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju koji pružalac platnih usluga uobičajeno koristi u tu svrhu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>6. Nakon konsultacija s nacionalnim organima i nakon potrošačkog testiranja, EBA izrađuje nacrt tehničkih standarda za sprovođenje u vezi sa standardizovanim formatom informativnog dokumenta o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom.</p> <p>EBA Komisiji dostavlja navedene nacрте tehničkih standarda za sprovođenje do 18. septembra 2016. godine.</p> <p>Komisiji se dodjeljuje ovlašćenje za donošenje tehničkih standarda za sprovođenje iz podstava 1 ovog stava, u skladu s članom 15 Regulative (EU) br. 1093/2010.</p>	<p style="text-align: center;">Obrazac informativnog dokumenta o naknadama Član 36</p> <p>Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori dužan je da potrošaču dostavi informativni dokument o naknadama na obrascu koji utvrđuje Evropska komisija, na predlog EBA-e.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>7. Nakon ažuriranja standardizovane terminologije Unije, u skladu s članom 3 stav 6, EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizovani format informativnog dokumenta o naknadama i njegov zajednički simbol, slijedeći postupak iz stava 6 ovog člana.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 5 Izveštaj o naknadama</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje čl. 47 i 48 Direktive 2007/64/EZ i član 12 Direktive 2008/48/EZ, države članice dužne su da osiguraju da pružaoci platnih usluga potrošaču najmanje jednom godišnje besplatno dostave izvještaj o svim nastalim naknadama, kao i, po potrebi, informacije o kamatnim stopama iz ovog člana stav 2 tač. c i d, za usluge povezane s računom za plaćanje. Po potrebi, pružaoci platnih usluga koriste standardizovane pojmove iz konačne liste iz člana 3 stav 5 ove direktive.</p>	<p style="text-align: center;">Izveštaj o naknadama Član 11</p> <p>Pružalac platnih usluga je dužan da za izvršene usluge povezane sa računom za plaćanje potrošaču učini dostupnim bez naknade, najmanje jednom godišnje, izvještaj o svim naknadama i kamatama (u daljem tekstu: izvještaj o naknadama).</p> <p>Odredbe stava 1 ovog člana ne utiču na primjenu odredbi zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na obavezu informisanja o izvršenim platnim transakcijama i zakona kojim su uređeni potrošački krediti koje se odnose na obaveze po ugovoru o kreditu u obliku dozvoljenog prekoračenja na računu za plaćanje.</p> <p>Pružalac platnih usluga dužan je da, na zahtjev potrošača, dostavi izvještaj o naknadama u papirnoj formi.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Način komunikacije koji se koristi za dostavu izvještaja o naknadama usaglašava se s potrošačem. Izvještaj o naknadama dostavlja se najmanje na papiru, na zahtjev potrošača.</p>	<p>Način dostavljanja izvještaja o naknadama utvrđuje se okvirnim ugovorom o računu za plaćanje.</p>		
<p>2. Izvještaj o naknadama sadrži barem sljedeće informacije:</p> <p>(a) jediničnu cijenu obračunatu za svaku uslugu i informacije o tome koliko je puta usluga korišćena tokom relevantnog perioda, a u slučaju da je više usluga obuhvaćeno paketom, naknada koja se obračunava za cijeli paket, informacije o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u relevantnom periodu i dodatna naknada koja se obračunava za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket;</p> <p>(b) ukupni iznos naknada nastalih tokom relevantnog perioda za svaku uslugu, svaki pruženi paket usluga i usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu naknadom za paket;</p> <p>(c) kamatnu stopu na prekoračenje koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos obračunatih kamata povezanih s prekoračenjem u relevantnom periodu, po potrebi;</p> <p>(d) pasivnu kamatnu stopu koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos ostvarenih kamata u relevantnom periodu, po potrebi;</p> <p>(e) ukupni iznos naknada naplaćenih za sve usluge pružene tokom relevantnog perioda.</p>	<p style="text-align: center;">Sadržaj izvještaja o naknadama Član 12 stav 1</p> <p>Izvještaj o naknadama sadrži naročito:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pojedinačnu naknadu obračunatu za svaku uslugu i informaciju o tome koliko je puta ta usluga korišćena tokom izvještajnog perioda, a ako je više usluga obuhvaćeno paketom - naknadu koja je obračunata za cijeli paket, informaciju o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u izvještajnom periodu, kao i dodatnu naknadu koja je obračunata za bilo koju uslugu koja prelazi obim obuhvaćen naknadom za paket; 2) ukupne iznose naknada nastalih tokom izvještajnog perioda za svaku uslugu, za svaki pruženi paket usluga i za usluge koje prelaze obim obuhvaćen naknadom za paket; 3) visinu kamatne stope na prekoračenje na računu za plaćanje, ako je pružalac platnih usluga pružao ovu uslugu u izvještajnom periodu, kao i ukupan iznos obračunatih kamata na prekoračenje u ovom periodu; 4) visinu pasivne kamatne stope koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos kamata po ovom osnovu koje je potrošač ostvario u izvještajnom periodu, i 5) ukupni iznos svih naplaćenih naknada za sve usluge pružene tokom izvještajnog perioda. 	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>3. Izvještaj o naknadama:</p> <p>(a) mora biti prikazan i strukturiran na način koji je jasan i jednostavan za čitanje i napisan slovima čitljive veličine;</p> <p>(b) mora biti tačan, ne smije biti obmanjujući i mora biti izražen u valuti računa za plaćanje ili u drugoj valuti, ako su se tako dogovorili potrošač i pružalac platnih usluga;</p> <p>(c) mora da sadrži naslov 'izvještaj o naknadama' na vrhu prve stranice izvještaja, pored zajedničkog simbola, kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije; i</p> <p>(d) mora biti sastavljen na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekóm drugom jeziku, ako su se tako dogovorili potrošač i pružalac platnih usluga. Države članice mogu da odrede da se izvještaj o naknadama</p>	<p style="text-align: center;">Sadržaj izvještaja o naknadama Član 12 st. 2 i 3</p> <p>Izvještaj o naknadama mora:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) biti napisan jasno, tako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost; 2) se koristiti, u mjeri u kojoj je to moguće, pojmovima određenim u listi najreprezentativnijih usluga; 3) biti tačan i ne smije biti obmanjujući; 4) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača; 5) biti poseban dokument sa nazivom „Izvještaj o naknadama“ na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata, i 	<p>Potpuno usklađeno</p>	

dostavlja zajedno s informacijama potrebnim na osnovu drugih zakonodavnih akata Unije ili nacionalnih propisa o računima za plaćanje i povezanim uslugama, ako su zadovoljeni svi zahtjevi iz podstava 1.	6) biti napisan na crnogorskom jeziku ili drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača. Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz izvještaj o naknadama, pruži i informacije u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.			
4. Nakon konsultacija s nacionalnim organima i nakon potrošačkog testiranja, EBA izrađuje tehničke standarde za sprovođenje u vezi sa standardizovanim formatom izvještaja o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom. EBA je dužna da dostavi Komisiji nacrt tehničkih standarda za sprovođenje iz podstava 1 do 18. septembra 2016. godine. Komisiji se dodjeljuje ovlaštenje za donošenje tehničkih standarda za sprovođenje iz podstava 1 ovog stava, u skladu sa članom 15 Regulative (EU) br. 1093/2010.	<p style="text-align: center;">Sadržaj izvještaja o naknadama Član 12 stav 4</p> Izgled i format izvještaja o naknadama može propisati Centralna banka. <p style="text-align: center;">Obrazac izvještaja o naknadama Član 38</p> Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori dužan je da potrošaču dostavi izvještaj o naknadama na obrascu koji utvrđuje Evropska komisija, na predlog EBA-e.	Potpuno usklađeno		
5. Nakon ažuriranja standardizovane terminologije Unije, u skladu s članom 3 stav 6, EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizovani format izvještaja o naknadama i njegov zajednički simbol, slijedeći postupak iz stava 4 ovog člana.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<p style="text-align: center;">Član 6 Informacije za potrošače</p> 1. Države članice osiguravaju da pružaoci platnih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama za potrošače, po potrebi, koriste standardizovane pojmove iz konačne liste iz člana 3 stav 5. Pružaoci platnih usluga mogu upotrebljavati zaštićena imena u informativnom dokumentu o naknadama i u izvještaju o naknadama, pod uslovom da se ta zaštićena imena koriste kao dodatak uz standardizovane pojmove iz konačne liste iz člana 3 stav 5, kao sekundarna oznaka tih usluga.	<p style="text-align: center;">Informacije za potrošače Član 13 st. 1 i 2</p> Pružalac platnih usluga dužan je da u svojim predugovornim i reklamnim informacijama namijenjenim potrošačima, kao i u ugovorima koje zaključuje sa potrošačem, koristi pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga. Pružalac platnih usluga može u informativnom dokumentu o naknadama i u izvještaju o naknadama, pored pojmova iz liste najreprezentativnijih usluga, dodatno koristiti nazive određenih proizvoda (brendova), kao sekundarne oznake tih usluga.	Potpuno usklađeno		
2. Pružaoci platnih usluga mogu koristiti zaštićena imena za označavanje svojih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama za potrošače, pod uslovom da su u njima jasno određeni, po potrebi, odgovarajući standardizovani pojmovi iz konačne liste iz člana 3 stav 5.	<p style="text-align: center;">Informacije za potrošače Član 13 stav 3</p> Pružaoци platnih usluga mogu, prilikom oglašavanja i ugovaranja usluga utvrđenih u listi najreprezentativnijih usluga, koristiti nazive određenih proizvoda (brendova), pod uslovom da se na osnovu tih naziva jasno mogu prepoznati usluge definisane u toj listi.	Potpuno usklađeno		
<p style="text-align: center;">Član 7 Veb-sajtovi za poređenje</p>	<p style="text-align: center;">Internet stranica za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama Član 14 stav 1</p>	Potpuno usklađeno		

<p>1. Države članice osiguravaju da potrošači imaju besplatan pristup najmanje jednom veb-sajtu na kojem se upoređuju naknade koje pružaoци platnih usluga naplaćuju barem za usluge navedene na konačnoj listi iz člana 3 stav 5 na nacionalnom nivou.</p> <p>Veb-sajtovima za poređenje može upravljati privatni operater ili organ javne vlasti.</p>	<p>Centralna banka na svojoj internet stranici besplatno objavljuje upoređive podatke o naknadama koje pružaoци platnih usluga naplaćuju potrošačima najmanje za usluge navedene u listi najreprezentativnijih usluga.</p>		
<p>2. Države članice mogu zahtijevati da veb-sajtovi za poređenje iz stava 1 uključuju dodatne komparativne odrednice u vezi s nivoom usluge koju nudi pružalac platnih usluga.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Opcija nije iskorišćena</p>
<p>3. Veb-sajtovi za poređenje uspostavljeni u skladu sa stavom 1:</p> <p>(a) operativno su nezavisni kako bi se osiguralo da su pružaoци platnih usluga jednako zastupljeni u rezultatima pretraživanja;</p> <p>(b) jasno navode ko su im vlasnici;</p> <p>(c) određuju jasne i objektivne kriterijume na kojima će se zasnivati poređenje;</p> <p>(d) koriste jednostavan i nedvosmislen jezik i, po potrebi, standardizovane pojmove s konačne liste iz člana 3 stav 5;</p> <p>(e) pružaju tačne i ažurirane informacije i navode vrijeme zadnjeg ažuriranja;</p> <p>(f) obuhvataju široki raspon ponuda računa za plaćanje koji obuhvata značajni dio tržišta i, ako informacije koje su navedene ne predstavljaju cjelovit pregled tržišta, sadrže, prije prikaza rezultata, jasnu naznaku da se ne radi o cjelovitom pregledu; i</p> <p>(g) predviđaju efikasni postupak za prijavljivanje netačnih informacija o objavljenim naknadama.</p>	<p>Internet stranica za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama Član 14 stav 2</p> <p>Internet stranica iz stava 1 ovog člana treba da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) je operativno nezavisna, kako bi se obezbijedilo da su svi pružaoци platnih usluga jednako zastupljeni u rezultatima pretraživanja; 2) sadrži jasnu oznaku da je njen vlasnik Centralna banka; 3) određuje jasne i objektivne kriterijume na kojima se zasniva upoređivanje podataka o naknadama; 4) koristi jednostavan i nedvosmislen jezik i, po pravilu, pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga; 5) pruža tačne i ažurirane informacije i oznaku vremena njihovog posljednjeg ažuriranja; 6) obuhvata širok obim ponuda vezanih za račun za plaćanje koji obuhvata znatan dio tržišta i, ako informacije koje su navedene ne predstavljaju sveobuhvatan pregled tržišta, sadrži jasnu oznaku da se ne radi o sveobuhvatnom pregledu prije prikazivanja rezultata o upoređivanju naknada, i 7) uputstvo o načinu prijave netačnih informacija o objavljenim naknadama. 	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>4. Države članice osiguravaju da su na internetu stavljene na raspolaganje informacije o dostupnosti veb-sajtova koje su usklađene s ovim članom.</p>	<p>Internet stranica za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama Član 14 stav 3</p> <p>Pružalac platnih usluga je dužan da na svojoj internet stranici obezbijedi link sa internet stranicom iz stava 1 ovog člana.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 8 Računi za plaćanje u paketu s drugim proizvodom ili uslugom</p>	<p>Račun za plaćanje u paketu sa drugim proizvodom ili uslugom Član 15</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>Države članice osiguravaju da, ako se račun za plaćanje nudi kao dio paketa zajedno s drugim proizvodom ili uslugom koji nije povezan s računom za plaćanje, pružalac platnih usluga obavještava potrošača o tome da li je moguće odvojeno pribaviti račun za plaćanje i, ako jeste, pruža zasebne informacije u vezi s troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu, a koji se mogu kupiti odvojeno.</p>	<p>Ako se usluga otvaranja i vođenja računa za plaćanje nudi u paketu sa drugim proizvodom ili uslugom koji nijesu povezani sa tim računom, pružalac platnih usluga dužan je da obavijesti potrošača o mogućnosti otvaranja računa za plaćanje odvojeno od tih proizvoda ili usluga i da potrošaču pruži odvojene informacije u vezi sa troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu koji se mogu kupiti odvojeno.</p>			
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE III PREBACIVANJE RAČUNA Član 9</p> <p style="text-align: center;">Pružanje usluge prebacivanja računa</p> <p>Države članice osiguravaju da pružaoci platnih usluga pružaju uslugu prebacivanja računa, kako je opisano u članu 10, između računa za plaćanje koji se drže u istoj valuti, svakom potrošaču koji otvori ili drži račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi na teritoriji dotične države članice.</p>	<p style="text-align: center;">Pružanje usluge prebacivanja računa za plaćanje Član 16</p> <p>Pružaoци platnih usluga dužni su da pružaju uslugu prebacivanja računa za plaćanje u istoj valuti svakom potrošaču koji otvori ili ima račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi na teritoriji Crne Gore.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 10 Usluga prebacivanja računa</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pružalac platnih usluga koji je primalac započne uslugu prebacivanja računa na zahtjev potrošača. Usluga prebacivanja računa usklađena je najmanje sa st. 2 do 6.</p>	<p style="text-align: center;">Usluga prebacivanja računa za plaćanje Član 17 stav 1</p> <p>Radi prebacivanja računa za plaćanje, potrošač podnosi zahtjev pružaocu platnih usluga (u daljem tekstu: pružalac platnih usluga primalac).</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p>Države članice mogu da uspostave ili zadrže mjere kao alternativu onima iz st. 2 do 6, pod uslovom da:</p> <p>(a) je to jasno u interesu potrošača;</p> <p>(b) ne postoji dodatno opterećenje za potrošača; i</p> <p>(c) prebacivanje računa je sprovedeno, maksimalno, u okviru istog ukupnog vremenskog roka kao što je onaj naveden u st. 2 do 6.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p style="text-align: center;">Opcija nije iskorišćena</p>	

2. Pružalac platnih usluga koji je primalac obavlja uslugu prebacivanja računa po prijemu ovlaštenja potrošača. U slučaju dva ili više nosilaca računa, ovlaštenje se pribavlja od oba nosioca.

Ovlaštenje se sastavlja na službenom jeziku države članice u kojoj se inicira usluga prebacivanja računa ili na bilo kojem drugom jeziku koji su strane dogovorile.

Ovlaštenje omogućava potrošaču davanje izričitog pristanka pružaocu platnih usluga koji obavlja prenos, za izvršavanje svakog zadatka iz stava 3 i davanje izričitog pristanka pružaocu platnih usluga koji je primalac, za izvršavanje svakog od zadataka iz stava 5.

Ovlaštenje potrošaču omogućava da konkretno odredi dolazne kreditne transfere, trajne naloge za kreditne transfere i naloge za direktno zaduženje koje treba promijeniti. Ovlaštenje takođe omogućava potrošačima da odrede datum od kojeg trajne naloge za kreditne transfere i direktna zaduženja treba izvršavati s računa za plaćanje koji je otvoren ili koji se drži kod pružaoca platnih usluga koji je primalac. Taj dan je najmanje šest radnih dana nakon dana na koji je pružalac platnih usluga koji je primalac primio dokumente koje je proslijedio pružalac platnih usluga koji obavlja prenos u skladu sa stavom 4. Države članice mogu zahtijevati da ovlaštenje potrošača bude u pisanom obliku i da primjerak ovlaštenja bude pružen potrošaču.

3. U roku od dva radna dana od prijema ovlaštenja iz stava 2, pružalac platnih usluga koji je primalac zahtijeva od pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos da izvrši sljedeće zadatke, ako je tako predviđeno u ovlaštenju od potrošača:

(a) slanje pružaocu platnih usluga koji je primalac i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, liste postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i dostupnih informacija o ovlaštenjima za direktno zaduženje, čije se prebacivanje vrši;

(b) slanje pružaocu platnih usluga koji je primalac i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, dostupnih informacija o periodičnim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja

Ovlaštenje potrošača za prebacivanje računa za plaćanje Član 18

Pružalac platnih usluga - primalac dužan je da započne sa preduzimanjem radnji koje se odnose na prebacivanje računa za plaćanje po prijemu ovlaštenja potrošača za prebacivanje računa za plaćanje (u daljem tekstu: ovlaštenje).

U slučaju zajedničkog računa za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje započinje po prijemu ovlaštenja svih imalaca tog računa.

Ovlaštenje se sastavlja u pisanoj formi, na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku o kojem se strane dogovore, pri čemu je pružalac platnih usluga - primalac dužan da, odmah nakon prijema tog ovlaštenja, potrošaču dostavi njegov primjerak ili kopiju.

Ovlaštenjem potrošač daje saglasnost pružaocu platnih usluga - prenosiocu i pružaocu platnih usluga - primaocu za preduzimanje svih ili pojedinih radnji kod prebacivanja računa za plaćanje koje su ti pružaoci dužni da sprovedu u skladu sa ovim zakonom.

Ovlaštenjem se određuju:

- trajni nalog, saglasnost za direktna zaduženja, dolazeći kreditni transferi i druge platne usluge čije se izvršenje prenosi na račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - primaoca, i

- dan početka izvršavanja trajnih naloga i direktnih zaduženja sa računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - primaoca, pri čemu ovaj rok ne može biti kraći od šest radnih dana od dana kada pružalac platnih usluga - primalac primi dokumentaciju od pružaoca platnih usluga - prenosioca.

Potpuno usklađeno

Inicijalne obaveze pružaoca platnih usluga - primaoca Član 19

Pružalac platnih usluga - primalac dužan je da, u roku od dva radna dana od dana prijema ovlaštenja, podnese zahtjev pružaocu platnih usluga - prenosiocu da, u skladu sa tim ovlaštenjem:

1) dostavi pružaocu platnih usluga - primaocu i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, popis postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i dostupne informacije o ovlaštenju za direktna zaduženja, koji se prebacuju;

2) dostavi pružaocu platnih usluga - primaocu i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja povjerilac koja su izvršena na računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci;

Potpuno usklađeno

<p>povjerilac izvršenim na potrošačevom računu za plaćanje u prethodnih trinaest mjeseci;</p> <p>(c) ako pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ne obezbijedi sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji potrošač drži kod pružaoca platnih usluga koji je primalac, prestanak prihvatanja direktnih zaduženja i dolaznih kreditnih transfera, počevši od dana navedenog u ovlaštenju;</p> <p>(d) otkazivanje trajnih naloga, počevši od dana navedenog u ovlaštenju;</p> <p>(e) prenos svog preostalog pozitivnog salda na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji drži kod pružaoca platnih usluga koji je primalac na dan koji odredi potrošač; i</p> <p>(f) zatvaranje računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos na dan koji odredi potrošač.</p>	<p>3) ako pružalac platnih usluga - prenosilac nema uspostavljen sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, prestane primati direktna zaduženja i dolazne kreditne transfere od dana navedenog u ovlaštenju;</p> <p>4) obustavi izvršavanje trajnih naloga od dana navedenog u ovlaštenju;</p> <p>5) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, na dan koji je potrošač odredio, i</p> <p>6) zatraži ukidanje računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - prenosioca na dan koji je potrošač odredio.</p>			
<p>4. Po prijemu zahtjeva od pružaoca platnih usluga koji je primalac, pružalac platnih usluga koji obavlja prenos obavlja sljedeće zadatke, ako je tako predviđeno u ovlaštenju potrošača:</p> <p>(a) šalje pružaocu platnih usluga koji je primalac informacije iz stava 3 tač. a i b u roku od pet radnih dana;</p> <p>(b) ako pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ne obezbijedi sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji potrošač drži ili koji je otvoren kod pružaoca platnih usluga koji je primalac, prestanak prihvatanja dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na računu za plaćanje, počevši od dana navedenog u ovlaštenju. Države članice mogu zahtijevati od pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos da obavijeste platioce ili primaoca plaćanja o razlogu neprihvatanja platne transakcije;</p> <p>(c) otkazivanje trajnih naloga, počevši od dana navedenog u ovlaštenju;</p> <p>(d) prenos svog preostalog pozitivnog salda s računa za plaćanje na račun za plaćanje koji je otvoren ili koji se drži kod pružaoca platnih usluga koji je primalac na dan određen u ovlaštenju;</p>	<p>Obaveze pružaoca platnih usluga - prenosioca Član 20 stav 1</p> <p>Nakon prijema zahtjeva iz člana 19 ovog zakona od pružaoca platnih usluga - primaoca, pružalac platnih usluga - prenosilac dužan je da, u skladu sa tim ovlaštenjem:</p> <p>1) pošalje pružaocu platnih usluga - primaocu informacije iz člana 19 tač. 1 i 2 ovog zakona, u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva pružaoca platnih usluga - primaoca;</p> <p>2) ako pružalac platnih usluga - prenosilac nema uspostavljen sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili ima kod pružaoca platnih usluga - primaoca, prestane prihvatati dolazne kreditne transfere i direktna zaduženja na računu za plaćanje od dana navedenog u ovlaštenju, o čemu obavještava platioce i primaoce plaćanja koji učestvuju u tim transakcijama;</p> <p>3) obustavi trajne naloge od dana navedenog u ovlaštenju;</p> <p>4) prenese raspoloživa novčana sredstva sa računa za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji posjeduje kod pružaoca platnih usluga - primaoca na dan određen u ovlaštenju, i</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>(e) ne dovodeći u pitanje član 45 st. 1 i 6 Direktive 2007/64/EZ, zatvara račun za plaćanje na dan određen u ovlaštenju, ako potrošač nema nepodmirenih obaveza na tom računu za plaćanje i pod uslovom da su izvršene radnje nabrojane u ovom stavu tač. a, b i d. Pružalac platnih usluga odmah obavještava potrošača ako te nepodmirene obaveze sprečavaju zatvaranje potrošačevog računa za plaćanje.</p>	<p>5) ne dovodeći u pitanje odredbe zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na otkazni rok potrošača, ukine račun za plaćanje na dan određen u ovlaštenju ako potrošač nema neizmirenih obaveza na tom računu za plaćanje i pod uslovom da su izvršene radnje iz tač. 1, 2 i 4 ovog stava i odmah obavijesti potrošača ukoliko neizmirene obaveze sprečavaju ukidanje njegovog računa za plaćanje.</p>			
<p>5. U roku od pet radnih dana po prijemu informacija zatraženih od pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos iz stava 3, pružalac platnih usluga koji je primalac, na način kako je iako je navedeno u ovlaštenju i u mjeri u kojoj mu to dopuštaju informacije koje su pružili pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ili potrošač, obavlja sljedeće zadatke:</p> <p>(a) sastavlja trajne naloge za kreditne transfere koje je zatražio potrošač i izvršava ih, počevši od dana navedenog u ovlaštenju;</p> <p>(b) obavlja sve potrebne pripremne radnje za prihvatanje direktnih zaduženja i prihvata ih, počevši od dana navedenog u ovlaštenju;</p> <p>(c) ako je relevantno, obavještava potrošače o njihovim pravima na osnovu člana 5 stav 3 tačka d Regulative (EU) br. 260/2012;</p> <p>(d) obavještava platioce, koji su navedeni u ovlaštenju i koji vrše periodične dolazne kreditne transfere na potrošačev račun za plaćanje, o detaljima potrošačevog računa za plaćanje otvorenog kod pružaoca platnih usluga koji je primalac i šalje platiocima primjerak potrošačevog ovlaštenja. Ako pružalac platnih usluga koji je primalac nema sve informacije koje su mu potrebne da obavještava platioce, od potrošača ili pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos traži da pruže informacije koje nedostaju;</p> <p>(e) obavještava primaoce plaćanja koji su navedeni u ovlaštenju i koji se korišćenjem direktnog zaduženja naplaćuju s potrošačevog računa za plaćanje o detaljima potrošačevog računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji je primalac i o datumu od kojeg direktna zaduženja treba da budu naplaćena s tog računa za plaćanje i šalje primaocima plaćanja primjerak ovlaštenja potrošača. Ako pružalac platnih usluga koji je primalac</p>	<p>Obaveze pružaoca platnih usluga – primaoca nakon prijema zatraženih informacija Član 21</p> <p>U roku od pet radnih dana od prijema informacija zatraženih od pružaoca platnih usluga – prenosioca, pružalac platnih usluga - primalac dužan je da, u skladu sa ovlaštenjem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) aktivira trajne naloge koje je potrošač odredio u ovlaštenju i izvršava ih počev od dana utvrđenog u ovlaštenju; 2) obezbijedi uslove za izvršavanje direktnih zaduženja koje je korisnik platnih usluga odredio u ovlaštenju počev od dana utvrđenog u ovlaštenju; 3) obavijesti potrošača i o drugim pravima u vezi sa izvršavanjem direktnih zaduženja koja su ugovorena (npr. pravo da se umani iznos direktnih zaduženja, da se saglasi sa svakim pojedinačnim direktnim zaduženjem, da blokira direktno zaduženje); 4) obavijesti platioce koji iniciraju izvršenje ponavljajućih dolazećih kreditnih transfera, koji su utvrđeni u ovlaštenju, o računu za plaćanje potrošača otvorenom kod pružaoca platnih usluga - primaoca i dostavlja platiocima kopiju ili primjerak ovlaštenja potrošača, a ako pružalac platnih usluga - primalac nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti platioce, nedostajuće informacije traži od potrošača ili pružaoca platnih usluga – prenosioca, i 5) obavijesti primaoce plaćanja koji iniciraju platnu transakciju za direktno zaduženje računa za plaćanje potrošača, a koji su utvrđeni u ovlaštenju, o računu za plaćanje kod pružaoca platnih usluga - primaoca i o danu od kada će se direktna zaduženja izvršavati sa tog računa za plaćanje i dostavi primaocima plaćanja kopiju ili primjerak ovlaštenja potrošača, a ako pružalac platnih usluga - primalac nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti primaoce 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>nema sve informacije koje su mu potrebne da bi obavijestio primaoca plaćanja, od potrošača ili pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos traži da pruže informacije koje nedostaju.</p> <p>Ako potrošač odluči da lično pruži informacije iz ovog stava podstav 1 tač. d i e platnima ili primaocima plaćanja, umjesto pružanja posebne saglasnosti u skladu sa stavom 2 pružaocu platnih usluga koji je primalac da tako postupi, pružalac platnih usluga koji je primalac dostavlja potrošaču standardna pisma u kojima su navedeni detalji računa za plaćanje i početni datum naveden u ovlaštenju, u roku navedenom u podstavu 1 ovog stava.</p>	<p>plaćanja, nedostajuće informacije traži od potrošača ili pružaoca platnih usluga - prenosioca.</p> <p>U slučaju da potrošač odluči da sam da platiocima i/ili primaocima plaćanja podatke iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana, pružalac platnih usluga - primalac dužan je da tom potrošaču, u roku iz stava 1 ovog člana, dostavi obavještenje u pisanoj formi, koje mora sadržati podatke o računu za plaćanje i danu utvrđenom u ovlaštenju potrošača od kada će pružalac platnih usluga - primalac otpočeti izvršavanje ponavljajućih dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja.</p>		
<p>6. Ne dovodeći u pitanje član 55 stav 2 Direktive 2007/64/EZ, pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ne blokira instrumente plaćanja prije datuma navedenog u ovlaštenju potrošača, kako pružanje platnih usluga potrošaču ne bi bilo prekinuto tokom pružanja usluge prebacivanja računa.</p>	<p>Obaveze pružaoca platnih usluga - prenosioca Član 20 st. 2 i 3</p> <p>Pružalac platnih usluga - prenosilac ne može blokirati platni instrument prije dana utvrđenog u ovlaštenju potrošača, kako pružanje tih platnih usluga potrošaču ne bi bilo prekinuto tokom prebacivanja računa za plaćanje.</p> <p>Odredbe stava 2 ovog člana ne utiču na primjenu odredbi zakona kojim se uređuje platni promet koje se odnose na ograničenje korišćenja platnog instrumenta.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 11</p> <p>Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za potrošače</p> <p>1. Države članice osiguravaju da, ako potrošač obavijesti svojeg pružaoca platnih usluga da želi da otvori račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi u nekoj drugoj državi članici, pružalac platnih usluga kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, po prijemu tog zahtjeva pruža potrošaču sljedeću pomoć:</p> <p>(a) potrošaču besplatno dostavlja listu svih trenutno aktivnih trajnih naloga za kreditne transfere i ovlaštenja za direktno zaduženje kojima upravlja dužnik, ako su dostupni, i dostupne informacije o periodičnim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja povjerilac, a koji su izvršeni na potrošačevom računu za plaćanje u prethodnih trinaest mjeseci. Ta lista ne podrazumijeva nikakvu obavezu novog pružaoca platnih</p>	<p>Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje Član 37 stav 1</p> <p>Ako potrošač odluči da otvori račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici Evropske unije, pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori kod kojeg taj potrošač ima otvoren račun za plaćanje dužan je da, na zahtjev potrošača, preduzme sljedeće radnje:</p> <p>1) da potrošaču bez naknade dostavi listu postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i saglasnosti za direktna zaduženja datim tom pružaocu platnih usluga i raspoložive informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja povjerilac, a na osnovu kojih je odobren, odnosno zadužen račun za plaćanje potrošača u prethodnih 13 mjeseci, s tim da pružalac platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici nema obavezu pružanja onih usluga sa liste koje nema u svojoj ponudi;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>usluga da uspostavi usluge koje ne pruža;</p> <p>(b) prenese sav pozitivni saldo koji je preostao na potrošačevom računu za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji drži kod novog pružaoca platnih usluga, pod uslovom da zahtjev sadrži sve detalje koji omogućavaju identifikaciju novog pružaoca platnih usluga i potrošačevog računa za plaćanje;</p> <p>(c) zatvori potrošačev račun za plaćanje.</p>	<p>2) da prenese raspoloživa novčana sredstva sa prethodnog računa za plaćanje na račun za plaćanje koji potrošač otvori kod pružaoca platnih usluga sa sjedištem u drugoj državi članici, pod uslovom da zahtjev sadrži sve neophodne informacije koje omogućavaju identifikaciju tog pružaoca platnih usluga i računa za plaćanje potrošača kod tog pružaoca platnih usluga;</p> <p>3) da ukine račun za plaćanje potrošača.</p>	
<p>2. Ne dovodeći u pitanje član 45 st. 1 i 6 Direktive 2007/64/EZ i ako potrošač nema nepodmirenih obaveza na računu za plaćanje, pružalac platnih usluga kod kojeg potrošač ima taj račun za plaćanje sprovodi korake iz ovog člana stav 1 tač. a, b i c na dan koji je potrošač odredio, a koji mora biti najmanje šest radnih dana nakon što taj pružalac platnih usluga primi potrošačev zahtjev, osim ako su se strane dogovorile drugačije. Pružalac platnih usluga odmah obavještava potrošača ako nepodmirene obaveze sprečavaju zatvaranje njegovog računa za plaćanje.</p>	<p>Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje Član 37 st. 2 i 3</p> <p>Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, ako potrošač nema neizmirenih obaveza po računu za plaćanje, preduzima radnje iz stava 1 ovog člana na dan koji potrošač odredi, a najranije šestog radnog dana od dana prijema zahtjeva od potrošača, osim ako nije u konkretnom slučaju dogovoren drugačiji rok ili ako je okvirnim ugovorom na osnovu kojeg je otvoren račun za plaćanje utvrđen duži rok u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet.</p> <p>Pružalac platnih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, bez odlaganja, obavještava potrošača u slučaju da potrošač ima neizmirene obaveze po računu za plaćanje prema tom pružaocu koje sprečavaju ukidanje tog računa.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>
<p>Član 12 Naknade povezane s uslugom prebacivanja računa</p> <p>1. Države članice osiguravaju da potrošači mogu besplatno pristupiti svojim ličnim informacijama o postojećim trajnim nalogima i direktnim zaduženjima koje imaju kod pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos, ili kod pružaoca platnih usluga koji je primalac.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da pružalac platnih usluga koji obavlja prenos pruži informacije koje zatraži pružalac platnih usluga koji je primalac u skladu s članom 10 stav 4 tačka a, bez naplate potrošaču ili pružaocu platnih usluga koji je primalac.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da su naknade, ako ih ima, koje pružalac platnih usluga koji obavlja prenos primjenjuje na potrošača u slučaju zatvaranja računa za plaćanje kojeg drži kod njega određene u skladu s članom 45 st. 2, 4 i 6 Direktive 2007/64/EZ.</p>	<p>Naknade povezane sa prebacivanjem računa za plaćanje Član 22</p> <p>Pružalac platnih usluga - prenosilac i pružalac platnih usluga - primalac dužni su da obezbijede potrošaču bez naknade pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim nalogima i direktnim zaduženjima koje ima kod tih pružalaca platnih usluga.</p> <p>Pružalac platnih usluga - prenosilac ne smije naplatiti naknadu potrošaču ili pružaocu platnih usluga - primaocu za davanje podataka koje od njega, u skladu sa članom 19 ovog zakona, zatraži pružalac platnih usluga - primalac.</p> <p>Na naknadu za ukidanje računa za plaćanje primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje platni promet.</p> <p>Za usluge iz čl. 20 i 21 ovog zakona, osim za usluge iz st. 1 do 3 ovog člana, pružalac platnih usluga - prenosilac i pružalac platnih usluga - primalac mogu naplatiti korisniku platnih usluga naknade koje</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>

<p>4. Države članice osiguravaju da naknade koje pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ili pružalac platnih usluga koji je primalac primjenjuje na potrošača, ako ih ima, za svaku uslugu pruženu na osnovu člana 10, osim onih navedenih u st. 1, 2 i 3 ovog člana, budu razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružaoca platnih usluga.</p>	<p>moraju biti razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružaoca platnih usluga</p>			
<p style="text-align: center;">Član 13 Finansijski gubitak za potrošače</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pružalac platnih usluga bez odlaganja namiri svaki finansijski gubitak, uključujući davanja i kamate, koji je pretrpio potrošač i koji je nastao direktno zbog toga što taj pružalac platnih usluga, koji je uključen u postupak prebacivanja računa, ne poštuje svoje obaveze na osnovu člana 10.</p> <p>2. Odgovornost na osnovu stava 1 ne primjenjuje se u slučajevima izuzetnih i nepredvidljivih okolnosti na koje pružalac platnih usluga koji se poziva na te okolnosti nije mogao uticati, a čije se posljedice ne bi mogle izbjeći nezavisno od uloženog truda ili ako je pružalac platnih usluga obavezan drugim pravnim obavezama koje određuju zakonodavni akti Unije ili nacionalni propisi.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da se odgovornost iz st. 1 i 2 utvrđuje u skladu s pravnim zahtjevima primjenjivim na nacionalnom nivou.</p>	<p style="text-align: center;">Odgovornost pružaoca platnih usluga Član 23</p> <p>Pružalac platnih usluga koji je uključen u postupak prebacivanja računa za plaćanje dužan je da, bez odlaganja, nadoknadi potrošaču imovinsku štetu, uključujući naknade i kamate, koju je potrošač pretrpio zbog toga što taj pružalac platnih usluga nije u cjelosti ili djelimično ispunio svoje obaveze iz čl. 19, 20 i 21 ovog zakona.</p> <p>Odgovornost pružaoca platnih usluga isključena je u slučaju izuzetnih i nepredviđenih okolnosti na koje pružalac platnih usluga, koji se poziva na te okolnosti, nije mogao uticati i čije se posljedice ne bi mogle izbjeći uprkos postupanju sa potrebnom pažnjom, kao i u slučaju kada je pružalac platnih usluga bio dužan da primijeni drugi propis.</p> <p>Odgovornost pružaoca platnih usluga utvrđuje se u skladu sa opštim pravilima o odgovornosti za štetu.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 14 Informacije o usluzi prebacivanja računa</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pružaoci platnih usluga stave na raspolaganje potrošačima sljedeće informacije o usluzi prebacivanja računa:</p> <p>(a) uloge pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos i pružaoca platnih usluga koji je primalac za svaki korak postupka prebacivanja računa, kako je naznačeno u članu 10;</p> <p>(b) vremenski okvir za izvršenje pojedinačnih koraka;</p> <p>(c) naknade, ako postoje, koje se naplaćuju za postupak prebacivanja računa;</p> <p>(d) sve informacije koje potrošač treba da dostavi; i</p> <p>(e) postupci alternativnog rješavanja sporova iz člana 24.</p>	<p style="text-align: center;">Informacije o prebacivanju računa za plaćanje Član 24</p> <p>Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču učini dostupnim sljedeće informacije o prebacivanju računa za plaćanje:</p> <p>1) obavezama i odgovornostima pružaoca platnih usluga - prenosioca i pružaoca platnih usluga - primaoca, u svakoj pojedinačnoj fazi postupka prebacivanja računa za plaćanje iz čl. 18 do 22 ovog zakona;</p> <p>2) rokovima za izvršenje svake pojedine radnje u postupku prebacivanja računa za plaćanje;</p> <p>3) naknadama koje se naplaćuju u postupku prebacivanja, ukoliko se naplaćuju;</p> <p>4) informacije o tome koje podatke potrošač treba da dostavi, i</p> <p>5) pravu na vansudsko rješavanje sporova u skladu sa zakonom.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>Države članice mogu da zahtijevaju da pružaoci platnih usluga takođe stave na raspolaganje druge informacije, uključujući, po potrebi, informacije potrebne za utvrđivanje šeme osiguranja depozita u Uniji čiji je član pružalac platnih usluga.</p> <p>2. Informacije iz stava 1 dostupne su besplatno, na papiru ili na nekom drugom trajnom nosaču podataka, u svim prostorijama pružaoca platnih usluga kojima potrošači imaju pristup, dostupne su u elektronskom obliku na njegovom veb-sajtu i pružaju se potrošačima na zahtjev.</p>	<p>Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču stavi na raspolaganje i druge informacije, uključujući i informacije o sistemu zaštite depozita čiji je pružalac platnih usluga član, ako je to primjenljivo.</p> <p>Informacije iz stava 1 ovog člana moraju potrošaču biti dostupne bez naknade u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju u svim prostorijama pružaoca platnih usluga kojima potrošači imaju pristup, moraju uvijek biti dostupne u elektronskom obliku na njegovoj internet stranici i moraju se pružiti potrošačima na njihov zahtjev.</p>		
<p align="center">POGLAVLJE IV PRISTUP RAČUNIMA ZA PLAĆANJE Član 15 Zabrana diskriminacije</p> <p>Države članice osiguravaju da kreditne institucije ne diskriminišu potrošače koji imaju zakoniti boravak u Uniji na osnovu njihovog državljanstva ili mjesta boravka ili po bilo kojoj drugoj osnovi iz člana 21 Povelje, kada ti potrošači podnose zahtjev za otvaranje računa za plaćanje ili pristupaju tom računu unutar Unije. Uslovi primjenjivi na držanje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ne smiju ni na koji način biti diskriminišući.</p>	<p align="center">Zabrana diskriminacije Član 3</p> <p>Prilikom otvaranja računa za plaćanje potrošaču koji ima zakonit boravak u Crnoj Gori, uključujući i pristup računu za plaćanje sa osnovnim uslugama, zabranjena je svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, a naročito po osnovu rase, pola, genetskih osobina, nacionalne pripadnosti, socijalnog porijekla, rođenja, vjeroispovijesti, političkog ili drugog uvjerenja, imovinskog stanja, mjesta boravka, kulture, jezika, starosti, seksualnog opredjeljenja i psihičkog ili fizičkog invaliditeta.</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>	
<p align="center">Član 16</p> <p>Pravo pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama</p> <p>1. Države članice osiguravaju da sve kreditne institucije ili dovoljan broj kreditnih institucija nudi potrošačima račune za plaćanje s osnovnim uslugama, kako bi se time garantovao pristup istima svim potrošačima na njihovoj teritoriji i kako bi se spriječilo narušavanje konkurencije. Države članice osiguravaju da račune za plaćanje s osnovnim uslugama ne nude samo kreditne institucije koje pružaju račune za plaćanje samo s internet servisima.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da potrošači koji imaju zakoniti boravak u Uniji, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražioc azila i potrošače koji nijesu dobili boravišnu dozvolu, ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga,</p>	<p align="center">Kreditne institucije koje otvaraju račun za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 25</p> <p>Račune za plaćanje sa osnovnim uslugama dužne su da otvaraju i vode kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koje ispunjavaju kriterijume utvrđene propisom Centralne banke.</p> <p>Kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koje ne ispunjavaju kriterijume iz stava 1 ovog člana mogu odlučiti da nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama, pod uslovom da postupaju u skladu sa čl. 26 do 31 ovog zakona.</p> <p>Kreditna institucija iz st. 1 i 2 ovog člana (u daljem tekstu: kreditna institucija) nudi potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama u cilju garantovanja dostupnosti ovih računa za sve potrošače na teritoriji Crne Gore i spriječavanja narušavanja konkurencije na tržištu Crne Gore.</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>	
<p>2. Države članice osiguravaju da potrošači koji imaju zakoniti boravak u Uniji, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražioc azila i potrošače koji nijesu dobili boravišnu dozvolu, ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga,</p>	<p align="center">Pravo na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 26</p> <p>Potrošač koji ima zakonit boravak u Crnoj Gori, uključujući i potrošača koji nema stalnu adresu i tražioca azila, kao i potrošača</p>		

<p>imaju pravo da otvore i koriste račun za plaćanje s osnovnim uslugama kod kreditnih institucija koje se nalaze na njihovoj teritoriji. To pravo primjenjuje se nezavisno od mjesta boravka potrošača.</p> <p>Države članice mogu, uz potpuno poštovanje osnovnih sloboda garantovanih Ugovorima, zatražiti od potrošača koji žele da otvore račun za plaćanje s osnovnim uslugama na njihovoj teritoriji da pokažu stvarnu zainteresovanost za to.</p> <p>Države članice osiguravaju da ostvarenje tog prava nije suviše otežano ili da potrošaču ne predstavlja preveliko opterećenje.</p>	<p>koji nije dobio dozvolu za boravak a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga, ima pravo na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama kod kreditne institucije, bez obzira na mjesto boravka u Crnoj Gori.</p> <p style="text-align: center;">Pravo na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 39</p> <p>Potrošač koji ima zakonit boravak na teritoriji Evropske unije, uključujući potrošača bez stalne adrese i tražioca azila, kao i potrošača kojem nije odobren boravak ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga, ima pravo da otvori i koristi račun za plaćanje sa osnovnim uslugama kod kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, bez obzira na mjesto njegovog boravka na teritoriji Evropske unije.</p> <p>Zakonit boravak u Evropskoj uniji, u smislu stava 1 ovog člana, predstavlja pravo fizičkog lica da boravi u državi članici Evropske unije na osnovu propisa Evropske unije ili nacionalnog zakonodavstva, uključujući i fizičko lice koja nema stalnu adresu i tražioca azila na osnovu Ženevske konvencije od 28. jula 1951. godine o statusu izbjeglica i njenog Protokola od 31. januara 1967. godine i ostalim relevantnim međunarodnim ugovorima.</p> <p>Odredbe člana 3 ovog zakona primjenjuju se kod otvaranja i vođenja računa iz stava 1 ovog člana:</p> <p>Na raskid okvirnog ugovora o otvaranju i vođenju računa iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe člana 30 ovog zakona, s tim što je dovoljan uslov za raskid ugovora i to što potrošač iz stava 1 ovog člana više nema zakonit boravak na teritoriji Evropske unije.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama otvore račun za plaćanje s osnovnim uslugama ili odbiju potrošačev zahtjev za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama, u svakom slučaju bez neopravdanog odlaganja i najkasnije deset radnih dana od prijema potpunog zahtjeva.</p>	<p style="text-align: center;">Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 27 stav 1</p> <p>Kreditna institucija je dužna da, na zahtjev potrošača, otvori račun za plaćanje sa osnovnim uslugama ili odbije taj zahtjev, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 10 radnih dana od dana prijema urednog zahtjeva.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>4. Države članice osiguravaju da kreditne institucije odbiju zahtjev za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ako bi otvaranje tog računa prouzrokovalo kršenje odredbi o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma iz Direktive 2005/60/EZ.</p>	<p style="text-align: center;">Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 27 stav 2</p> <p>Kreditna institucija je dužna da odbije zahtjev potrošača iz stava 1 ovog člana ako bi otvaranje račun za plaćanje sa osnovnim uslugama bilo u suprotnosti sa propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>5. Države članice mogu dozvoliti kreditnim institucijama koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama da odbiju zahtjev za otvaranje tog računa ako potrošač već drži račun za plaćanje kod kreditne institucije koja se nalazi na njihovoj teritoriji, a koji mu omogućava korišćenje usluga navedenih u članu 17 stav 1, osim ako potrošač izjavi da je primio obavještenje o zatvaranju računa za plaćanje.</p> <p>U tim slučajevima, prije otvaranja računa za plaćanje s osnovnim uslugama, kreditna institucija može da provjeri da li potrošač drži račun za plaćanje u kreditnoj instituciji koja se nalazi u istoj državi članici, a koji mu omogućava korišćenje usluga iz člana 17 stav 1. Kreditne institucije mogu da se oslone na izjavu o istinitosti podataka koju su potrošači potpisali u tu svrhu.</p>	<p>Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 27 st. 4 i 5</p> <p>Kreditna institucija može da odbije zahtjev potrošača za otvaranje tog računa ako potrošač na teritoriji Crne Gore već ima otvoren račun za plaćanje koji mu omogućava korišćenje usluga iz člana 28 stav 1 ovog zakona.</p> <p>Prije otvaranja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, kreditna institucija može provjeriti da li potrošač ima otvoren račun za plaćanje kod druge kreditne institucije koji mu omogućava korišćenje usluga iz člana 28 stav 1 ovog zakona, a može i prihvatiti pisanu izjavu potrošača o tome da nema otvoren račun za plaćanje u Crnoj Gori ili da će račun za plaćanje biti ukinut.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>6. Države članice mogu da utvrde ograničene i posebne dodatne slučajeve u kojima se od kreditnih institucija može zahtijevati odbijanje zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ili u kojima one mogu odlučiti da odbiju taj zahtjev. Ti slučajevi zasnivaju se na odredbama iz domaćeg prava koje su primjenjive na njihovoj teritoriji i usmjerene su na olakšavanje besplatnog pristupa potrošača računima za plaćanje s osnovnim uslugama na osnovu mehanizma iz člana 25 ili na izbjegavanje zloupotreba prava na pristup računima za plaćanje s osnovnim uslugama od strane potrošača.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Opcija nije iskorišćena</p>	
<p>7. Države članice osiguravaju da, u slučajevima iz st. 4, 5 i 6, kreditna institucija, nakon što je donijela odluku, bez odlaganja obavijesti potrošača o odbijanju i o konkretnom razlogu za to odbijanje, pisanim putem i besplatno, osim ako bi to objelodanjivanje bilo u suprotnosti s ciljevima nacionalne bezbjednosti, javnim politikama ili Direktivom 2005/60/EZ. U slučaju odbijanja, kreditna institucija savjetuje potrošača o postupku podnošenja žalbe na odbijanje i o pravu potrošača da stupi u kontakt s relevantnim nadležnim organom i određenim organom za alternativno rješavanje sporova i pruža mu relevantne kontakt podatke.</p>	<p>Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 27 st. 7 i 8</p> <p>Kreditna institucija je dužna da, u slučaju odbijanja zahtjeva potrošača za otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, bez odlaganja dostavi potrošaču, u pisanoj formi i bez naknade, obavještenje o odbijanju i razlozima odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo suprotno ciljevima nacionalne bezbjednosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.</p> <p>Kreditna institucija je dužna da, u slučaju odbijanja zahtjeva potrošača za otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, dostavi potrošaču informacije o pravu na vansudsko rješavanje sporova, u skladu sa zakonom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>3. Države članice osiguravaju da, u slučajevima iz stava 4, kreditna institucija utvrdi odgovarajuće mjere u skladu s poglavljem III Direktive 2005/60/EZ.</p>	<p>Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 27 stav 3</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

	U slučaju odbijanja zahtjeva iz razloga datih u stavu 2 ovog člana, kreditna institucija je dužna da o tome obavijesti organ nadležan za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i sprovede druge postupke u skladu sa propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.			
9. Države članice osiguravaju da pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama ne zavisi od kupovine dodatnih usluga ili akcija kreditne institucije, osim ako drugospomenuto ne predstavlja uslov za sve potrošače kreditne institucije.	Otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 27 stav 9 Kreditna institucija ne smije otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama uslovljavati ugovaranjem dodatnih usluga.	Potpuno usklađeno		
10. Smatra se da države članice ispunjavaju obaveze utvrđene u Poglavlju IV ako postojeći obavezujući okvir osigurava njegovu punu primjenu na dovoljno jasan i precizan način, tako da dotične osobe mogu da utvrde puni opseg svojih prava i da se na njih pozovu pred domaćim sudovima.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo	Sudska zaštita je obezbjeđen a posebnim propisima	
Član 17 Karakteristike računa za plaćanje s osnovnim uslugama 1. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama uključuje sljedeće usluge: (a) usluge koje omogućavaju sve radnje potrebne za otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje; (b) usluge koje omogućavaju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje; (c) usluge koje omogućavaju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje u Uniji na šalteru ili na bankomatima tokom ili izvan radnog vremena kreditne institucije; (d) izvršenje sljedećih platnih transakcija unutar Unije: (i) direktna zaduženja; (ii) platne transakcije putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta; (iii) kreditni transferi, uključujući trajne naloge, na, ako su dostupni, terminalima i šalterima i putem internet servisa kreditne institucije. Kreditne institucije usluge navedene u podstavu 1 tač. od a do d nude u mjeri u kojoj ih već nude potrošačima koji imaju račune za plaćanje koji nijesu računi za plaćanje s osnovnim uslugama.	Obilježja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 28 st. 1 i 2 Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama obuhvata: 1) usluge koje omogućavaju otvaranje, vođenje i ukidanje računa za plaćanje, 2) usluge koje omogućavaju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje; 3) usluge koje omogućavaju isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, na šalteru ili bankomatu tokom ili van radnog vremena kreditne institucije, i 4) izvršavanje sljedećih platnih transakcija: - direktnih zaduženja; - platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta, i - kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem interneta, ako su dostupni. Kreditna institucija ne smije potrošaču nuditi usluge iz stava 1 ovog člana u okviru računa za plaćanje sa osnovnim uslugama u obimu koji je manji od onog u kome ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije račun za plaćanje sa osnovnim uslugama.	Potpuno usklađeno		
2. Države članice mogu utvrditi obavezu kojom se zahtijeva da kreditne institucije sa stalnom poslovnom jedinicom na njihovoj teritoriji pružaju u okviru računa za plaćanje s osnovnim	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	

<p>uslugama dodatne usluge, koje se na osnovu uobičajene prakse na nacionalnom nivou smatraju ključnim za potrošače.</p>			
<p>3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije sa stalnom poslovnom jedinicom na njihovoj teritoriji nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama barem u nacionalnoj valuti dotične države članice.</p>	<p>Obilježja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 28 stav 3 Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora biti u valuti koja je sredstvo plaćanja u Crnoj Gori.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>4. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama omogućava potrošačima da izvrše neograničeni broj radnji u vezi s uslugama iz stava 1.</p>	<p>Obilježja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 28 stav 4 Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi sa uslugama iz stava 1 ovog člana.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>5. U odnosu na usluge iz stava 1 tač. a, b, c i d podtačka ii ovog člana, osim platnih transakcija putem kreditne kartice, države članice osiguravaju da kreditne institucije ne naplaćuju bilo kakve naknade osim razumnih naknada, ako postoje, iz člana 18, bez obzira na broj radnji koje su izvršene na računu za plaćanje.</p>	<p>Naknade povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 29 stav 1 Za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade koje naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena i najviše do iznosa koji naplaćuje imaoćima drugih računa za plaćanje.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>6. U odnosu na usluge iz ovog člana stav 1 tačka d podtač. i i ii samo u pogledu platnih transakcija putem kreditne kartice i iz ovog člana stav 1 tačka d podtačka iii, države članice mogu odrediti minimalni broj radnji za koje kreditne institucije mogu naplatiti samo razumne naknade iz člana 18, ako postoje. Države članice osiguravaju da je minimalni broj radnji dovoljan kako bi se obuhvatila lična upotreba od strane potrošača, uzimajući u obzir postojeće ponašanje potrošača i uobičajene trgovinske prakse. Naknade koje se naplaćuju za radnje iznad minimalnog broja radnji nikad nijesu više od onih koje se naplaćuju prema uobičajenoj politici određivanja cijena od strane kreditne institucije.</p>	<p>Naknade povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 29 stav 2 Usluge iz stava 1 ovog člana kreditna institucija pruža bez naknade ili uz razumnu naknadu, osim usluga platnih transakcija putem kreditnih kartica za koje može naplatiti naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>7. Države članice osiguravaju da potrošač može da upravlja platnim transakcijama i inicira ih s potrošačevog računa za plaćanje s osnovnim uslugama u prostorijama kreditne institucije i/ili putem internet servisa, ako su dostupni.</p>	<p>Obilježja računa za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 28 stav 5 Račun za plaćanje sa osnovnim uslugama mora omogućiti potrošaču iniciranje i izvršavanje platnih transakcija u prostorijama kreditne institucije i/ili putem interneta ako ga kreditne institucije nude.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>8. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz Direktive 2008/48/EZ, države članice mogu da dopuste kreditnim institucijama da, na zahtjev potrošača, omoguće dozvoljeno prekoračenje u vezi s</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Opcija nije iskorišćena</p>

<p>računom za plaćanje s osnovnim uslugama. Države članice mogu da odrede maksimalni iznos i maksimalno trajanje svakog tog dozvoljenog prekoračenja. Pristup korišćenju ili korišćenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ne smije biti ograničen ili uslovljavan kupovinom tih kreditnih usluga.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 18 Povezane naknade</p> <p>1. Države članice osiguravaju da kreditne institucije nude usluge iz člana 17 besplatno ili uz razumnu naknadu.</p>	<p style="text-align: center;">Naknade povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 29 stav 2</p> <p>Usluge iz stava 1 ovog člana kreditna institucija pruža bez naknade ili uz razumnu naknadu, osim usluga platnih transakcija putem kreditnih kartica za koje može naplatiti naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. Države članice osiguravaju da su naknade naplaćene potrošaču za nepoštovanje potrošačkih obaveza navedenih u okvirnom ugovoru razumne.</p>	<p style="text-align: center;">Naknade povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 29 stav 4</p> <p>Kreditne institucije su dužne da potrošaču naplate razumne naknade i u slučaju nepoštovanja obaveza iz okvirnog ugovora od strane potrošača.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p>3. Države članice dužne su da osiguraju da se razumne naknade iz st. 1 i 2 utvrđuju uzimajući u obzir najmanje sljedeće kriterijume:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) nivoe nacionalnog dohotka; (b) prosječne naknade koje kreditne institucije u dotičnoj državi članici naplaćuju za usluge pružene u okviru računa za plaćanje. 	<p style="text-align: center;">Naknade povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 29 stav 3</p> <p>Razumnu naknadu iz stava 2 ovog člana određuje kreditna institucija uzimajući u obzir najmanje sljedeće kriterijume:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) prosječnu neto-zaradu u Crnoj Gori, po podacima organa državne uprave nadležnog za statistiku, i 2) prosječnu naknadu koju kreditne institucije u Crnoj Gori naplaćuju potrošačima za tu uslugu u vezi sa drugim računima za plaćanje 	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p>4. Ne dovodeći u pitanje pravo iz člana 16 stav 2 i obavezu sadržanu u stavu 1 ovog člana, države članice mogu da zahtijevaju od kreditnih institucija da uvedu razne šeme određivanja cijena u zavisnosti od nivoa bankovne inkluzije potrošača, čime bi se naročito omogućili povoljniji uslovi za ranjive grupe potrošača bez bankovnog računa. U tim slučajevima, države članice osiguravaju da su potrošačima pružene smjernice i odgovarajuće informacije o dostupnim opcijama.</p>	<p style="text-align: center;">Naknade povezane sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 29 st. 5 i 6</p> <p>Izuzetno od stava 2 ovog člana, potrošačima koji pripadaju osjetljivoj grupi, kreditna institucija je dužna da usluge iz člana 28 stav 1 tač 1, 2 i 3 ovog zakona i prvih 10 nacionalnih platnih transakcija u mjesecu pruža bez naknade, a za ostale usluge iz člana 28 stav 1 tačka 4 ovog zakona kreditna institucija smije naplatiti naknadu najviše u visini od 70% naknade koju naplaćuje drugim imaćima računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	<p>Potrošači koji pripadaju osjetljivoj grupi su: korisnici minimalne zarade, materijalnog obezbjeđenja, lične invalidnine, dodatka za negu i pomoć i novčane naknade po osnovu osiguranja od nezaposlenosti, koji ta prava ostvaruju u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad i zakonom kojim se uređuje socijalna i dječja zaštita.</p>		
<p>Član 19 Okvirni ugovori i raskid</p> <p>1. Okvirni ugovori koji omogućavaju pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama podliježu Direktivi 2007/64/EZ, ako nije navedeno drugačije u st. 2 i 4 ovog člana.</p> <p>2. Kreditna institucija može jednostrano da raskine okvirni ugovor, samo ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) potrošač je namjerno koristio račun za plaćanje u nezakonite svrhe; (b) na računu za plaćanje nije izvršena nijedna transakcija duže od dvadesetčetiri uzastopna mjeseca; (c) potrošač je dostavio netačne informacije kako bi dobio račun za plaćanje s osnovnim uslugama, jer bi tačne informacije rezultirale nepostojanjem tog prava; (d) potrošač više nema zakonit boravak u Uniji; (e) potrošač je naknadno otvorio drugi račun za plaćanje putem kojeg može da koristi usluge navedene u članu 17 stav 1 u državi članici u kojoj već drži račun za plaćanje s osnovnim uslugama. 	<p>Raskid okvirnog ugovora o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 30 stav 1</p> <p>Kreditna institucija može jednostrano raskinuti okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) potrošač je namjerno koristio ovaj račun u protivpravne svrhe; 2) na računu nije izvršena nijedna transakcija duže od 24 uzastopna mjeseca; 3) potrošač je pravo na ovaj račun ostvario na osnovu netačnih informacija; 4) potrošač više nema zakonit boravak u Crnoj Gori, i 5) potrošač je naknadno otvorio drugi račun za plaćanje koji mu omogućava da koristi usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona. 	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>3. Države članice mogu da utvrde dodatne ograničene i posebne slučajeve kada kreditna institucija može jednostrano raskinuti okvirni ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama. Ti slučajevi zasnivaju se na odredbama domaćeg prava koje se primjenjuje na njihovoj teritoriji i usmjereni su na izbjegavanje zloupotreba prava na pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama od strane potrošača.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Opcija nije iskorišćena</p>	
<p>4. Države članice osiguravaju da, u slučaju da kreditna institucija raskine ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama iz jednog ili više razloga navedenih u stavu 2 tač. b, d i e i u stavu 3, ona obavještava potrošača o razlozima i obrazloženju raskida, najmanje dva mjeseca prije nego raskid stupi na snagu, pisanim putem i besplatno, osim ako bi to objelodanjivanje podataka bilo protivno ciljevima nacionalne bezbjednosti ili javne politike. Ako</p>	<p>Raskid okvirnog ugovora o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 30 st. 2 i 3</p> <p>Ako kreditna institucija raskine okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama u skladu sa stavom 1 tač. 2, 4 i 5 ovog člana, kreditna institucija je dužna da potrošaču, najkasnije dva mjeseca prije stupanja na snagu raskida ugovora, dostavi obavještenje, bez naknade i u pisanoj formi, o razlozima za raskid tog ugovora, osim</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>kreditna institucija raskine ugovor u skladu sa stavom 2 tač. a ili c, raskid odmah stupa na snagu.</p>	<p>ako bi navođenje razloga bilo suprotno ciljevima nacionalne bezbjednosti ili javnom interesu. Ako kreditna institucija raskine okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama u skladu sa stavom 1 tač. 1 i 3 ovog člana, raskid tog ugovora proizvodi pravno dejstvo dostavljanjem obavještenja potrošaču o raskidu tog ugovora.</p>			
<p>5. Obavještenjem o raskidu potrošač se savjetuje o postupku podnošenja žalbe na raskid, ako postoji, i o pravu potrošača da stupi u kontakt s nadležnim organom i određenim organom za alternativno rješavanje sporova i pružaju mu se relevantni kontakt podaci.</p>	<p>Raskid okvirnog ugovora o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 30 stav 4 Kreditna institucija je dužna da u obavještenju o raskidu okvirnog ugovora o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama navede informacije o pravu potrošača na vansudsko rješavanje sporova, u skladu sa zakonom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 20 Opšte informacije o računima za plaćanje s osnovnim uslugama 1. Države članice osiguravaju postojanje adekvatnih mjera za podizanje svijesti u javnosti o dostupnosti računa za plaćanje s osnovnim uslugama, njihovim opštim uslovima određivanja cijena, postupcima koji se sprovode kako bi se ostvarilo pravo pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama i metodama pristupa postupcima alternativnog rješavanja sporova. Države članice osiguravaju da su mjere obavještanja dovoljne i pravilno usmjerene, i naročito da obuhvataju potrošače bez bankovnog računa, ranjive i mobilne potrošače. 2. Države članice osiguravaju da kreditne institucije potrošačima besplatno stave na raspolaganje dostupne informacije i pomoć u vezi s posebnim karakteristikama računa za plaćanje s osnovnim uslugama, o naknadama za njihovo korišćenje i o uslovima korišćenja. Države članice takođe osiguravaju da informacije jasno daju do znanja da kupovina dodatnih usluga nije obavezna za pristupanje računu za plaćanje s osnovnim uslugama.</p>	<p>Opšte informacije o računima za plaćanje sa osnovnim uslugama Član 31 Kreditne institucije su dužne da obavijeste Centralnu banku da nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama. Centralna banka objavljuje na svojoj internet stranici informacije o nazivu kreditnih institucija koje nude potrošačima račune za plaćanje sa osnovnim uslugama, uslovima i načinu ostvarivanja prava na račun za plaćanje sa osnovnim uslugama, naknadama u vezi sa tim računima i pravu potrošača na vansudsko rješavanje sporova, u skladu sa zakonom. Kreditna institucija je dužna da potrošaču, bez naknade, učini lako dostupnim informacije i pruži objašnjenja u vezi sa obilježjima računa za plaćanje sa osnovnim uslugama, uslovima korišćenja tog računa i naknadama u vezi sa tim računom, i to u elektronskom obliku na svojoj internet stranici i u prostorijama kojima potrošač ima pristup. Kreditna institucija je dužna da informacije iz stava 3 ovog člana daje na način da potrošaču bude jasno da ga otvaranje i vođenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama ne obavezuje na ugovaranje bilo koje dodatne usluge.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>POGLAVLJE V NADLEŽNI ORGANI I ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA Član 21 Nadležni organi 1. Države članice određuju nacionalne nadležne organe ovlašćene za osiguravanje primjene i sprovođenja ove direktive i</p>	<p>V. NADLEŽNI ORGANI I VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA Nadležni organ Član 32 Kontrolu poslovanja pružalaca platnih usluga u skladu sa ovim zakonom,, uključujući i kontrolu postupanja u skladu sa zahtjevima o tajnosti, vrši Centralna banka, na način i u postupku koji je</p>			

osiguravaju da se istima daju ovlaštenja za istrage i sprovođenje, kao i adekvatni resursi potrebni za efikasno i efektivno izvršavanje njihovih dužnosti.

Nadležni organi su ili javni organi ili organi priznati prema domaćem pravu ili od strane javnih organa izričito ovlašćenih u tu svrhu prema domaćem pravu. Oni nijesu pružaoci platnih usluga, uz izuzetak nacionalnih centralnih banaka.

2. Države članice osiguravaju da nadležni organi i sve osobe koje rade ili koje su radile za nadležne organe, kao i revizori i eksperti koji su angažovani od strane nadležnih organa, podliježu obavezni čuvanja poslovne tajne. Povjerljive podatke koje su mogli da prime tokom obavljanja svojih dužnosti ne smiju otkriti drugim osobama ni organima, osim u sažetom ili opštem obliku, ne dovodeći u pitanje slučajeve iz krivičnog prava ili ove direktive. Međutim, to ne sprečava nadležne organe da međusobno razmjenjuju ili proslijeđuju povjerljive podatke u skladu s pravom Unije i domaćim pravom.

3. Države članice osiguravaju da organi kojima je u nadležnost dato osiguravanje primjene i sprovođenja ove direktive zadovoljavaju jedan ili oba sljedeća uslova:

(a) to su nadležni organi određeni u članu 4 stav 2 Regulative (EU) br. 1093/2010;

(b) to su organi koji se razlikuju od nadležnih organa iz tačke a, pod uslovom da domaći zakoni ili drugi propisi zahtijevaju od tih organa saradnju s nadležnim organima iz tačke a, kad god je to potrebno za obavljanje njihovih dužnosti na osnovu ove direktive, uključujući za potrebe saradnje s EBA-om, kako je propisano ovom direktivom.

4. Države članice obavještavaju Komisiju i EBA-u o nadležnim organima i o svim promjenama u tom pogledu. Prvo takvo obavještenje šalje se u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do 18. septembra 2016. godine.

5. Nadležni organi izvršavaju svoja ovlaštenja u skladu s domaćim pravom, ili:

(a) direktno u skladu sa sopstvenim ovlaštenjem ili pod nadzorom pravosudnih organa; ili

(b) zahtjevom upućenim sudovima koji su nadležni za donošenje potrebne odluke, uključujući, prema potrebi, i

propisan zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i platni promet.

Ako se u postupku kontrole iz stava 1 ovog člana utvrdi da je subjekt kontrole postupao suprotno ovom zakonu, Centralna banka preduzima prema tom subjektu mjere u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i platni promet.

Potpuno
usklađeno

<p>žalbom, ako zahtjev za dobijanje potrebne odluke nije bio uspješan.</p> <p>6. Ako na njihovoj teritoriji postoji više od jednog nadležnog organa, države članice osiguravaju jasno određenje njihovih dužnosti i njihovu blisku saradnju, kako bi svaki organ mogao efikasno da obavlja svoje dužnosti.</p>				
<p>7. Komisija najmanje jednom godišnje objavljuje listu nadležnih organa u Službenom listu Evropske unije i stalno je ažurira na svom veb-sajtu.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">Član 22 Obaveza saradnje</p> <p>1. Nadležni organi različitih država članica međusobno sarađuju uvijek kada je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih dužnosti na osnovu ove direktive, koristeći ovlašćenja iz ove direktive ili domaćeg prava.</p> <p>Nadležni organi pružaju pomoć nadležnim organima drugih država članica. Naročito razmjenjuju podatke i sarađuju u svim istragama ili nadzornim aktivnostima.</p> <p>Radi olakšavanja i ubrzanja saradnje, a naročito radi razmjene informacija, svaka država članica određuje jedan nadležni organ kao kontakt tačku za potrebe ove direktive. Država članica dostavlja Komisiji i drugim državama članicama nazive organa određenih za primanje zahtjeva za razmjenu informacija ili saradnju u skladu s ovim stavom.</p> <p>2. Države članice preduzimaju potrebne administrativne i organizacione mjere za olakšavanje pružanja pomoći predviđene u stavu 1.</p> <p>3. Nadležni organi država članica koji su određeni za kontakt tačke za potrebe ove direktive u skladu sa stavom 1 treba da bez neopravdanog odlaganja jedni drugima dostave informacije potrebne za izvršavanje dužnosti nadležnih organa kako su utvrđene u mjerama propisanim na osnovu ove direktive.</p> <p>Nadležni organi koji razmjenjuju informacije s drugim nadležnim organima na osnovu ove direktive mogu navesti kod razmjene informacija da se te informacije ne smiju objelodanjivati bez njihove izričite saglasnosti, u kojem se slučaju te informacije mogu razmijeniti samo u svrhu za koju su ti organi dali saglasnost.</p>	<p style="text-align: center;">Saradnja sa nadležnim organima Evropske unije i drugih država članica Član 40 st. 1 do 9</p> <p>Centralna banka sarađuje sa Evropskom komisijom, Evropskom centralnom bankom, nacionalnim centralnim bankama drugih država članica i organima drugih država članica nadležnim za vršenje kontrole, odnosno nadzora kod pružalaca platnih usluga u vezi sa obavezama koje se odnose na transparentnost i uporedivost naknada koje naplaćuju potrošačima u vezi sa računima za plaćanje, poštovanjem prava potrošača kod prebacivanja računa za plaćanje i načinom ostvarivanja njihovog prava na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama.</p> <p>Centralna banka, u ostvarivanju saradnje iz stava 1 ovog člana, ovlašćena je za kontakt sa drugim nadležnim organima iz tog stava, o čemu obavještava Evropsku komisiju i nadležne organe drugih država članica.</p> <p>Saradnja sa nadležnim organima iz stava 1 ovog člana sastoji se u međusobnom pružanju pomoći, a posebno u razmjeni podataka i informacija i sprovođenju kontrolnih, odnosno nadzornih aktivnosti.</p> <p>Razmjena podataka i informacija iz stava 3 ovog člana između Centralne banke i organa drugih država članica određenih za kontakt sprovodi se bez neopravdanog odlaganja.</p> <p>Centralna banka pri davanju podataka nadležnom organu druge države članice može naznačiti da se podaci i informacije iz stava 3 ovog člana mogu razmjenjivati sa trećim licima samo uz njenu izričitu saglasnost i u svrhu za koju je Centralna banka dala saglasnost.</p> <p>Centralna banka ne može razmjenjivati sa trećim licima podatke i informacije koje je dobila u okviru saradnje iz stava 3 ovog člana, bez izričite saglasnosti organa koji su podatke i informacije dostavili i</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>nadležni organ koji je određen za kontakt tačku može da prenese primljene informacije drugim nadležnim organima; međutim, ne smije prenositi informacije drugim organima ili fizičkim ili pravnim licima bez izričite saglasnosti nadležnih organa koji su informacije dostavili i samo u svrhu za koju su ti organi dali saglasnost, osim u propisno opravdanim okolnostima, u kojem slučaju odmah obavještava kontakt tačku koja je poslala informacije.</p> <p>4. Nadležni organ može da odbije zahtjev za saradnju u sprovođenju istražne radnje ili nadzorne aktivnosti ili da odbije razmjenu informacija predviđenu u stavu 3 samo ukoliko:</p> <p>(a) bi takva istražna radnja, provjera na terenu, nadzorna aktivnost ili razmjena informacija mogla negativno da utiče na suverenitet, bezbjednost ili javne politike te države članice;</p> <p>(b) su već pokrenuti sudski postupci protiv istih osoba i za iste radnje pred organima te države članice;</p> <p>(c) je već donesena pravosnažna presuda protiv istih osoba i za iste radnje u toj državi članici.</p> <p>U slučaju odbijanja saradnje, nadležni organ o tome obavještava nadležni organ koji je zatražio saradnju i dostavlja što više pojedinosti.</p>	<p>može ih razmjenjivati samo u svrhu za koju su ti organi dali saglasnost, osim u opravdanim okolnostima, o čemu Centralna banka odmah obavještava organ koji je dostavio podatke i informacije.</p> <p>Centralna banka može pribavljati podatke i informacije iz stava 3 ovog člana radi vršenja i unapređenja kontrole, odnosno nadzora, odlučivanja u upravnim postupcima iz ovog zakona i obavljanja drugih poslova utvrđenih zakonom.</p> <p>Centralna banka može odbiti zahtjev za saradnju iz stava 3 ovog člana, odnosno razmjenu podataka i informacija samo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ako bi kontrolna, odnosno nadzorna aktivnost ili razmjena informacija mogla negativno uticati na suverenitet, bezbjednost ili javni poredak Crne Gore; 2) ako su već pokrenuti sudski postupci protiv istih lica i za iste radnje pred drugim nadležnim organima Crne Gore; 3) ako je već donešena pravosnažna presuda protiv istih lica i za iste radnje u Crnoj Gori. <p>O odbijanju i razlozima odbijanja saradnje iz stava 8 ovog člana Centralna banka obavještava nadležni organ druge države članice koji je zatražio saradnju.</p>			
<p style="text-align: center;">Član 23</p> <p style="text-align: center;">Rješavanje neslaganja među nadležnim organima različitih država članica</p> <p>Nadležni organi mogu se obratiti EBA-i u vezi s slučajevima kada je zahtjev za saradnju, naročito za razmjenu informacija, odbijen ili nije obrađen u razumnom roku, i mogu zatražiti pomoć EBA-e u skladu s članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010. U tim slučajevima, EBA može da postupi u skladu s ovlaštenjima koja su joj dodijeljena na osnovu tog člana i svaka obavezujuća odluka EBA-e u skladu s tim članom obavezujuća je za dotične nadležne organe, bez obzira na to jesu li ti nadležni organi članovi EBA-e.</p>	<p style="text-align: center;">Saradnja sa nadležnim organima Evropske unije i drugih država članica</p> <p style="text-align: center;">Član 40 stav 10</p> <p>U slučaju da nadležni organ druge države članice odbije zahtjev Centralne banke za saradnju ili ne postupi po takvom zahtjevu u razumnom roku, Centralna banka može zatražiti posredovanje EBA-e.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Član 24</p> <p style="text-align: center;">Alternativno rješavanje sporova</p> <p>Države članice potrošačima osiguravaju pristup efektivnim i efikasnim postupcima alternativnog rješavanja sporova koji se odnose na prava i obaveze utvrđene ovom direktivom. Ti postupci alternativnog rješavanja sporova i subjekti koji ih nude</p>	<p style="text-align: center;">Vansudsko rješavanje sporova</p> <p style="text-align: center;">Član 34</p> <p>Ako potrošač smatra da pružalac platnih usluga postupa suprotno odredbama ovog zakona, ima pravo na prigovor pružaocu platnih usluga.</p> <p>Potrošač iz stava 1 ovog člana ima pravo na zaštitu svojih prava i interesa i putem vansudskog rješavanja sporova, koje obuhvata</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>zadovoljavaju kriterijume kvaliteta utvrđene Direktivom 2013/11/EU.</p>	<p>pravo na prigovor Centralnoj banci i na alternativno rješavanje sporova, u skladu sa zakonima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, platni promet i zaštita potrošača.</p>			
<p>Član 25 Mehanizam u slučaju odbijanja računa za plaćanje za koji se naplaćuje naknada Ne dovodeći u pitanje član 16, države članice mogu uspostaviti posebni mehanizam kojim se osigurava da potrošači koji nemaju račun za plaćanje na njihovoj teritoriji i kojima je odbijen pristup računu za plaćanje za koji naknadu naplaćuju kreditne institucije besplatno imaju pristup računu za plaćanje sa osnovnim uslugama.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Opcija nije iskorišćena</p>	
<p>POGLAVLJE VI SANKCIJE Član 26 Sankcije</p> <p>1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenjivima u slučaju kršenja nacionalnih propisa kojima se prenosi ova direktiva i preduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se ona primjenjuju. Te kazne moraju biti efikasne, srazmjerne i odvraćajuće.</p> <p>2. Države članice osiguravaju nadležnim organima mogućnost objelodanjivanja javnosti svih administrativnih sankcija koje su izrečene u slučaju kršenja mjera utvrđenih pri prenošenju ove direktive, osim ako bi to objelodanjivanje ozbiljno ugrozilo finansijska tržišta ili uključenim stranama prouzrokovalo nesrazmjernu štetu.</p>	<p>VII. KAZNENE ODREDBE Prekršaji Član 41</p> <p>Novčanom kaznom od 2.500 do 30.000 eura kazniće se pružalac platnih usluga – pravno lice ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) potrošaču ne da informativni dokument o naknadama u skladu sa članom 8 stav 1 ovog zakona; 2) potrošaču, uz informativni dokument o naknadama, ne pruži prethodne informacije za zaključenje okvirnog ugovora u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet (član 8 stav 2); 3) informativni dokument o naknadama ne sastavi u skladu sa članom 8 st. 3 i 4 ovog zakona; 4) Centralnoj banci ne dostavi informativni dokument o naknadama i njegove izmjene i dopune, najkasnije u roku od tri dana od dana njihove izrade (član 8 stav 6); 5) pojmovnik platnih usluga ne obuhvata pojmove i definicije usluga u skladu sa članom 9 stav 1 ovog zakona; 6) pojmovnik platnih usluga iz člana 9 stav 1 ne sastavi u skladu sa članom 9 stav 2 ovog zakona; 7) potrošaču platnih usluga ne učini dostupnim informativni dokument o naknadama i pojmovnik platnih usluga u skladu sa članom 10 ovog zakona; 8) potrošaču ne učini dostupnim izvještaj o naknadama u skladu sa članom 11 ovog zakona; 9) izvještaj o naknadama ne sastavi u skladu sa članom 12 st. 1 i 2 ovog zakona; 	<p>Potpuno usklađeno</p>		

- 10) u svojim predugovornim i reklamnim informacijama namijenjenim potrošačima i u ugovorima koje zaključuje sa potrošačem, ne koristi pojmove iz liste najreprezentativnijih usluga (član 13 stav 1);
- 11) na svojoj internet stranici ne obezbijedi link sa internet stranicom iz člana 14 stav 1 (član 14 stav 3);
- 12) na zahtjev Centralne banke, ne dostavi, pored podataka iz informativnog dokumenta o naknadama, i druge podatke potrebne za objavljivanje uporedivih podataka o naknadama, na način i u roku koji Centralna banka odredi za dostavljanje tih podataka (član 14 stav 4);
- 13) potrošača ne obavijesti o mogućnosti otvaranja računa za plaćanje odvojeno od drugih proizvoda ili usluga i ne pruži mu odvojene informacije u vezi sa troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu koji se mogu kupiti odvojeno (član 15);
- 14) odbije da pruži uslugu prebacivanja računa za plaćanje u istoj valuti potrošaču koji otvori ili ima račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi na teritoriji Crne Gore (član 16);
- 15) kao pružalac platnih usluga – prenosilac, ne prenese pružaocu platnih usluga - primaocu informacije i novčana sredstva u skladu sa članom 17 stav 2 ovog zakona;
- 16) kao pružalac platnih usluga – primalac, ne započne sa preduzimanjem radnji koje se odnose na prebacivanje računa za plaćanje po prijemu ovlašćenja potrošača za prebacivanje računa za plaćanje (član 18 stav 1);
- 17) kao pružalac platnih usluga - primalac, u roku od dva radna dana od dana prijema ovlašćenja, ne izvrši radnje iz člana 19 ovog zakona;
- 18) kao pružalac platnih usluga - prenosilac, po prijemu zahtjeva iz člana 19 ovog zakona od pružaoca platnih usluga - primaoca, ne izvrši radnje iz člana 20 stav 1 ovog zakona;
- 19) kao pružalac platnih usluga - prenosilac blokira platni instrument prije dana utvrđenog u ovlašćenju potrošača (član 20 stav 2);
- 20) kao pružalac platnih usluga – primalac, u roku od pet radnih dana od dana prijema informacija zatraženih od pružaoca platnih usluga – prenosioca, a u skladu sa ovlašćenjem potrošača, ne izvrši radnje iz člana 21 ovog zakona;

- 21) bez naknade ne obezbijedi potrošaču pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim nalogima i direktnim zaduženjima koje potrošač ima kod njega (član 22 stav 1);
- 22) kao pružalac platnih usluga – prenosilac, naplati naknadu potrošaču ili pružaocu platnih usluga - primaocu za davanje podataka koje od njega, u skladu sa članom 19 ovog zakona, zatraži pružalac platnih usluga - primalac (član 22 stav 2);
- 23) naplati potrošaču naknade suprotno članu 22 stav 4 ovog zakona;
- 24) bez odlaganja, ne nadoknadi potrošaču imovinsku štetu, uključujući i naknade i kamate, koju je potrošač pretrpio zbog toga što nije u cjelosti ili djelimično ispunio svoje obaveze iz čl. 19, 20 i 21 ovog zakona (član 23 stav 1);
- 25) potrošaču ne učini dostupnim informacije o usluzi prebacivanja računa za plaćanje u skladu sa članom 24 ovog zakona;
- 26) ne izvještava Centralnu banku u skladu sa propisom iz člana 33 stav 1 ovog zakona (član 33 stav 2).
- Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga – pravnom licu iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 500 do 2.000 eura.

Član 42

Novčanom kaznom od 5.000 do 30.000 eura kazniće se kreditna institucija – pravno lice ako:

- 1) na zahtjev potrošača, ne otvori račun za plaćanje sa osnovnim uslugama ili odbije taj zahtjev, najkasnije u roku od 10 radnih dana od dana prijema urednog zahtjeva (član 27 stav 1);
- 2) otvaranje računa za plaćanje sa osnovnim uslugama uslovi ugovaranjem dodatnih usluga (član 27 stav 9);
- 3) omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima u iznosu koji prelazi raspoloživa novčana sredstva na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama i/ili zaključi ugovor o prekoračenju koji bi se odnosio na taj račun (član 28 stav 6);
- 4) potrošaču naplati naknade koje inače ne naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena i/ili mu naplati naknadu koja je viša od naknade koju naplaćuje imaocima drugih računa za plaćanje (član 29 stav 1);
- 5) potrošaču naplati naknade suprotno članu 29 st. 2, 4 i 5 ovog zakona;

- 6) u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa potrošačima i na svojoj internet stranici, ne objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za usluge iz člana 28 stav 1 ovog zakona (član 29 stav 7);
- 7) Centralnoj banci ne dostavi podatke o naknadama povezanim sa računom za plaćanje sa osnovnim uslugama, najkasnije u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife za te usluge (član 29 stav 8);
- 8) u slučaju kada odbije da izvrši autorizovanu platnu transakciju zbog toga što na računu za plaćanje sa osnovnim uslugama nema dovoljno raspoloživih sredstava, potrošaču naplati naknadu za odbijanje izvršavanja te transakcije (član 29 stav 9);
- 9) raskine okvirni ugovor o računu za plaćanje sa osnovnim uslugama iz razloga navedenih u članu 30 stav 1 tač. 2, 4 i 5, a potrošaču ne dostavi, bez naknade i u pisanoj formi, obavještenje o razlozima za raskid tog ugovora, najkasnije dva mjeseca prije stupanja na snagu raskida tog ugovora (član 30 stav 2);
- 10) ne obavijesti Centralnu banku da potrošačima nudi račune za plaćanje sa osnovnim uslugama (član 31 stav 1);
- 11) potrošaču, bez naknade, ne učini dostupnim informacije i ne pruži objašnjenja u skladu sa članom 31 stav 3 ovog zakona.
- Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u kreditnoj instituciji iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 2.000 eura.

POGLAVLJE VII
ZAVRŠNE ODREDBE
Član 27
Evaluacija

1. Države članice prvi put do 18. septembra 2018. godine, a nakon toga svake dvije godine Komisiju obavještavaju o sljedećem:

- (a) usklađenosti pružalaca platnih usluga s čl. 4, 5 i 6;
- (b) usklađenosti država članica sa zahtjevima za osiguravanje postojanja veb-sajtova za poređenje u skladu s članom 7;
- (c) broju računa za plaćanje koji su promijenjeni i udjelu zahtjeva za prebacivanje računa koji su odbijeni;

Nema odgovarajuće odredbe

Neprijmjenjivo

<p>(d) broju kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama, broju tih računa koji su otvoreni i udjelu zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama koji su odbijeni.</p> <p>2. Komisija priprema izvještaj, prvi put do 18. septembra 2018. godine, a nakon toga svake dvije godine, na osnovu informacija koje je dobila od država članica.</p>				
<p style="text-align: center;">Član 28 Pregled</p> <p>1. Do 18. septembra 2019. godine Komisija podnosi Evropskom parlamentu i Savjetu izvještaj o primjeni ove direktive koji, po potrebi, prati novi predlog pravnog akta.</p> <p>Taj izvještaj sadrži:</p> <p>(a) listu svih postupaka zbog povrede prava EU koje je pokrenula Komisija u vezi s ovom direktivom;</p> <p>(b) procjenu prosječnih nivoa naknada u državama članicama za račune za plaćanje koji spadaju u područje primjene ove direktive;</p> <p>(c) procjenu izvodljivosti kreiranja okvira za osiguravanje automatskog preusmjeravanja plaćanja s jednog računa za plaćanje na drugi unutar iste države članice, u kombinaciji s automatskim obavještenjima primaocima plaćanja ili platiocima kada su njihovi transferi preusmjereni;</p> <p>(d) procjenu izvodljivosti proširenja usluga prebacivanja računa predviđenih u članu 10 na slučajeve u kojima se pružaoci platnih usluga koji su primaoci i pružaoci platnih usluga koji obavljaju prenos nalaze u različitim državama članicama i izvodljivosti prekograničnog otvaranja računa na osnovu člana 11;</p> <p>(e) procjenu broja nosilaca računa koji su promijenili račune za plaćanje nakon prenošenja ove direktive, na osnovu informacija koje su dostavile države članice u skladu s članom 27;</p> <p>(f) procjenu troškova i koristi sprovođenja sveobuhvatne prenosivosti brojeva računa za plaćanje širom Unije;</p> <p>(g) procjenu broja kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama;</p> <p>(h) procjenu broja i, ako su dostupni anonimni podaci, karakteristike potrošača koji su otvorili račune za</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		

plaćanje s osnovnim uslugama nakon prenošenja ove direktive;

- (i) procjenu prosječnih godišnjih naknada obračunatih za račune za plaćanje s osnovnim uslugama na nivou države članice;
- (j) procjenu efikasnosti postojećih mjera i potrebe za dodatnim mjerama kako bi se povećala finansijska inkluzija i kako bi se pomoglo ranjivim članovima društva u pogledu prezaduženosti;
- (k) primjere najbolje prakse među državama članicama za smanjivanje isključenosti potrošača iz pristupa platnim uslugama.

2. Izvještajem se, takođe na osnovu informacija dobijenih od država članica u skladu s članom 27, procjenjuje treba li izmijeniti i ažurirati listu usluga koje su dio računa za plaćanje s osnovnim uslugama, uzimajući u obzir razvoj sredstava plaćanja i tehnologije.

3. Izvještajem se takođe procjenjuje jesu li potrebne dodatne mjere uz mjere utvrđene u skladu s čl. 7 i 8 u pogledu veb-sajtova za poređenje i ponuda u paketu, a naročito potreba za akreditacijom veb-sajtova za poređenje.

Član 29

Transpozicija

- 1. Države članice usvajaju i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje sa ovom direktivom od 18. septembra 2016. godine. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.
- 2. One primjenjuju mjere iz stava 1 od 18. septembra 2016. godine.

Izuzetno od podstava 1:

- (a) član 3 primjenjuje se od 17. septembra 2014. godine;
- (b) države članice primjenjuju mjere potrebne za usklađivanje s članom 4 st. 1 do 5, članom 5 st. 1 2 i 3, članom 6 st. 1 i 2 i članom 7, devet mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz člana 3 stav 4;
- (c) države članice u kojima na nacionalnom nivou već postoji dokument koji je ekvivalentan informativnom dokumentu o naknadama mogu da odluče da integrišu zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije osamnaest mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz člana 3 stav 4;

Nema odgovarajuće odredbe

Neprenosivo

<p>(d) države članice u kojima na nacionalnom nivou već postoji izvještaj koji je ekvivalentan izvještaju o naknadama mogu da odluče da integrišu zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije osamnaest mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz člana 3 stav 4.</p> <p>3. Kada države članice utvrde mjere iz stava 1, one će sadržati pozivanje na ovu direktivu ili se pozivanje na ovu direktivu navodi prilikom njihovog službenog objavljivanja. Načine takvog pozivanja utvrđuju države članice.</p> <p>4. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba domaćeg prava koje donesu u oblasti na koju se odnosi ova direktiva.</p>				
<p>Čl. 30-31</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neprenosivo</p>		
<p>Regulativa 2018/33</p>	<p>Sadržaj izvještaja o naknadama</p>			
<p>Čl. 1-18</p>	<p>Član 12</p> <p>Izvještaj o naknadama sadrži naročito:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pojedinačnu naknadu obračunatu za svaku uslugu i informaciju o tome koliko je puta ta usluga korišćena tokom izvještajnog perioda, a ako je više usluga obuhvaćeno paketom - naknadu koja je obračunata za cijeli paket, informaciju o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u izvještajnom periodu, kao i dodatnu naknadu koja je obračunata za bilo koju uslugu koja prelazi obim obuhvaćen naknadom za paket; 2) ukupne iznose naknada nastalih tokom izvještajnog perioda za svaku uslugu, za svaki pruženi paket usluga i za usluge koje prelaze obim obuhvaćen naknadom za paket; 3) visinu kamatne stope na prekoračenje na računu za plaćanje, ako je pružalac platnih usluga pružao ovu uslugu u izvještajnom periodu, kao i ukupan iznos obračunatih kamata na prekoračenje u ovom periodu; 4) visinu pasivne kamatne stope koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos kamata po ovom osnovu koje je potrošač ostvario u izvještajnom periodu, i 5) ukupni iznos svih naplaćenih naknada za sve usluge pružene tokom izvještajnog perioda. <p>Izvještaj o naknadama mora:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) biti napisan jasno, lako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost; 	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi na izgled i format izvještaja o naknadama</p>	<p>III kvartal 2021</p>

2) se koristiti, u mjeri u kojoj je to moguće, pojmovima određenim u listi najreprezentativnijih usluga;
 3) biti tačan i ne smije biti obmanjujući;
 4) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača;
 5) biti poseban dokument sa nazivom „Izveštaj o naknadama“ na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata, i
 6) biti napisan na crnogorskom jeziku ili drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.
 Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz izvještaj o naknadama, pruži i informacije u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.
 Izgled i format izvještaja o naknadama može propisati Centralna banka.

Rok za donošenja propisa

Član 43

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 47

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 19
 Ova Regulatorna stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Evropske unije. 11.1.2018. Ova Regulatorna je u cijelini obavezujuća i direktno se primjenjuje u svim državama članicama.

Nema odgovarajuće odredbe

Neprenosivo

Sadržaj izvještaja o naknadama

Član 12

Izveštaj o naknadama sadrži naročito:

1) pojedinačnu naknadu obračunatu za svaku uslugu i informaciju o tome koliko je puta ta usluga korišćena tokom izvještajnog perioda, a ako je više usluga obuhvaćeno paketom - naknadu koja je obračunata za cijeli paket, informaciju o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u izvještajnom periodu, kao i dodatnu naknadu koja je obračunata za bilo koju uslugu koja prelazi obim obuhvaćen naknadom za paket;

Djelimično usklađeno

Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se odnosi

III kvartal 2021

PRILOG
 Obrazac izvještaja o naknadama

2) ukupne iznose naknada nastalih tokom izvještajnog perioda za svaku uslugu, za svaki pruženi paket usluga i za usluge koje prelaze obim obuhvaćen naknadom za paket;

3) visinu kamatne stope na prekoračenje na računu za plaćanje, ako je pružalac platnih usluga pružao ovu uslugu u izvještajnom periodu, kao i ukupan iznos obračunatih kamata na prekoračenje u ovom periodu;

4) visinu pasivne kamatne stope koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos kamata po ovom osnovu koje je potrošač ostvario u izvještajnom periodu, i

5) ukupni iznos svih naplaćenih naknada za sve usluge pružene tokom izvještajnog perioda.

Izvještaj o naknadama mora:

1) biti napisan jasno, lako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost;

2) se koristiti, u mjeri u kojoj je to moguće, pojmovima određenim u listi najreprezentativnijih usluga;

3) biti tačan i ne smije biti obmanjujući;

4) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača;

5) biti poseban dokument sa nazivom „Izvještaj o naknadama“ na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata, i

6) biti napisan na crnogorskom jeziku ili drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz izvještaj o naknadama, pruži i informacije u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.

Izgled i format izvještaja o naknadama može propisati Centralna banka.

Rok za donošenja propisa

Član 43

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 47

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu.

na izgled i
format
izvještaja o
naknadama

Informativni dokument o naknadama

Član 8

Pružalac platnih usluga dužan je da, u primjerenom roku prije zaključenja sa potrošačem okvirnog ugovora o računu za plaćanje, dostavi potrošaču, u papirnoj formi ili drugom trajnom mediju, informativni dokument o naknadama za najreprezentativnije usluge povezane sa računom za plaćanje (u daljem tekstu: informativni dokument o naknadama), koji sadrži spisak usluga sa liste najreprezentativnijih usluga koje pružalac platnih usluga ima u ponudi i podatke o pojedinačnoj naknadi i kamati za svaku uslugu.

Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz informativni dokument o naknadama, pruži i prethodne informacije za zaključenje okvirnog ugovora u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.

Informativni dokument o naknadama mora:

- 1) da sadrži nazive svih usluga sa liste najreprezentativnijih usluga i naknade za usluge sa te liste koje pruža, a ako ne pruža pojedinu od tih usluga, oznaku da tu uslugu ne pruža;
- 2) biti kratak i samostalan dokument;
- 3) biti napisan jasno, lako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost;
- 4) biti jednako razumljiv kada je kucan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji, ako je izvorna verzija bila u boji;
- 5) biti tačan i ne smije biti obmanjujući;
- 6) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača;
- 7) imati naziv „Informativni dokument o naknadama“ na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata;
- 8) imati izjavu o tome da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge sa liste najreprezentativnijih usluga i da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama, uključujući i naknade za usluge koje nijesu na toj listi, sadržane u drugim dokumentima, i
- 9) biti napisan na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.

Ako se jedna ili više usluga nudi kao dio paketa usluga povezanih sa računom za plaćanje, informativni dokument o

Djelimično
uskladeno

Potpuna
usklađenost
će se
postići
donošenjem
podzakonskog
akta koji
se odnosi
na izgled i
format
informativnog
dokumenta
o
naknadama

III kvartal
2021

	<p>naknadama mora da sadrži naknadu za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihov obim, kao i dodatnu naknadu za bilo koju uslugu koja prelazi obim usluga obuhvaćen naknadom za paket.</p> <p>Pružalac platnih usluga dužan je da Centralnoj banci dostavi informativni dokument o naknadama i njegove izmjene i dopune, najkasnije u roku od tri dana od dana njihove izrade.</p> <p>Izgled i format informativnog dokumenta o naknadama može propisati Centralna banka.</p> <p style="text-align: center;">Rok za donošenja propisa Član 43</p> <p>Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.</p> <p style="text-align: center;">Stupanje na snagu Član 47</p> <p>Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu.</p>			
<p>Član 14 Stupanje na snagu Ova Regulatorna stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Evropske unije.</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		
<p>PRILOG Obrazac informativnog dokumenta o naknadama</p>	<p style="text-align: center;">Informativni dokument o naknadama Član 8</p> <p>Pružalac platnih usluga dužan je da, u primjerenom roku prije zaključenja sa potrošačem okvirnog ugovora o računu za plaćanje, dostavi potrošaču, u papirnoj formi ili drugom trajnom mediju, informativni dokument o naknadama za najreprezentativnije usluge povezane sa računom za plaćanje (u daljem tekstu: informativni dokument o naknadama), koji sadrži spisak usluga sa liste najreprezentativnijih usluga koje pružalac platnih usluga ima u ponudi i podatke o pojedinačnoj naknadi i kamati za svaku uslugu.</p> <p>Pružalac platnih usluga dužan je da potrošaču, uz informativni dokument o naknadama, pruži i prethodne informacije za zaključenje okvirnog ugovora u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje platni promet.</p> <p>Informativni dokument o naknadama mora:</p> <p>10) da sadrži nazive svih usluga sa liste najreprezentativnijih usluga i naknade za usluge sa te liste koje pruža, a ako ne pruža pojedinu od tih usluga, oznaku da tu uslugu ne pruža;</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Potpuna usklađenost će se postići donošenjem m podzakonskog akta koji se odnosi</p>	<p style="text-align: center;">III kvartal 2021</p>

- 11) biti kratak i samostalan dokument;
- 12) biti napisan jasno, lako razumljivim riječima i slovima veličine koja omogućava čitljivost;
- 13) biti jednako razumljiv kada je kucan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji, ako je izvorna verzija bila u boji;
- 14) biti tačan i ne smije biti obmanjujući;
- 15) da sadrži naknade u eurima, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružaoca platnih usluga i potrošača;
- 16) imati naziv „Informativni dokument o naknadama“ na vrhu prve stranice, pored logotipa pružaoca platnih usluga, kako bi se razlikovao od drugih dokumenata;
- 17) imati izjavu o tome da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge sa liste najreprezentativnijih usluga i da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama, uključujući i naknade za usluge koje nijesu na toj listi, sadržane u drugim dokumentima, i
- 18) biti napisan na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca platnih usluga i potrošača.

Ako se jedna ili više usluga nudi kao dio paketa usluga povezanih sa računom za plaćanje, informativni dokument o naknadama mora da sadrži naknadu za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihov obim, kao i dodatnu naknadu za bilo koju uslugu koja prelazi obim usluga obuhvaćen naknadom za paket.

Pružalac platnih usluga dužan je da Centralnoj banci dostavi informativni dokument o naknadama i njegove izmjene i dopune, najkasnije u roku od tri dana od dana njihove izrade.

Izgled i format informativnog dokumenta o naknadama može propisati Centralna banka.

Rok za donošenja propisa

Član 43

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 47

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu.

na izgled i
format
informativn
og
dokumenta
o
naknadama

DIREKTIVA br. 2014/92/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA**od 23. jula 2014. godine****o uporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama**

(Tekst od značaja za EEP)

EVROPSKI PARLAMENT I SAVJET EVROPSKE UNIJE,

imajući u vidu Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, a naročito član 114,

imajući u vidu predlog Evropske komisije,

nakon slanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

imajući u vidu mišljenje Evropske centralne banke ⁽¹⁾,imajući u vidu mišljenje Evropskog ekonomsko-socijalnog komiteta ⁽²⁾,postupajući u skladu sa redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

s obzirom na to da:

(1) U skladu s članom 26 stav 2 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (UFEU), unutrašnje tržište treba da obuhvata područje bez unutrašnjih granica u kojem je osigurano slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala. Fragmentisanost unutrašnjeg tržišta štetna je za konkurentnost, rast i otvaranje radnih mjesta unutar Unije. Uklanjanje direktnih i indirektnih prepreka ispravnom funkcionisanju unutrašnjeg tržišta ključno je za njegovo ostvarenje. Postupanje Unije u vezi s unutrašnjim tržištem u sektoru pružanja finansijskih usluga za stanovništvo već je značajno doprinijelo razvoju prekogranične aktivnosti pružalaca platnih usluga, poboljšanju izbora koji je na raspolaganju potrošačima i povećanju kvaliteta i transparentnosti ponuda.

(2) U tom pogledu, u Direktivi 2007/64/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta ⁽⁴⁾ utvrđeni su osnovni zahtjevi transparentnosti za naknade koje naplaćuju pružaoci platnih usluga u vezi

---

¹ Sl. list C 51, 22.02.2014, str. 3.

² Sl. list C 341, 21.11.2013, str. 40.

³ Stav Evropskog parlamenta od 15. aprila 2014. godine (još nije objavljen u Službenom listu) i odluka Savjeta od 23. jula 2014. godine.

⁴ Direktiva 2007/64/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. novembra 2007. godine o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu i o izmjenama i dopunama direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i o prestanku važenja Direktive 97/5/EZ (Sl. list L 319, 05.12.2007, str. 1).

s uslugama koje se nude u okviru računa za plaćanje. To je uveliko olakšalo aktivnost pružalaca platnih usluga, stvarajući jedinstvena pravila u pogledu pružanja platnih usluga i informacija koje treba pružiti, smanjilo administrativno opterećenje i stvorilo uštede pružiocima platnih usluga.

- (3) Nesmetano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta i razvoj moderne, društveno inkluzivne ekonomije sve više zavise od univerzalnog pružanja platnih usluga. Svaki novi pravni propis u vezi s time mora biti dio pametne ekonomske strategije Unije, koja mora stvarno uzeti u obzir potrebe ranjivijih potrošača.
- (4) Međutim, kako je Evropski parlament naveo u svojoj rezoluciji od 4. jula 2012. godine s preporukama Komisiji o pristupu osnovnim bankovnim uslugama, mora se učiniti više za poboljšanje i razvoj unutrašnjeg tržišta za bankovne usluge za stanovništvo. Trenutno, nedostatak transparentnosti i uporedivosti naknada, kao i teškoće prilikom prebacivanja računa za plaćanje, još uvijek stvaraju prepreke razvoju potpuno integrisanog tržišta, doprinoseći niskom nivou konkurencije u sektoru bankovnih usluga za stanovništvo. Ti se problemi moraju riješiti i moraju se postići standardi visokog kvaliteta.
- (5) Postojeći uslovi unutrašnjeg tržišta mogli bi ometati pružaoce platnih usluga u ostvarivanju slobode osnivanja poslovne jedinice ili pružanja usluga u Uniji, zbog teškoća u privlačenju potrošača pri ulasku na novo tržište. Ulazak na nova tržišta često podrazumijeva veliku investiciju. Ta investicija je opravdana samo ako pružalac predviđa dovoljno mogućnosti i odgovarajuću tražnju potrošača. Niski nivo mobilnosti potrošača u pogledu finansijskih usluga za stanovništvo u velikoj mjeri je rezultat nedostatka transparentnosti i uporedivosti u vezi s naknadama i ponuđenim uslugama, kao i teškoća povezanih s prebacivanjem računa za plaćanje. Ti faktori takođe guše tražnju. To se naročito odnosi na prekogranični kontekst.
- (6) Dalje, fragmentisanost postojećih nacionalnih regulatornih okvira može dovesti do značajnih prepreka za ostvarenje unutrašnjeg tržišta u oblasti računa za plaćanje. Postojeće odredbe na nacionalnom nivou u vezi s računima za plaćanje i naročito u vezi s uporedivošću naknada i prebacivanjem računa za plaćanje, različite su. Kada je riječ o prebacivanju računa, nedostatak jedinstvenih obavezujućih mjera na nivou Unije doveo je do različitih praksi i mjera na nacionalnom nivou. Te su razlike još izraženije u oblasti uporedivosti naknada, gdje na nivou Unije ne postoje nikakve mjere, čak ni samoregulatorne. Ukoliko te razlike u budućnosti postanu još značajnije, s obzirom na sklonost pružalaca platnih usluga da svoje prakse oblikuju prema nacionalnim tržištima, to bi povećalo trošak prekograničnih aktivnosti u odnosu na troškove s kojima se suočavaju domaći pružaoци usluga, pa bi tako obavljanje djelatnosti na prekograničnoj osnovi učinilo manje privlačnim. Prekograničnu aktivnost na unutrašnjem tržištu otežavaju prepreke s kojima se susreću potrošači koji otvaraju račun za plaćanje u inostranstvu. Postojeći restriktivni kriterijumi podobnosti mogu spriječiti građane Unije u slobodnom kretanju

unutar Unije. Obezbjedivanje pristupa računu za plaćanje za sve potrošače omogućuje njihovo učestvovanje na unutrašnjem tržištu i dopustiti im da uživaju prednosti unutrašnjeg tržišta.

- (7) Takođe, budući da neki potencijalni potrošači ne otvaraju račune za plaćanje iz razloga što su im isti uskraćeni ili što im se ne nude adekvatni proizvodi, potencijalna tražnja za uslugama računa za plaćanje u Uniji trenutno nije potpuno iskorišćena. Šire učešće potrošača na unutrašnjem tržištu dodatno bi podstaklo pružaoce platnih usluga da uđu na nova tržišta. Isto tako, stvaranje uslova koji svim potrošačima omogućavaju pristup računu za plaćanje potrebno je sredstvo za podsticanje njihovog učešća na unutrašnjem tržištu i za omogućavanje da iskoriste prednosti unutrašnjeg tržišta.
- (8) Transparentnost i uporedivost naknada su se razmatrali na nivou Unije putem samoregulativne inicijative koju je pokrenula bankarska industrija. Međutim, o toj inicijativi nije postignut konačni sporazum. U vezi s prebacivanjem računa, zajednička načela koja je Komitet evropske bankarske industrije utvrdio 2008. godine predviđaju model mehanizma za prebacivanje računa za plaćanje među bankama koje se nalaze u istoj državi članici. Međutim, s obzirom na njihovu neobavezujuću prirodu, ta se zajednička načela primjenjuju nedosljedno širom Unije i bez efikasnih rezultata. Dalje, zajednička načela bave se prebacivanjem računa za plaćanje samo na nacionalnom nivou i ne obuhvataju prekogranično prebacivanje računa. Konačno, u vezi s pristupom osnovnom računu za plaćanje, Preporukom Komisije 2011/442/EU ⁽⁵⁾ pozvale su se države članice da preuzmu potrebne mjere kako bi se osigurala njena primjena najkasnije šest mjeseci nakon njenog objavljivanja. Do danas se svega nekoliko država članica pridržava glavnih načela te Preporuke.
- (9) Kako bi se podržala efikasna i nesmetana finansijska mobilnost na dugi rok, nužno je utvrditi jedinstvenu grupu pravila radi rješavanja pitanja slabe mobilnosti potrošača, a naročito za poboljšanje poređenja usluga računa za plaćanje i naknada, i za podsticanje prebacivanja računa za plaćanje i izbjegavanje diskriminacije zasnovane na boravku prema potrošačima koji namjeravaju da otvore i koriste račun za plaćanje preko granice. Dalje, ključno je da se utvrde adekvatne mjere za podsticanje učestvovanja potrošača na tržištu računa za plaćanje. Te mjere će podstaći ulazak pružalaca platnih usluga na unutrašnje tržište i osigurati ravnopravne uslove, jačajući tako konkurenciju i efikasno raspoređivanje resursa unutar tržišta finansijskih usluga za stanovništvo u Uniji, u korist preduzeća i potrošača. Transparentne informacije o naknadama i mogućnosti prebacivanje računa, u kombinaciji s pravom pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama, takođe će omogućiti građanima Unije lakše kretanje i kupovinu unutar Unije, a time i korišćenje prednosti potpuno funkcionalnog unutrašnjeg tržišta u oblasti finansijskih usluga za stanovništvo, i doprinijeće daljem razvoju unutrašnjeg tržišta.

---

⁵ Preporuka Komisije 2011/442/EU od 18. jula 2011. godine o pristupu osnovnom računu za plaćanje (Sl. list L 190, 21.07.2011, str. 87).

- (10) Takođe je neophodno da se osigura da ova direktiva ne sprečava inovacije u oblasti finansijskih usluga za stanovništvo. Svake godine postaju dostupne nove tehnologije koje mogu trenutni model računa za plaćanje učiniti zastarjelim, poput usluga mobilnog bankarstva i platnih kartica s pohranjenom vrijednosti (elektronski novčanik).
- (11) Ova direktiva ne treba da sprečava države članice da zadrže ili usvoje strožije odredbe s ciljem zaštite potrošača, pod uslovom da su te odredbe dosljedne s njihovim obavezama na osnovu prava Unije i ove direktive.
- (12) Odredbe ove direktive koje se odnose na uporedivost naknada i prebacivanje računa za plaćanje treba primjenjivati na sve pružaoce platnih usluga, kako je određeno Direktivom 2007/64/EZ. Odredbe ove direktive koje se odnose na pristup računima za plaćanje s osnovnim uslugama treba da se odnose samo na kreditne institucije. Sve odredbe ove direktive treba primjenjivati na račune za plaćanje putem kojih potrošači mogu da izvršavaju sljedeće transakcije: polaganje novčanih sredstava, podizanje gotovog novca i izvršavanje i primanje platnih transakcija u korist i od trećih osoba, uključujući izvršavanje kreditnih transfera. Zbog toga, račune s ograničenijim funkcijama treba isključiti. Na primjer, računi poput štednih računa i računa kreditnih kartica na kojima se ~~novčana sredstva obično uplaćuju isključivo u svrhu otplate duga s kreditnih kartica,~~ tekući računi za otplatu hipotekarnog kredita ili računi elektronskog novca u načelu treba da budu izuzeti iz područja primjene ove direktive. Međutim, ako se ti računi koriste za svakodnevne platne transakcije i ako sadrže sve funkcije koje su navedene u tekstu iznad, oni će spadati u područje primjene ove direktive. Računi u vlasništvu preduzeća, čak i malih ili mikropreduzeća, izuzev računa na sopstveno ime, treba da budu van područja primjene ove direktive. Države članice treba da imaju mogućnost da odluče da prošire primjenu ove direktive na druge pružaoce platnih usluga i na druge račune za plaćanje, na primjer, one koji nude ograničenije platne funkcije.
- (13) Budući da je račun za plaćanje s osnovnim uslugama vrsta računa za plaćanje u smislu ove direktive, odredbe u pogledu transparentnosti i prebacivanja računa treba da se takođe primjenjuju i na te račune.
- (14) Značenja izraza sadržana u ovoj direktivi treba da budu u najvećoj mogućoj mjeri usklađena s onima iz drugih zakonodavnih akata Unije, a naročito s onima sadržanima u Direktivi 2007/64/EZ i u Regulativi (EU) br. 260/2012 Evropskog parlamenta i

Savjeta ⁽⁶⁾.

- (15) Od ključne je važnosti da potrošači razumiju naknade kako bi mogli da uporede ponude različitih pružalaca platnih usluga i donose informisane odluke o tome koji račun za plaćanje najbolje odgovara njihovim potrebama. Naknade se ne mogu upoređivati kada pružaoci platnih usluga koriste različitu terminologiju za iste usluge i pružaju informacije u različitim formatima. Standardizovana terminologija, uz ciljane informacije o naknadama predstavljene u dosljednom formatu koji obuhvata najreprezentativnije usluge u vezi s računima za plaćanje, može pomoći potrošačima u razumijevanju i poređenju naknada.
- (16) Potrošačima bi najviše koristile informacije koje su sažete, standardizovane i jednostavne za poređenje među različitim pružaocima platnih usluga. Alatke dostupne potrošačima za poređenje ponuda računa za plaćanje ne bi imale pozitivni učinak ako bi vrijeme uloženo u iščitavanje dugih lista naknada za različite ponude poništilo korist odabira ponude koja ima najbolju vrijednost. Te alatke treba da budu raznovrsne i treba sprovesti potrošačko testiranje. U ovoj fazi, treba standardizovati samo terminologiju najreprezentativnijih pojmova i definicija u pogledu naknada unutar država članica, kako bi se izbjegao rizik od previše informacija i olakšalo brzo sprovođenje.
- (17) Terminologiju o naknadama treba da odrede države članice, uzimajući u obzir posebnosti lokalnih tržišta. Da bi se mogle smatrati reprezentativnima, usluge treba da podliježu naknadi najmanje jednog pružaoca platnih usluga u državi članici. Uz to, ako su usluge zajedničke većini država članica, terminologija koja se koristi pri definisanju tih usluga treba biti standardizovana na nivou Unije, čime bi se omogućilo bolje poređenje ponuda računa za plaćanje širom Unije. S ciljem osiguravanja dovoljne homogenosti nacionalnih lista, Evropski supervizorski organ (Evropski regulatorni organ za bankarstvo) ('EBA') osnovan Regulativom (EU) br. 1093/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta ⁽⁷⁾ treba da izda smjernice koje bi pomogle državama članicama u određivanju usluga koje se najčešće koriste i koje dovode do najvećih troškova za potrošače na nacionalnom nivou. U tu svrhu, države članice treba da do 18. decembra 2014. godine navedu Komisiji i Evropskom regulatornom organu za bankarstvo odgovarajuće organe kojima bi trebalo uputiti te smjernice.
- (18) Nakon što države članice utvrde privremenu listu najreprezentativnijih usluga koje podliježu naknadi na nacionalnom nivou, zajedno s pojmovima i značenjima izraza, EBA

⁶ Regulativa (EU) br. 260/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. marta 2012. godine o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i direktna zaduženja u eurima i o izmjenama i dopunama Regulative (EZ) br. 924/2009 (Sl. list L 94, 30.03.2012, str. 22).

⁷ Regulativa (EU) br. 1093/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. novembra 2010. godine o osnivanju Evropskog supervizorskog organa (Evropski regulatorni organ za bankarstvo), o izmjenama i dopunama Odluke br. 716/2009/EZ i o prestanku važenja Odluke Komisije 2009/78/EZ (Sl. list L 331, 15.12.2010, str. 12).

treba da ih pregleda kako bi nacrtom regulatornih tehničkih standarda utvrdila usluge koje su zajedničke većini država članica i za njih predložila standardizovane pojmove i značenja izraza na nivou Unije i na svim službenim jezicima institucija Unije. EBA treba da osigura da se za svaku uslugu upotrebljava samo po jedan pojam na bilo kojem od službenih jezika svake države članice koji je ujedno i službeni jezik institucija Unije. To znači da se različiti pojmovi mogu koristiti za istu uslugu u različitim državama članicama koje dijele isti službeni jezik institucija Unije, na taj način uzimajući nacionalne posebnosti u obzir. Države članice tada treba da integrišu sve primjenjive pojmove na nivou Unije u svoje privremene liste i objave svoje konačne liste na osnovu toga.

- (19) Kako bi potrošačima pomogli da lako porede naknade za račune za plaćanje na cijelom unutrašnjem tržištu, pružaoci platnih usluga treba da potrošačima stave na raspolaganje dokument s informacijama o naknadama koji navodi naknade za sve usluge koje se nalaze na listi najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje na nacionalnom nivou. Informativni dokument o naknadama treba, po potrebi, da sadrži standardizovane pojmove i značenja izraza utvrđene na nivou Unije. Time bi se takođe doprinijelo utvrđivanju ravnopravnih uslova među pružaocima platnih usluga koji se takmiče na tržištu računa za plaćanje. Informativni dokument o naknadama ne treba da sadrži nikakve druge naknade. Ako pružalac platnih usluga ne nudi uslugu koja se pojavljuje na listi najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje, on to treba da navede, na primjer, tako što će uslugu označiti kao 'nedostupnu' ili 'neprimjenjivu'. Države članice treba da budu u mogućnosti da zahtijevaju da se informativnim dokumentom o naknadama pruže ključni pokazatelji poput sveobuhvatnog pokazatelja troškova koji predstavlja sažeti prikaz ukupnog godišnjeg troška računa za plaćanje za potrošače. Kako bi se potrošačima pomoglo da razumiju naknade koje treba da plate za svoj račun za plaćanje, treba im staviti na raspolaganje pojmovnik s jasnim, razumljivim i nedvosmislenim objašnjenjima barem za naknade i usluge navedene u informativnom dokumentu o naknadama. Pojmovnik treba da služi kao korisna alatka kako bi se podstaklo bolje razumijevanje značenja naknada, čime se doprinosi jačanju položaja potrošača kod odabira među širokim izborom ponuda računa za plaćanje. Pružaocima platnih usluga takođe treba uvesti obavezu informisanja potrošača, besplatno i najmanje jednom godišnje, o svim naknadama naplaćenim na njihovom računu za plaćanje, uključujući, po potrebi, kamatnu stopu na prekoračenje i pasivnu kamatnu stopu.

Time se ne dovode u pitanje odredbe o prekoračenjima iz Direktive 2008/48/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta ⁽⁸⁾. Naknadne informacije treba navesti u namjenskom dokumentu pod nazivom 'izvještaj o naknadama'. U njemu treba da bude naveden pregled svih dospjelih kamata i svih naknada nastalih u vezi s korišćenjem računa za plaćanje, kako bi potrošač mogao razumjeti na šta se odnose izdaci za naknade i kako bi procijenio potrebu promjene potrošačkih navika ili prelaska kod drugog pružaoca usluga. Ta bi se prednost u najvećoj mjeri povećala naknadnim informacijama o naknadi koje predstavljaju najreprezentativnije usluge istim redoslijedom kao i prethodne informacije

⁸ Direktiva 2008/48/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2008. godine o ugovorima o potrošačkim kreditima i o prestanku važenja Direktive Savjeta 87/102/EEZ (Sl. list L 133, 22.05.2008, str. 66).

o naknadi.

- (20) Kako bi se zadovoljile potrebe potrošača, potrebno je osigurati da su informacije o naknadama za račune za plaćanje tačne, jasne i uporedive. EBA stoga treba, nakon konsultacija s nacionalnim organima i nakon potrošačkog testiranja, da izradi nacrt tehničkih standarda za sprovođenje u vezi sa standardizovanim izgledom formata informativnog dokumenta o naknadama, kao i izvještaja o naknadama i zajedničkih simbola, kako bi se potrošačima osigurala njihova razumljivost i uporedivost. Svaki informativni dokument o naknadama i izvještaj o naknadama u svim državama članicama treba da imaju isti format, redoslijed stavki i naslova, omogućavajući potrošačima poređenje ta dva dokumenata, na taj način maksimalno povećavajući razumijevanje i korišćenje informacija. Informativni dokument o naknadama i izvještaj o naknadama treba da budu takvi da se mogu jasno razlikovati od ostalih saopštenja. Dalje, pri izradi tih formata, EBA takođe treba u obzir da uzme činjenicu da države članice mogu odabrati dostavu informativnog dokumenta o naknadama i izvještaja o naknadama zajedno s informacijama koje su potrebne u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim zakonodavnim aktima o računima za plaćanje i povezanim uslugama.
- (21) Kako bi se osiguralo da se širom Unije dosljedno upotrebljava primjenjiva terminologija s nivoa Unije, države članice treba da pružiocima platnih usluga nametnu obavezu upotrebe primjenjive terminologije s nivoa Unije i ostale standardizovane nacionalne terminologije utvrđene u konačnoj listi pri komuniciranju s potrošačima, kao i u informativnom dokumentu o naknadama i izvještaju o naknadama. Pružaoci platnih usluga treba da budu u mogućnosti da koriste zaštićena imena pri pružanju ugovornih, komercijalnih i marketinških informacija potrošačima, pod uslovom da jasno odrede primjenjivi odgovarajući standardizovani pojam. Kada odluče da koriste zaštićena imena u informativnom dokumentu o naknadama ili u izvještaju o naknadama, to treba da bude dodatno u odnosu na standardizovane pojmove, kao sekundarna oznaka, na primjer, u zagradama ili upotrebom manje veličine slova.
- (22) Veb-sajtovi za poređenje koji su nezavisni efikasno su sredstvo koje potrošačima omogućava da na jednom mjestu procijene prednosti različitih ponuda računa za plaćanje. Ti veb-sajtovi mogu osigurati pravu ravnotežu između potrebe za jasnim i sažetim informacijama i potrebe za informacijama koje su ujedno cjelovite i sveobuhvatne, omogućavajući korisnicima dobijanje detaljnijih informacija kada je to u njihovom interesu. Oni treba da obuhvate najširi mogući raspon ponuda, kako bi se dobio reprezentativni pregled, a istovremeno obuhvatio značajan dio tržišta. Takođe mogu smanjiti troškove pretraživanja jer potrošači informacije neće morati da prikupljaju nezavisno od pružalaca platnih usluga. Ključno je da informacije na tim veb-sajtovima budu vjerodostojne, nepristrasne i transparentne i da potrošači budu obaviješteni o dostupnosti tih veb-sajtova. S tim u vezi, države članice treba da obavijeste javnost o tim veb-sajtovima.

(23) Kako bi se dobile nepristrasne informacije o naknadama koje se naplaćuju i kamatnim stopama koje se primjenjuju u vezi s računima za plaćanje, potrošači treba da budu u mogućnosti da koriste javno dostupne veb-sajtove za poređenje koji su operativno nezavisni od pružalaca platnih usluga, što znači da nijedan pružalac platnih usluga ne treba da ima povlašćeni tretman u rezultatima pretraživanja. Stoga države članice treba da omoguće da potrošači imaju slobodan pristup najmanje jednom takvom veb-sajtu na svojim teritorijama. Tim veb-sajtovima za poređenje mogu upravljati nadležni organi, drugi organi javne vlasti i/ili privatni operateri, ili se njima može upravljati u ime istih. Funkciju poređenja naknada povezanih s računima za plaćanje mogli bi takođe pružiti postojeći veb-sajtovi na kojima se upoređuje široki raspon finansijskih ili nefinansijskih proizvoda. Tim veb-sajtovima treba upravljati u skladu s određenim kriterijumima kvaliteta, uključujući zahtjev da pružaju pojedinosti o svojim vlasnicima, da pružaju ispravne i ažurirane informacije, da navode vrijeme zadnjeg ažuriranja, određuju jasne, objektivne kriterijume na kojima će se poređenje zasnivati i uključuju široki raspon ponuda računa za plaćanje koji obuhvata značajan dio tržišta. Države članice treba da budu u mogućnosti da odrede koliko često veb-sajtovi za poređenje treba da pregledaju i ažuriraju informacije koje pružaju potrošačima, uzimajući u obzir koliko često pružaoci platnih usluga uglavnom ažuriraju svoje informacije o naknadama. Države članice treba da takođe odrede šta predstavlja široki raspon ponuda računa za plaćanje koji obuhvataju značajan dio tržišta, procjenjujući na primjer, koliko pružalaca platnih usluga postoji i stoga, da li bi obična većina ili manje bila dovoljna i/ili tržišni udio i/ili njihovu geografsku lokaciju. Veb-sajt za poređenje treba da upoređuje naknade koje su plative za usluge navedene na listi najreprezentativnijih usluga povezanih s računima za plaćanje, uz integrisanje terminologije s nivoa Unije.

Primjereno je da države članice treba da budu u mogućnosti da zahtijevaju od tih veb-sajtova da upoređuju druge informacije, na primjer informacije o odrednicama nivoa usluga koje pružaju pružaoci platnih usluga, poput broja i lokacije podružnica ili bankomata. Ako u državi članici postoji samo jedan veb-sajt, a taj veb-sajt više nije aktivan ili više ne zadovoljava kriterijume kvaliteta, država članica treba da osigura da se potrošačima u razumnom roku pruži pristup drugom veb-sajtu za poređenje na nacionalnom nivou.

(24) Trenutna praksa pružalaca platnih usluga je da se ponudi račun za plaćanje u paketu s drugim proizvodima ili uslugama, pored usluga povezanih s računom za plaćanje, kao što su proizvodi osiguranja ili finansijsko savjetovanje. Ta praksa pružaocima platnih usluga može poslužiti kao sredstvo kojim će proširiti svoje ponude i međusobno se takmičiti i ona, u krajnjem, može biti korisna za potrošače. Međutim, Komisijino istraživanje iz 2009. godine o praksama vezanja usluga u finansijskom sektoru, kao i relevantne konsultacije i prigovori potrošača pokazali su da pružaoci platnih usluga mogu nuditi račune za plaćanje u paketu s proizvodima koje potrošači ne traže, a koji nijesu ključni za račune za plaćanje, poput osiguranja domaćinstva. Dalje, uočeno je da te prakse mogu smanjiti transparentnost i uporedivost cijena, potrošačima ograničiti mogućnosti kupovine i negativno uticati na njihovu mobilnost. Stoga države članice treba da osiguraju potrošačima da, u slučaju da im pružalac platnih usluga nudi račune za plaćanje u paketu, dobiju informacije o tome dali je moguće dobiti račun za plaćanje odvojeno i, ako je to moguće, da im budu pružene posebne informacije u vezi s primjenjivim troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda ili usluga uključenih

u paket koji se mogu kupiti odvojeno.

(25) Postupak prebacivanja računa za plaćanje treba uskladiti na nivou Unije. Trenutno su postojeće mjere na nacionalnom nivou izrazito raznolike i ne garantuju adekvatni nivo zaštite potrošača u svim državama članicama. Uvođenje zakonodavnih mjera kojima se utvrđuju glavna načela koja pružaoци platnih usluga moraju poštovati pri pružanju te usluge u svakoj državi članici unaprijedilo bi funkcionisanje unutrašnjeg tržišta i za potrošače i pružaoce platnih usluga. S jedne strane, time bi se garantovali ravnopravni uslovi za potrošače koji mogu biti zainteresovani za otvaranje računa za plaćanje u drugoj državi članici, jer bi se time ponudio ekvivalentni nivo zaštite. S druge strane, time bi se umanjile razlike između važećih regulatornih mjera na nacionalnom nivou pa bi se stoga smanjilo administrativno opterećenje za pružaoce platnih usluga koji svoje usluge namjeravaju nuditi na prekograničnoj osnovi. Shodno time, mjere o prebacivanju računa olakšale bi pružanje usluga povezanih s računima za plaćanje na unutrašnjem tržištu.

(26) Prebacivanje računa ne treba da podrazumijeva prenos ugovora od pružaoца platnih usluga koji obavlja prenos pružaoцу platnih usluga koji je primalac.

(27) Potrošači su skloni prebacivanju računa za plaćanje samo ako postupak ne podrazumijeva preveliko administrativno i finansijsko opterećenje. Stoga pružaoци platnih usluga treba potrošačima da ponude jasan, brz i siguran postupak prebacivanja računa za plaćanje, uključujući račune za plaćanje s osnovnim uslugama. Taj postupak treba da se garantuje u slučaju da potrošači žele da promijene pružaoца platnih usluga, ali takođe u slučaju da potrošači žele da promijene račun za plaćanje kod istog pružaoца platnih usluga. Na taj bi način potrošači mogli iskoristiti najprikladnije ponude na tržištu i svoj postojeći račun za plaćanje jednostavno zamijeniti drugim računom koji je možda prikladniji, nezavisno od toga izvršava li se ta radnja kod istog pružaoца platnih usluga ili između različitih pružalaca platnih usluga. Sve naknade koje naplaćuju pružaoци platnih usluga u vezi s uslugom prebacivanja računa treba da budu razumne i u skladu sa stvarnim troškom pružalaca platnih usluga.

(28) Državama članicama treba dopustiti, u vezi s prebacivanjem računa kada se oba pružaoца platnih usluga nalaze na njihovoj teritoriji, da uspostave ili zadrže aranžmane koji se razlikuju od onih predviđenih ovom direktivom, ako je jasno da je to u interesu potrošača.

(29) Postupak prebacivanja računa za potrošača treba da bude što jednostavniji. U skladu s tim, države članice treba da osiguraju da pružalac platnih usluga koji je primalac bude odgovoran za pokretanje postupka i upravljanje njime u ime potrošača. Države članice

pri uspostavljanju usluge prebacivanja računa treba da budu u mogućnosti da koriste dodatna sredstva, poput tehničkog rješenja. Ta dodatna sredstva mogu prevazilaziti zahtjeve ove direktive; na primjer, usluga prebacivanja računa može se pružiti u kraćem roku ili se od pružalaca platnih usluga može zahtijevati da, na potrošačev zahtjev, za određeni ograničeni period koji počinje od prijema ovlaštenja za prebacivanje računa, osiguraju automatsko ili ručno preusmjeravanje kreditnih transfera primljenih na prethodnom računu za plaćanje na novi račun za plaćanje. Ta dodatna sredstva mogu koristiti i pružaoci platnih usluga na dobrovoljnoj osnovi, čak kad to od njih ne zahtijeva država članica.

(30) Potrošačima treba omogućiti da od pružaoca platnih usluga koji je primalac zatraže prebacivanje svih ili dijela dolaznih kreditnih transfera, trajnih naloga za kreditne transfere ili ovlaštenja za direktno zaduženje, po mogućnosti tokom jednog sastanka s pružaocem platnih usluga koji je primalac. U tu svrhu, potrošačima treba omogućiti potpisivanje jednog ovlaštenja kojim odobravaju svaki od gore navedenih zadataka. Države članice mogle bi zahtijevati da ovlaštenje koje daje potrošač bude u pisanom obliku, ali bi mogle i odlučiti da prihvate ekvivalentna sredstva po potrebi, na primjer, u slučaju automatskog sistema za prebacivanje računa. Prije davanja ovlaštenja, potrošač treba da bude obaviješten o svim koracima postupka potrebnim za dovršenje prebacivanja računa. Na primjer, ovlaštenje bi moglo uključiti sve zadatke koji čine dio usluge prebacivanja računa i moglo bi da sadrži mogućnost da potrošač odabere samo neke od tih zadataka.

(31) Kako bi prebacivanje računa bilo uspješno, potrebna je saradnja pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos. Pružalac platnih usluga koji obavlja prenos treba pružaocu platnih usluga koji je primalac da pruži sve informacije potrebne za ponovno uspostavljanje plaćanja na drugom računu za plaćanje. Međutim, te informacije ne treba da prevazilaze ono što je potrebno za obavljanje prebacivanja računa.

~~(32) Kako bi se olakšalo prekogranično otvaranje računa, potrošaču treba omogućiti da od novog pružaoca platnih usluga zatraži da na novom računu za plaćanje uspostavi sve ili dio trajnih naloga za kreditne transfere, prihvati direktna zaduženja od datuma koji odredi potrošač i da potrošaču dostavi informacije o novom računu za plaćanje, po mogućnosti tokom jednog sastanka s novim pružaocem platnih usluga.~~

(33) Potrošači ne treba da podliježu finansijskim gubicima, uključujući troškove i kamate prouzrokovane bilo kakvim greškama koje je počinio neki od pružalaca platnih usluga uključen u postupak prebacivanja računa. Potrošači naročito ne treba da snose nikakav finansijski gubitak koji proizlazi iz plaćanja dodatnih naknada, kamata ili drugih troškova, kao i nikakve novčane kazne, penale ili bilo koju drugu vrstu finansijskog gubitka zbog kašnjenja u izvršavanju plaćanja.

- (34) Države članice treba da garantuju da potrošači koji planiraju da otvore račun za plaćanje nijesu diskriminirani na osnovu svojeg državljanstva ili mjesta boravka. Iako je važno da kreditne institucije osiguraju da njihovi potrošači ne koriste finansijski sistem u nezakonite svrhe poput prevare, pranja novca ili finansiranja terorizma, one ne treba da postavljaju prepreke potrošačima koji žele da iskoriste prednosti unutrašnjeg tržišta prekograničnim otvaranjem i korišćenjem računa za plaćanje. Stoga odredbe Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta⁹) ne treba koristiti kao izgovor za odbijanje komercijalno manje atraktivnih potrošača.
- (35) Potrošači koji zakonito borave u Uniji ne treba da budu diskriminirani na osnovu svojeg državljanstva ili mjesta boravka, ili po bilo kojoj drugoj osnovi iz člana 21 Povelje Evropske unije o osnovnim pravima ('Povelja') kada podnose zahtjev za ili kad pristupaju računima za plaćanje unutar Unije. Osim toga, pristup računima za plaćanje s osnovnim uslugama treba da osiguraju države članice bez obzira na finansijske okolnosti potrošača, kao što je njihova zaposlenost, nivo prihoda, kreditna istorija ili lični bankrot.
- (36) Potrošači koji imaju zakoniti boravak u Uniji i koji u određenoj državi članici nemaju račun za plaćanje, u toj državi članici treba da budu u mogućnosti da otvore račun za plaćanje s osnovnim uslugama i da ga koriste. Koncept 'zakonitog boravka u Uniji' treba da obuhvata i građane Unije i državljane trećih zemalja koji već koriste prava koja su im dodijeljena aktima Unije kao što je Regulativa Savjeta (EEZ) br. 1408/71¹⁰), Direktiva Savjeta 2003/109/EZ¹¹), Regulativa Savjeta (EZ) br. 859/2003¹²) i Direktiva 2004/38/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta¹³). Taj koncept treba takođe da obuhvati osobe koje su zatražile azil na osnovu Ženevske konvencije od 28. jula 1951. godine u vezi sa statusom izbjeglica, njenog Protokola od 31. januara 1967. godine i drugih relevantnih međunarodnih ugovora. Dalje, države članice treba da budu u mogućnosti da prošire koncept 'zakonitog boravka u Uniji' na druge državljane trećih zemalja koji se nalaze na njihovoj teritoriji.
- (37) Države članice treba da budu u mogućnosti, uz potpuno poštovanje osnovnih sloboda

⁹ Direktiva 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. oktobra 2005. godine o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma (Sl. list L 309, 25.11.2005, str. 15).

¹⁰ Regulativa (EEZ) br. 1408/71 od 14. juna 1971. godine o primjeni programa socijalnog osiguranja na zaposlene osobe i njihove porodice koji se kreću unutar Zajednice (Sl. list L 149, 05.07.1971, str. 2).

¹¹ Direktiva Savjeta 2003/109/EZ od 25. novembra 2003. godine o statusu državljanina trećih zemalja koji imaju stalno boravište (Sl. list L 16, 23.01.2004, str. 44).

¹² Regulativa Savjeta (EZ) br. 859/2003 od 14. maja 2003. godine o proširenju odredbi Regulative (EEZ) br. 1408/71 i Regulative (EEZ) br. 574/72 na državljane trećih zemalja koji nisu već obuhvaćeni tim odredbama isključivo na osnovu svoga državljanstva (Sl. list L 124, 20.05.2003, str. 1).

¹³ Direktiva 2004/38/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. aprila 2004. godine o pravu građana Unije i članova njihovih porodica na slobodno kretanje i boravište na teritoriji države članice, o izmjenama i dopunama Regulative (EEZ) br. 1612/68 i o prestanku važenja direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (Sl. list L 158, 30.04.2004, str. 77).

garantovanih Ugovorima, da zatraže od potrošača koji žele da otvore račun za plaćanje s osnovnim uslugama na njihovoj teritoriji da pokažu stvarnu zainteresovanost za to. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve usvojene u skladu s Direktivom 2005/60/EZ za sprečavanje pranja novca, ne treba zahtijevati fizičku prisutnost u prostorijama kreditnih institucija kako bi se pokazala ta stvarna zainteresovanost.

(38) Države članice treba da osiguraju da broj kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama bude dovoljan za osiguravanje pokrivenosti svih potrošača, izbjegavanje svake diskriminacije prema njima i sprečavanje narušavanja konkurencije. Pri određivanju dovoljnog broja kreditnih institucija, faktori koje treba uzeti u obzir treba da uključuju obuhvat mreže kreditnih institucija, veličinu teritorije države članice, raspoređenost potrošača na teritoriji, tržišni udio kreditnih institucija i predstavljaju li računi za plaćanje s osnovnim uslugama samo mali dio računa za plaćanje koje pruža kreditna institucija. U načelu, što je moguće više kreditnih institucija treba da nudi račune za plaćanje s osnovnim uslugama kako bi se garantovalo da potrošači mogu otvoriti te račune u prostorijama kreditne institucije koja se nalazi u blizini njihovog mjesta boravka i da potrošači nijesu ni na koji način diskriminirani u pristupu tim računima i da ih mogu efikasno koristiti. Države članice naročito treba da osiguraju da nema vidljive diskriminacije koja se odražava, na primjer, u drugačijem izgledu kartice, drugačijem broju računa ili drugačijem broju kartice. Međutim, država članica treba da bude u mogućnosti da predvidi da račune za plaćanje s osnovnim uslugama nudi manji broj kreditnih institucija, ali to treba da bude opravdano na osnovu toga da su, na primjer, te kreditne institucije tako široko raspoređene na teritoriji te države članice da bi mogle uslužiti sve potrošače bez primoravanja potrošača da putuju predaleko od svog doma kako bi došli do njih. Dalje, potrošači koji pristupaju računima za plaćanje s osnovnim uslugama ne treba ni na jedan način da budu stigmatizovani, a taj se cilj na bolji način može ostvariti ako je određen veći broj kreditnih institucija.

(39) Države članice treba da budu u mogućnosti da uspostave mehanizme za pružanje pomoći potrošačima bez stalne adrese, tražiocima azila i potrošačima kojima nije izdata dozvola boravka, ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga, da u potpunosti ostvare pogodnosti iz ove direktive.

(40) Ako kreditnim institucijama dopuste da, na zahtjev potrošača, omoguće dozvoljeno prekoračenje u vezi s računom za plaćanje s osnovnim uslugama, države članice treba da budu u mogućnosti da odrede maksimalni iznos i maksimalno trajanje svakog prekoračenja te vrste. Države članice takođe treba da osiguraju da se informacije u vezi s povezanim naknadama potrošačima dostavljaju na transparentan način. Konačno, kreditne institucije treba da poštuju Direktivu 2008/48/EZ ako nude dozvoljeno prekoračenje u vezi s računom za plaćanje s osnovnim uslugama.

(41) Radi prikladnog pružanja usluga korisnicima računa za plaćanje s osnovnim uslugama,

države članice od kreditnih institucija treba da zahtijevaju prikladnu obuku odgovarajućeg osoblja i da mogući sukobi interesa ne utiču negativno na te potrošače.

- (42) Države članice treba da budu u mogućnosti da dozvole kreditnim institucijama da odbiju otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama za potrošače koji u istoj državi članici već imaju aktivni i barem ekvivalentni račun za plaćanje. Kako bi se provjerilo da li potrošač već drži otvoren račun za plaćanje, kreditne institucije treba da budu u mogućnosti da se oslone na izjavu potrošača o istinitosti podataka.
- (43) Države članice treba da osiguraju da kreditne institucije obrađuju zahtjeve za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u rokovima iz ove direktive i da u slučaju odbijanja tog zahtjeva kreditne institucije obavijeste potrošača o konkretnim razlozima odbijanja, osim ako bi njihovo objelodanjivanje bilo protivno nacionalnoj bezbjednosti, javnim politikama ili Direktivi 2005/60/EZ.
- (44) Potrošačima treba garantovati pristup nizu osnovnih platnih usluga. Usluge povezane s računima za plaćanje s osnovnim uslugama treba da uključuju mogućnost polaganja novčanih sredstava i podizanja gotovog novca. Potrošači treba da budu u mogućnosti da obavljaju osnovne platne transakcije, poput primanja prihoda ili naknada, plaćanja računa ili poreza i kupovine robe i usluga, uključujući putem direktnog zaduženja, kreditnog transfera i upotrebom platne kartice. Te usluge treba da omoguće onlajn kupovinu robe i usluga i potrošačima treba da omoguće davanje naloga za plaćanje putem internet bankarstva kreditne institucije, ako je to moguće. Međutim, račun za plaćanje s osnovnim uslugama ne treba da bude ograničen na onlajn korišćenje, jer bi to stvorilo prepreku potrošačima koji su bez pristupa internetu. Države članice treba da osiguraju da, za usluge koje se odnose na otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje, kao i polaganje novčanih sredstava i podizanje gotovog novca i vršenje platnih transakcija platnim karticama, uz izuzeće kreditnih kartica, ne postoje ograničenja broja radnji koje će se omogućiti potrošaču prema određenim pravilima određivanja cijena iz ove direktive. Za izvršenje kreditnih transfera i direktnih zaduženja, kao i transakcija ostvarenih putem kreditne kartice, povezanih s računom za plaćanje s osnovnim uslugama, države članice treba da budu u mogućnosti da odrede minimalni broj radnji koje će se omogućiti potrošaču po određenim pravilima određivanja cijena iz ove direktive, pod uslovom da su usluge na koje se te radnje odnose za ličnu upotrebu potrošača. Prilikom određivanja toga šta se može smatrati ličnom upotrebom, države članice treba da u obzir uzmu postojeće ponašanje potrošača i uobičajenu trgovinsku praksu. Naknade koje se naplaćuju za radnje iznad minimalnog broja radnji nikada ne treba da budu više od onih koje se naplaćuju prema uobičajenoj politici određivanja cijena od strane kreditne institucije.
- (45) U postupku utvrđivanja usluga koje treba ponuditi s računom za plaćanje s osnovnim uslugama i najmanjeg broja uključenih radnji, treba uzeti u obzir nacionalne posebnosti.

Naročito se određene usluge mogu smatrati ključnima kako bi se garantovala potpuna upotreba računa za plaćanje u određenoj državi članici zbog njihove široke upotrebe na nacionalnom nivou. Na primjer, u nekim državama članicama potrošači još uvijek često koriste čekove, iako se taj način plaćanja vrlo rijetko koristi u drugim državama članicama. Ova direktiva stoga treba da omogući državama članicama utvrđivanje dodatnih usluga koje se smatraju ključnima na nacionalnom nivou i koje treba pružati s računom za plaćanje s osnovnim uslugama u dotičnoj državi članici. Države članice takođe treba da osiguraju da su naknade koje naplaćuju kreditne institucije za te dodatne usluge u vezi s računom za plaćanje s osnovnim uslugama razumne.

(46) Kako bi se osigurala dostupnost računa za plaćanje s osnovnim uslugama najširem mogućem rasponu potrošača, treba ih nuditi besplatno ili uz razumnu naknadu. S ciljem podsticanja ranjivih grupa potrošača bez bankovnog računa na učestvovanje na tržištu bankovnih usluga za stanovništvo, države članice treba da budu u mogućnosti da predvide da računi za plaćanje s osnovnim uslugama budu ponuđeni tim potrošačima po naročito povoljnim uslovima, na primjer, besplatno. Države članice treba da budu u mogućnosti da slobodno odrede mehanizam za prepoznavanje onih potrošača koji mogu koristiti račune za plaćanje s osnovnim uslugama po povoljnijim uslovima, pod uslovom da mehanizam osigurava da ranjivi potrošači mogu pristupiti računom za plaćanje s osnovnim uslugama. U svakom slučaju, taj pristup ne treba da dovodi u pitanje prava svih potrošača, uključujući one koji nijesu ranjivi, da pristupe računima za plaćanje s osnovnim uslugama barem uz razumnu naknadu. Dalje, svi dodatni troškovi potrošača za nepoštovanje uslova iz ugovora treba da budu razumni. Države članice treba da utvrde šta čini razumnu naknadu u skladu s nacionalnim okolnostima.

(47) Kreditne institucije treba da odbiju otvaranje ili treba da raskinu ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama samo u posebnim okolnostima, kao što je nepoštovanje propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma ili o sprečavanju i istraživanju krivičnih djela. Čak i u tim slučajevima, odbijanje može biti opravdano samo ako se potrošač ne pridržava tog propisa, a ne zato što je postupak provjere poštovanja propisa pretežak ili previše skup. Međutim, mogu postojati slučajevi kada potrošač zlopotrebljava svoje pravo na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama. Na primjer, država članica treba da bude u mogućnosti da dozvoli kreditnim institucijama da preduzmu mjere protiv potrošača koji su počinili krivično djelo, poput teške prevare protiv kreditne institucije, s ciljem izbjegavanja ponavljanja tog krivičnog djela. Te mjere, na primjer, mogu uključiti ograničavanje pristupa tom potrošaču računom za plaćanje s osnovnim uslugama na određeni vremenski period. Osim toga, mogu postojati slučajevi za koje prethodno odbijanje zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje može biti potrebno radi određivanja potrošača koji bi mogli koristiti račun za plaćanje po povoljnijim uslovima. U tom slučaju, kreditna institucija treba da obavijesti potrošača da može koristiti posebni mehanizam u slučaju odbijanja zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje za koji se plaća naknada u skladu s ovom direktivom za dobijanje pristupa računom za plaćanje s osnovnim uslugama koji je besplatan. Međutim, oba ta dodatna slučaja treba da budu ograničena, posebna i zasnovana na tačno određenim odredbama domaćeg prava. Pri utvrđivanju dodatnih slučajeva u kojima kreditne institucije mogu odbiti da ponude račune za plaćanje potrošačima, države članice treba da budu u

mogućnosti da kao osnov uzmu, između ostalog, javnu bezbjednost ili javne politike.

- (48) Države članice i kreditne institucije treba potrošačima da pružaju jasne i razumljive informacije o pravu na otvaranje i korišćenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama. Države članice treba da osiguraju da su mjere obavještanja pravilno usmjerene i naročito da obuhvataju potrošače bez bankovnog računa, ranjive i mobilne potrošače. Kreditne institucije treba da aktivno stavljaju na raspolaganje potrošačima dostupne podatke i odgovarajuću pomoć u vezi s posebnim karakteristikama ponuđenog računa za plaćanje s osnovnim uslugama, s njima povezanim naknadama i uslovima njihovog korišćenja, kao i o koracima koje potrošači treba da preduzmu za ostvarenje prava na otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama. Potrošače naročito treba obavještavati o tome da kupovina dodatnih usluga nije obavezna za pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama.
- (49) Države članice treba da promovišu mjere kojima se podržava edukacija najranjivijih potrošača, pružajući im smjernice i pomoć u odgovornom upravljanju njihovim finansijama. Takođe je potrebno pružiti informacije o smjernicama koje organizacije potrošača i nacionalni organi mogu pružiti potrošačima. Osim toga, države članice treba da podstiču inicijative kreditnih institucija kojima se nastoje kombinovati pružanje računa za plaćanje s osnovnim uslugama i nezavisne usluge finansijske edukacije.
- (50) Kako bi se olakšala sposobnost pružalaca platnih usluga da pružaju svoje usluge na prekograničnoj osnovi za potrebe saradnje, razmjene informacija i rješavanja sporova među nadležnim organima, nadležni organi odgovorni za sprovođenje ove direktive treba da budu oni organi koji postupaju pod pokroviteljstvom EBA-e, kako je određeno Regulativom (EU) br. 1093/2010 ili drugi nacionalni organi, pod uslovom da sarađuju s organima koji postupaju pod pokroviteljstvom EBA-e u svrhu izvršenja svojih dužnosti na osnovu ove direktive.
- (51) Države članice treba da odrede nadležne organe ovlašćene za osiguravanje sprovođenja ove direktive i osiguraju da im se dodijele istražna i ovlašćenja za sprovođenje i adekvatni resursi potrebni za obavljanje njihovih dužnosti. Nadležni organi mogli bi u vezi s određenim aspektima ove direktive postupati podnošenjem zahtjeva sudu nadležnom za donošenje zakonske odluke, uključujući, prema potrebi, putem žalbe. To bi moglo omogućiti državama članicama, naročito ako su odredbe ove direktive prenesene u građansko pravo, da primjenu ovih odredbi prepuste relevantnim organima i sudovima. Države članice treba da imaju mogućnost određivanja različitih nadležnih organa za sprovođenje širokog raspona obaveza iz ove direktive. Na primjer, za pojedine odredbe države članice mogle bi odrediti nadležne organe odgovorne za sprovođenje zaštite potrošača, dok bi za druge odredbe one mogle odlučiti da odrede organe za bonitetni nadzor. Opcija određivanja različitih nadležnih organa ne treba da utiče na obaveze kontinuiranog nadzora i saradnje među nadležnim organima, kako je predviđeno

u ovoj direktivi.

(52) Potrošači treba da imaju pristup efektivnim i efikasnim postupcima alternativnog rješavanja sporova koji proizlaze iz prava i obaveza utvrđenih ovom direktivom. Taj pristup već osigurava Direktiva 2013/11/EU Evropskog parlamenta i Savjeta⁽¹⁴⁾ u pogledu relevantnih ugovornih sporova. Međutim, potrošači takođe treba da imaju pristup postupcima alternativnog rješavanja sporova u slučaju sporova koji su prethodili ugovoru, a koji se odnose na prava i obaveze utvrđene ovom direktivom, na primjer, kad im je odbijen pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama. Stoga je ovom direktivom predviđeno da potrošači treba da imaju pristup postupcima alternativnog rješavanja sporova koji se odnose na prava i obaveze utvrđene ovom direktivom, bez obzira radi li se o ugovornim sporovima ili sporovima koji su prethodili ugovoru. Ti postupci alternativnog rješavanja sporova i subjekti koji ih nude treba da zadovolje kriterijume kvaliteta utvrđene Direktivom 2013/11/EU. Usklađenost s ovom direktivom zahtijeva obradu ličnih podataka potrošača. Ta obrada podliježe Direktivi 95/46/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta⁽¹⁵⁾. Stoga ova direktiva treba da bude usklađena s pravilima iz Direktive 95/46/EZ.

(53) Jednom u dvije godine, a prvi put u roku od četiri godine od stupanja na snagu ove direktive, države članice treba da pribave pouzdanu godišnju statistiku o funkcionisanju mjera uvedenih ovom direktivom. One treba da koriste sve relevantne izvore informacija i te informacije prenesu Komisiji. Komisija treba da pripremi izvještaj na osnovu informacija primljenih od država članica prvi put nakon četiri godine od stupanja na snagu ove direktive, a nakon toga jednom u dvije godine.

(54) Ovu Direktivu treba ocijeniti pet godina nakon njenog stupanja na snagu kako bi se u obzir uzela tržišna kretanja, poput pojave novih vrsta računa za plaćanje i platnih usluga, kao i kretanja u drugim oblastima prava Unije i iskustva država članica. Izvještaj zasnovan na ocjeni treba da uključi listu postupaka zbog povrede prava EU koje je pokrenula Komisija u vezi s ovom direktivom. Ocjena takođe treba da uključi procjenu prosječnih nivoa naknada u državama članicama za račune za plaćanje koji spadaju u područje primjene ove direktive, procjenu pitanja jesu li uvedene mjere poboljšale potrošačevo razumijevanje naknada za račune za plaćanje, uporedivost računa za plaćanje i lakoću prebacivanja računa za plaćanje, kao i broj nosilaca računa koji su promijenili račune za plaćanje nakon prenošenja ove direktive.

Takođe treba da analizira broj pružalaca usluga koji nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama i broj tih računa koji je otvoren, uključujući broj računa koji su otvorili potrošači koji su bili bez bankovnog računa, primjere najbolje prakse u državama

¹⁴ Direktiva 2013/11/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. maja 2013. godine o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova i o izmjenama i dopunama Regulative (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (Direktiva o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova) (Sl. list L 165, 18.06.2013, str. 63).

¹⁵ Direktiva 95/46/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. oktobra 1995. godine o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom podataka o ličnosti i o slobodnom protoku tih podataka (Sl. list L 281, 23.11.1995, str. 31).

članicama za smanjenje isključenosti potrošača iz pristupa platnim uslugama i prosječne godišnje naknade obračunate za račune za plaćanje s osnovnim uslugama. Takođe treba da procijeni troškove i koristi sprovođenja prenosivosti računa za plaćanje na nivou Unije, izvodljivost okvira za osiguravanje automatizovanog preusmjeravanja plaćanja s jednog računa za plaćanje na drugi unutar iste države članice, zajedno s automatizovanim obavještenjima primaocima plaćanja ili platiocima ako su njihovi transferi preusmjereni i proširenja usluga prebacivanja računa na slučajeve kada se pružalac platnih usluga koji je primalac i pružalac platnih usluga koji obavlja prenos nalaze u različitim državama članicama. Takođe treba da uključi procjenu efikasnosti postojećih mjera i potrebu za dodatnim mjerama za povećanje finansijske inkluzije i za pomoć ranjivim članovima društva u odnosu na prezaduženost. Takođe treba da procijeni da li je pružanje informacija od strane pružalaca platnih usluga prilikom ponude paketa proizvoda dovoljno ili su potrebne dodatne mjere. Takođe treba da procijeni potrebu za dodatnim mjerama u odnosu na veb-sajtove za poređenje i potrebu za akreditovanjem veb-sajtova za poređenje. Komisija Evropskom parlamentu i Savjetu treba da dostavi taj izvještaj, prema potrebi, uz nove predloge pravnih akata.

(55) Ovom direktivom poštuju se osnovna prava i načela priznata u Povelji u skladu sa članom 6 stav 1 Ugovora o Evropskoj uniji (UEU).

(56) S obzirom na to da ciljeve ove direktive, a to su olakšavanje transparentnosti i uporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanja računa za plaćanje i pristupa računima za plaćanje s osnovnim uslugama ne mogu dovoljno ostvariti države članice, već se zbog potrebe za prevazilaženjem fragmentisanosti tržišta i osiguranja ravnopravnih uslova u Uniji one na bolji način mogu ostvariti na nivou Unije, Unija može utvrditi mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članu 5 UEU. U skladu s načelom srazmjernosti iz tog člana, ova direktiva ne prevazilazi okvir potreban za ostvarivanje tih ciljeva.

(57) U skladu sa Zajedničkom političkom deklaracijom od 28. septembra 2011. godine, države članice i Komisija o dokumentima s objašnjenjima ⁽¹⁶⁾, države članice odlučile su u opravdanim slučajevima uz obavještenje o svojim mjerama prenošenja, da prilože jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između komponenti direktive i odgovarajućih djelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove direktive, zakonodavac dostavljanje tih dokumenata smatra opravdanim.

(58) Izvršene su konsultacije s Evropskim supervizorom za zaštitu podataka,

¹⁶ Sl. list C 369, 17.12.2011, str. 14.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I ZNAČENJA IZRAZA

Član 1

Predmet i područje primjene

1. Ovom direktivom se utvrđuju pravila o transparentnosti i uporedivosti naknada koje se naplaćuju potrošačima na računima za plaćanje koje posjeduju unutar Unije, pravila o prebacivanju računa za plaćanje unutar države članice i pravila za olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje za potrošače.
2. Ovom direktivom takođe se utvrđuje okvir za pravila i uslove prema kojima se od država članica zahtijeva da garantuju pravo potrošačima na otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u Uniji i korišćenje tih računa.
3. Poglavlja II i III odnose se na pružaoce platnih usluga.

4. Poglavlje IV odnosi se na kreditne institucije.

Države članice mogu odlučiti da primjenjuju Poglavlje IV na pružaoce platnih usluga koji nijesu kreditne institucije.

5. Države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju cijelu ili dio ove direktive na subjekte iz člana 2 stav 5 Direktive 2013/36/EU Evropskog parlamenta i Savjeta ⁽¹⁷⁾.

6. Ova direktiva primjenjuje se na račune za plaćanje putem kojih potrošači mogu barem:

(a) uplatiti novčana sredstva na račun za plaćanje;

(b) podići gotov novac s računa za plaćanje;

(c) izvršavati i primati platne transakcije, uključujući kreditne transfere, u korist treće strane ili od treće strane.

Države članice mogu odlučiti da primjenjuju cijelu ili dio ove direktive na račune za plaćanje pored onih iz podstava 1.

¹⁷ Direktiva 2013/36/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o pristupu djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicionim društvima, o izmjenama i dopunama Direktive 2002/87/EZ i o prestanku važenja direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (Sl. list L 176, 27.06.2013., str. 338).

7. Otvaranje i korišćenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama na osnovu ove direktive, vrši se u skladu s Direktivom 2005/60/EZ.

Član 2

Značenja izraza

Za potrebe ove direktive primjenjuju se sljedeća značenja izraza:

- (1) 'potrošač' je svako fizičko lice koje postupa u svrhe koje nijesu namijenjene njegovoj djelatnosti, poslovanju ili zanimanju;
- (2) 'zakoniti boravak u Uniji' je ako fizičko lice ima pravo da boravi u državi članici po osnovu prava Unije ili domaćeg prava, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražioce azila na osnovu Ženevske konvencije od 28. jula 1951. godine o statusu izbjeglica, njenog Protokola od 31. januara 1967. godine i ostalih relevantnih međunarodnih ugovora;
- (3) 'račun za plaćanje' je račun na ime jednog ili više potrošača koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija;
- (4) 'platna usluga' je platna usluga u smislu člana 4 tačka 3 Direktive 2007/64/EZ;
- (5) 'platna transakcija' je uplata, isplata ili prenos novčanih sredstava koje je inicirao platilac ili primalac plaćanja, bez obzira na obaveze između platioca i primaoca plaćanja;
- (6) 'usluge u vezi s računom za plaćanje' su sve usluge koje se odnose na otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije na koje se primjenjuje član 3 tačka g Direktive 2007/64/EZ i ugovore o dozvoljenom prekoračenju i odobrenom prekoračenju;
- (7) 'pružalac platnih usluga' je pružalac platnih usluga u smislu člana 4 tačka 9 Direktive 2007/64/EZ;
- (8) 'kreditna institucija' je kreditna institucija u smislu člana 4 stav 1 tačka 1 Regulative (EU) br. 575/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta ⁽¹⁸⁾;
- (9) 'platni instrument' je platni instrument u smislu člana 4 tačka 23 Direktive 2007/64/EZ;
- (10) 'pružalac platnih usluga koji obavlja prenos' je pružalac platnih usluga od kojeg se prenose informacije potrebne za izvršenje prebacivanja računa;
- (11) 'pružalac platnih usluga koji je primalac' je pružalac platnih usluga kojem se prenose informacije potrebne za izvršenje prebacivanja računa;

¹⁸ Regulativa (EU) br. 575/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2013. godine o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investiciona društva i o izmjenama i dopunama Regulative (EU) br. 648/2012 (Sl. list L 176, 27.06.2013, str. 1).

- (12) 'platni nalog' je svaka instrukcija koju platilac ili primalac plaćanja daje svom pružaocu platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije;
- (13) 'platilac' je fizičko ili pravno lice koje ima račun za plaćanje i daje platni nalog s tog računa za plaćanje ili, ako nema račun za plaćanje, fizičko ili pravno lice koje izdaje nalog za plaćanje na račun za plaćanje primaoca plaćanja;
- (14) 'primalac plaćanja' je fizičko ili pravno lice kojem su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije;
- (15) 'naknade' su svi troškovi i kazne, ako ih ima, koje potrošač plaća pružaocu platnih usluga za usluge u vezi s računom za plaćanje ili u odnosu na iste;
- (16) 'pasivna kamatna stopa' je svaka stopa po kojoj se plaća kamata potrošaču za novčana sredstva koja se drže na računu za plaćanje;
- (17) 'trajni nosač podataka' je svaki instrument koji potrošaču omogućava da pohrani podatke koji su njemu lično upućeni tako da budu dostupni za buduću upotrebu u periodu koji odgovara svrsi informisanja i koji omogućava umnožavanje pohranjenih podataka u nepromijenjenom obliku;
- (18) 'prebacivanje računa' ili 'usluga prebacivanja računa' je, na zahtjev potrošača, prenos s jednog pružaoca platnih usluga drugome informacija o svim ili nekim trajnim nalogima za kreditne transfere, ili o periodičnim direktnim zaduženjima i periodičnim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje, ili prenos bilo kog pozitivnog salda računa za plaćanje s jednog računa za plaćanje na drugi, ili oboje, uz zatvaranje ili bez zatvaranja ranijeg računa za plaćanje;
- (19) 'direktno zaduženje' je nacionalna ili prekogranična platna usluga za zaduženje platiočevog računa za plaćanje, pri čemu platnu transakciju inicira primalac plaćanja na osnovu saglasnosti platioca;
- (20) 'kreditni transfer' je nacionalna ili prekogranična platna usluga kojom se račun za plaćanje primaoca plaćanja odobrava za platnu transakciju ili niz platnih transakcija na teret platiočevog računa za plaćanje, a od strane pružaoca platnih usluga kod kojeg se vodi platiočev račun za plaćanje, a na osnovu instrukcije platioca;
- (21) 'trajni nalog' je instrukcija koju platilac daje pružaocu platnih usluga kod kojeg se vodi platiočev račun za plaćanje, za izvršavanje kreditnih transfera u redovnim intervalima ili na unaprijed određene dane;
- (22) 'novčana sredstva' su novčanice i kovani novac, sredstva na računu i elektronski novac u smislu člana 2 tačka 2 Direktive 2009/110/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta ⁽¹⁹⁾;

¹⁹ Direktiva 2009/110/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. septembra 2009. godine o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronski novac i o izmjenama i dopunama direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i o prestanku važenja Direktive 2000/46/EZ (Sl. list L 267, 10.10.2009, str. 7).

- (23) 'okvirni ugovor' je ugovor o platnim uslugama koji uređuje buduće izvršavanje pojedinačnih i uzastopnih platnih transakcija i koji može da sadrži obavezu i uslove za otvaranje računa za plaćanje;
- (24) 'radni dan' je dan na koji relevantni pružalac platnih usluga posluje tako da omogući izvršenje platne transakcije;
- (25) 'dozvoljeno prekoračenje' je izričiti kreditni ugovor kojim pružalac platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prevazilaze trenutni saldo na potrošačevom računu za plaćanje;
- (26) 'odobreno prekoračenje' je prećutno prihvaćeno dozvoljeno prekoračenje kojim pružalac platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prevazilaze trenutni saldo na potrošačevom računu za plaćanje ili ugovoreno dozvoljeno prekoračenje;
- (27) 'nadležni organ' je organ koji država članica imenuje kao nadležan u skladu s članom 21.

POGLAVLJE II

UPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH S RAČUNIMA ZA PLAĆANJE

Član 3

Lista najreprezentativnijih usluga u vezi s računom za plaćanje koje podliježu naknadi na nacionalnom nivou i standardizovana terminologija

1. Države članice utvrđuju privremenu listu od najmanje 10, ali ne više od 20 najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje, koje podliježu naknadi, koje nudi najmanje jedan pružalac platnih usluga na nacionalnom nivou. Lista sadrži pojmove i značenja izraza za svaku od navedenih usluga. U svakom od službenih jezika države članice, za svaku uslugu se koristi samo jedan pojam.

2. U smislu stava 1, države članice uzimaju u obzir usluge koje:

- (a) najčešće koriste potrošači u vezi sa svojim računom za plaćanje;
- (b) izlažu potrošače najvećem trošku, ukupnom kao i jediničnom trošku.

Kako bi osigurala pravilnu primjenu kriterijuma iz podstava 1 ovog stava, EBA donosi smjernice na osnovu člana 16 Regulative (EU) br. 1093/2010 do 18. marta 2015. godine.

3. Države članice obavještavaju Komisiju i EBA-u o privremenim listama iz stava 1 do 18. septembra 2015. godine. Države članice na zahtjev pružaju Komisiji dopunske informacije za podatke na osnovu kojih su sastavile te liste, imajući u vidu kriterijume iz stava 2.

4. Na osnovu privremenih lista dostavljenih u skladu sa stavom 3, EBA izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda kojima određuje standardizovanu terminologiju Unije za te usluge koje su zajedničke barem većini država članica. Standardizovana terminologija Unije obuhvata zajedničke pojmove i značenja izraza za zajedničke usluge i dostupna je na službenim jezicima institucija Unije. U svakom od službenih jezika države članice, za svaku uslugu se koristi samo jedan pojam.

EBA Komisiji dostavlja navedene nacрте regulatorno-tehničkih standarda do 18. septembra 2016. godine.

Komisiji se dodjeljuje ovlašćenje za donošenje regulatorno-tehničkih standarda iz podstava 1, u skladu s postupkom iz čl. 10 do 14 Regulative (EU) br. 1093/2010.

5. Države članice integrišu standardizovanu terminologiju Unije utvrđenu na osnovu stava 4 na privremenu listu iz stava 1 i objavljuju tako nastalu konačnu listu najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje bez odgađanja i najkasnije u roku od tri mjeseca nakon što je delegirani akt iz stava 4 stupio na snagu.

6. Svake četiri godine, nakon objavljivanja konačne liste iz stava 5, države članice procjenjuju, i ako je potrebno ažuriraju, listu najreprezentativnijih usluga uspostavljenu na osnovu st. 1 i 2. One obavještavaju Komisiju i EBA-u o ishodu svoje procjene i po potrebi, o ažuriranoj listi najreprezentativnijih usluga. EBA procjenjuje, i po potrebi, ažurira standardizovanu terminologiju Unije u skladu s postupkom iz stava 4. Nakon ažuriranja standardizovane terminologije Unije, države članice ažuriraju i objavljuju svoje konačne liste na način naveden u stavu 5 i osiguravaju da pružaoci platnih usluga koriste ažurirane pojmove i značenja izraza.

Član 4

Informativni dokument o naknadama i pojmovnik

1. Ne dovodeći u pitanje član 42 stav 3 Direktive 2007/64/EZ i Poglavlje II Direktive 2008/48/EZ, države članice osiguravaju da pružaoci platnih usluga blagovremeno, prije sklapanja ugovora o računu za plaćanje s potrošačem, dostave potrošaču informativni dokument o naknadama u štampanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka koji sadrži standardizovane pojmove na konačnoj listi najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje iz člana 3 stav 5 ove direktive i, ako pružalac platnih usluga nudi te usluge, odgovarajuće naknade za svaku uslugu.

2. Informativni dokument o naknadama:

- (a) mora biti kratak i samostalan dokument;
- (b) mora biti prikazan i strukturiran na način koji je jasan i jednostavan za čitanje i napisan slovima čitljive veličine;
- (c) ne smije, u slučaju da je izvorna verzija bila u boji, biti manje razumljiv kada je štampan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji;

- (d) mora biti sastavljen na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekom drugom jeziku, ako su se tako dogovorili potrošač i pružalac platnih usluga;
- (e) mora biti tačan, ne smije biti obmanjujući i mora biti izražen u valuti računa za plaćanje ili u drugoj valuti Unije, ako su se tako dogovorili potrošač i pružalac platnih usluga;
- (f) mora da sadrži naslov 'Informativni dokument o naknadama' na vrhu prve stranice pored zajedničkog simbola, kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije;
i
- (g) mora da sadrži izjavu da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje i da su potpune predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama navedene u drugim dokumentima.

Države članice mogu odrediti da se, za potrebe stava 1, informativni dokument o naknadama dostavlja zajedno s informacijama potrebnim u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim zakonodavnim aktima o računima za plaćanje i povezanim uslugama, pod uslovom da su zadovoljeni svi zahtjevi iz podstava 1 ovog stava.

3. Ako se jedna ili više usluga nude kao dio paketa usluga povezanih s računom za plaćanje, u informativnom dokumentu o naknadama navodi se naknada za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihova količina i dodatna naknada za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket.

4. Države članice uvode obavezu za pružaoce platnih usluga da potrošačima stave na raspolaganje pojmovnik koji sadrži barem standardizovane pojmove sa konačne liste iz člana 3 stav 5 i povezana značenja izraza.

Države članice osiguravaju da pojmovnik koji je stavljen na raspolaganje u skladu s prvim podstavom, uključujući druga značenja izraza, ako postoje, bude sastavljen na jasnom, nedvosmislenom i opšte razumljivom jeziku i da ne dovodi u zabludu.

5. Pružaoци platnih usluga u bilo kojem trenutku potrošačima stavljaju na raspolaganje informativni dokument o naknadama i pojmovnik. Oni se stavljaju na raspolaganje na lako dostupan način, uključujući osobama koje nijesu potrošači; u elektronskom obliku na njihovim veb-sajtovima, ako je moguće, i u prostorijama pružalaca platnih usluga kojima potrošači imaju pristup. Oni se takođe, na zahtjev potrošača, besplatno dostavljaju u štampanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka.

6. Nakon konsultacija s nacionalnim organima i nakon potrošačkog testiranja, EBA izrađuje nacrt tehničkih standarda za sprovođenje u vezi sa standardizovanim formatom informativnog dokumenta o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom.

EBA Komisiji dostavlja navedene nacрте tehničkih standarda za sprovođenje do 18. septembra 2016. godine.

Komisiji se dodjeljuje ovlašćenje za donošenje tehničkih standarda za sprovođenje iz podstava 1 ovog stava, u skladu s članom 15 Regulative (EU) br. 1093/2010.

7. Nakon ažuriranja standardizovane terminologije Unije, u skladu s članom 3 stav 6, EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizovani format informativnog dokumenta o naknadama i njegov zajednički simbol, sljedeći postupak iz stava 6 ovog člana.

Član 5

Izvještaj o naknadama

1. Ne dovodeći u pitanje čl. 47 i 48 Direktive 2007/64/EZ i član 12 Direktive 2008/48/EZ, države članice dužne su da osiguraju da pružaoci platnih usluga potrošaču najmanje jednom godišnje besplatno dostave izvještaj o svim nastalim naknadama, kao i, po potrebi, informacije o kamatnim stopama iz ovog člana stav 2 tač. c i d, za usluge povezane s računom za plaćanje. Po potrebi, pružaoci platnih usluga koriste standardizovane pojmove iz konačne liste iz člana 3 stav 5 ove direktive.

Kanal komunikacije koji se koristi za dostavu izvještaja o naknadama usaglašava se s potrošačem. Izvještaj o naknadama dostavlja se najmanje na papiru, na zahtjev potrošača.

2. Izvještaj o naknadama sadrži barem sljedeće informacije:

(a) jediničnu cijenu obračunatu za svaku uslugu i informacije o tome koliko je puta usluga korišćena tokom relevantnog perioda, a u slučaju da je više usluga obuhvaćeno paketom, naknada koja se obračunava za cijeli paket, informacije o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u relevantnom periodu i dodatna naknada koja se obračunava za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket;

(b) ukupni iznos naknada nastalih tokom relevantnog perioda za svaku uslugu, svaki pruženi paket usluga i usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu naknadom za paket;

(c) kamatnu stopu na prekoračenje koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos obračunatih kamata povezanih s prekoračenjem u relevantnom periodu, po potrebi;

(d) pasivnu kamatnu stopu koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos ostvarenih kamata u relevantnom periodu, po potrebi;

(e) ukupni iznos naknada naplaćenih za sve usluge pružene tokom relevantnog perioda.

3. Izvještaj o naknadama:

(a) mora biti prikazan i strukturiran na način koji je jasan i jednostavan za čitanje i napisan slovima čitljive veličine;

(b) mora biti tačan, ne smije biti obmanjujući i mora biti izražen u valuti računa za plaćanje ili u drugoj valuti, ako su se tako dogovorili potrošač i pružalac platnih usluga;

(c) mora da sadrži naslov 'izvještaj o naknadama' na vrhu prve stranice izvještaja, pored zajedničkog simbola, kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije; i

- (d) mora biti sastavljen na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekom drugom jeziku, ako su se tako dogovorili potrošač i pružalac platnih usluga.

Države članice mogu da odrede da se izvještaj o naknadama dostavlja zajedno s informacijama potrebnim na osnovu drugih zakonodavnih akata Unije ili nacionalnih propisa o računima za plaćanje i povezanim uslugama, ako su zadovoljeni svi zahtjevi iz podstava 1.

4. Nakon konsultacija s nacionalnim organima i nakon potrošačkog testiranja, EBA izrađuje tehničke standarde za sprovođenje u vezi sa standardizovanim formatom izvještaja o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom.

EBA je dužna da dostavi Komisiji nacrt tehničkih standarda za sprovođenje iz podstava 1 do 18. septembra 2016. godine.

Komisiji se dodjeljuje ovlaštenje za donošenje tehničkih standarda za sprovođenje iz podstava 1 ovog stava, u skladu s članom 15 Regulative (EU) br. 1093/2010.

5. Nakon ažuriranja standardizovane terminologije Unije, u skladu s članom 3 stav 6, EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizovani format izvještaja o naknadama i njegov zajednički simbol, slijedeći postupak iz stava 4 ovog člana.

Član 6

Informacije za potrošače

1. Države članice osiguravaju da pružaoci platnih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama za potrošače, po potrebi, koriste standardizovane pojmove iz konačne liste iz člana 3 stav 5. Pružaoci platnih usluga mogu upotrebljavati zaštićena imena u informativnom dokumentu o naknadama i u izvještaju o naknadama, pod uslovom da se ta zaštićena imena koriste kao dodatak uz standardizovane pojmove iz konačne liste iz člana 3 stav 5, kao sekundarna oznaka tih usluga.

2. Pružaoci platnih usluga mogu koristiti zaštićena imena za označavanje svojih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama za potrošače, pod uslovom da su u njima jasno određeni, po potrebi, odgovarajući standardizovani pojmovi iz konačne liste iz člana 3 stav 5.

Član 7

Veb-sajtovi za poređenje

1. Države članice osiguravaju da potrošači imaju besplatan pristup najmanje jednom veb-sajtu na kojem se upoređuju naknade koje pružaoci platnih usluga naplaćuju barem za usluge navedene na konačnoj listi iz člana 3 stav 5 na nacionalnom nivou.

Veb-sajtovima za poređenje može upravljati privatni operater ili organ javne vlasti.

2. Države članice mogu zahtijevati da veb-sajtovi za poređenje iz stava 1 uključuju dodatne komparativne odrednice u vezi s nivoom usluge koju nudi pružalac platnih usluga.

3. Veb-sajtovi za poređenje uspostavljeni u skladu sa stavom 1:
- (a) operativno su nezavisni kako bi se osiguralo da su pružaoci platnih usluga jednako zastupljeni u rezultatima pretraživanja;
  - (b) jasno navode ko su im vlasnici;
  - (c) određuju jasne i objektivne kriterijume na kojima će se zasnivati poređenje;
  - (d) koriste jednostavan i nedvosmislen jezik i, po potrebi, standardizovane pojmove s konačne liste iz člana 3 stav 5;
  - (e) pružaju tačne i ažurirane informacije i navode vrijeme zadnjeg ažuriranja;
  - (f) obuhvataju široki raspon ponuda računa za plaćanje koji obuhvata značajni dio tržišta i, ako informacije koje su navedene ne predstavljaju cjelovit pregled tržišta, sadrže, prije prikaza rezultata, jasnu naznaku da se ne radi o cjelovitom pregledu; i
  - (g) predviđaju efikasni postupak za prijavljivanje netačnih informacija o objavljenim naknadama.
4. Države članice osiguravaju da su na internetu stavljene na raspolaganje informacije o dostupnosti veb-sajtova koje su usklađene s ovim članom.

Član 8

Računi za plaćanje u paketu s drugim proizvodom ili uslugom

Države članice osiguravaju da, ako se račun za plaćanje nudi kao dio paketa zajedno s drugim proizvodom ili uslugom koji nije povezan s računom za plaćanje, pružalac platnih usluga obavještava potrošača o tome da li je moguće odvojeno pribaviti račun za plaćanje i, ako jeste, pruža zasebne informacije u vezi s troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu, a koji se mogu kupiti odvojeno.

POGLAVLJE III

PREBACIVANJE RAČUNA

Član 9

Pružanje usluge prebacivanja računa

Države članice osiguravaju da pružaoci platnih usluga pružaju uslugu prebacivanja računa, kako je opisano u članu 10, između računa za plaćanje koji se drže u istoj valuti, svakom potrošaču koji otvori ili drži račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi na teritoriji dotične države članice.

Član 10

Usluga prebacivanja računa

1. Države članice osiguravaju da pružalac platnih usluga koji je primalac započne uslugu prebacivanja računa na zahtjev potrošača. Usluga prebacivanja računa usklađena je najmanje sa st. 2 do 6.

Države članice mogu da uspostave ili zadrže mjere kao alternativu onima iz st. 2 do 6, pod uslovom da:

- (a) je to jasno u interesu potrošača;
- (b) ne postoji dodatno opterećenje za potrošača; i
- (c) prebacivanje računa je sprovedeno, maksimalno, u okviru istog ukupnog vremenskog roka kao što je onaj naveden u st. 2 do 6.

2. Pružalac platnih usluga koji je primalac obavlja uslugu prebacivanja računa po prijemu ovlašćenja potrošača. U slučaju dva ili više nosilaca računa, ovlašćenje se pribavlja od oba nosioca.

Ovlašćenje se sastavlja na službenom jeziku države članice u kojoj se inicira usluga prebacivanja računa ili na bilo kojem drugom jeziku koji su strane dogovorile.

Ovlašćenje omogućava potrošaču davanje izričitog pristanka pružaocu platnih usluga koji obavlja prenos, za izvršavanje svakog zadatka iz stava 3 i davanje izričitog pristanka pružaocu platnih usluga koji je primalac, za izvršavanje svakog od zadataka iz stava 5.

Ovlašćenje potrošaču omogućava da konkretno odredi dolazne kreditne transfere, trajne naloge za kreditne transfere i naloge za direktno zaduženje koje treba promijeniti. Ovlašćenje takođe omogućava potrošačima da odrede datum od kojeg trajne naloge za kreditne transfere i direktna zaduženja treba izvršavati s računa za plaćanje koji je otvoren ili koji se drži kod pružaoca platnih usluga koji je primalac. Taj dan je najmanje šest radnih dana nakon dana na koji je pružalac platnih usluga koji je primalac primio dokumente koje je proslijedio pružalac platnih usluga koji obavlja prenos u skladu sa stavom 4. Države članice mogu zahtijevati da ovlašćenje potrošača bude u pisanom obliku i da primjerak ovlašćenja bude pružen potrošaču.

3. U roku od dva radna dana od prijema ovlašćenja iz stava 2, pružalac platnih usluga koji je primalac zahtijeva od pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos da izvrši sljedeće zadatke, ako je tako predviđeno u ovlašćenju od potrošača:

- (a) slanje pružaocu platnih usluga koji je primalac i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, liste postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i dostupnih informacija o ovlašćenjima za direktno zaduženje čije se prebacivanje vrši;
- (b) slanje pružaocu platnih usluga koji je primalac i potrošaču, ako je on to izričito zatražio, dostupnih informacija o periodičnim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja povjerilac izvršenim na potrošačevom računu za plaćanje u prethodnih trinaest mjeseci;

(c) ako pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ne obezbijedi sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji potrošač drži kod pružaoca platnih usluga koji je primalac, prestanak prihvatanja direktnih zaduženja i dolaznih kreditnih transfera, počevši od dana navedenog u ovlaštenju;

(d) otkazivanje trajnih naloga, počevši od dana navedenog u ovlaštenju;

(e) prenos svog preostalog pozitivnog salda na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji drži kod pružaoca platnih usluga koji je primalac na dan koji odredi potrošač; i

(f) zatvaranje računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos na dan koji odredi potrošač.

4. Po prijemu zahtjeva od pružaoca platnih usluga koji je primalac, pružalac platnih usluga koji obavlja prenos obavlja sljedeće zadatke, ako je tako predviđeno u ovlaštenju potrošača:

(a) šalje pružaocu platnih usluga koji je primalac informacije iz stava 3 tač. a i b u roku od pet radnih dana;

(b) ako pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ne obezbijedi sistem za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na račun za plaćanje koji potrošač drži ili koji je otvoren kod pružaoca platnih usluga koji je primalac, prestanak prihvatanja dolaznih kreditnih transfera i direktnih zaduženja na računu za plaćanje, počevši od dana navedenog u ovlaštenju. Države članice mogu zahtijevati od pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos da obavijeste platioca ili primaoca plaćanja o razlogu neprihvatanja platne transakcije;

(c) otkazivanje trajnih naloga, počevši od dana navedenog u ovlaštenju;

(d) prenos svog preostalog pozitivnog salda s računa za plaćanje na račun za plaćanje koji je otvoren ili koji se drži kod pružaoca platnih usluga koji je primalac na dan određen u ovlaštenju;

(e) ne dovodeći u pitanje član 45 st. 1 i 6 Direktive 2007/64/EZ, zatvara račun za plaćanje na dan određen u ovlaštenju, ako potrošač nema nepodmirenih obaveza na tom računu za plaćanje i pod uslovom da su izvršene radnje nabrojane u ovom stavu tač. a, b i d. Pružalac platnih usluga odmah obavještava potrošača ako te nepodmirene obaveze sprečavaju zatvaranje potrošačevog računa za plaćanje.

5. U roku od pet radnih dana po prijemu informacija zatraženih od pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos iz stava 3, pružalac platnih usluga koji je primalac, na način kako je i ako je navedeno u ovlaštenju i u mjeri u kojoj mu to dopuštaju informacije koje su pružili pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ili potrošač, obavlja sljedeće zadatke:

(a) sastavlja trajne naloge za kreditne transfere koje je zatražio potrošač i izvršava ih, počevši od dana navedenog u ovlaštenju;

- (b) obavlja sve potrebne pripremne radnje za prihvatanje direktnih zaduženja i prihvata ih, počevši od dana navedenog u ovlašćenju;
- (c) ako je relevantno, obavještava potrošače o njihovim pravima na osnovu člana 5 stav 3 tačka d Regulative (EU) br. 260/2012;
- (d) obavještava platioce, koji su navedeni u ovlašćenju i koji vrše periodične dolazne kreditne transfere na potrošačev račun za plaćanje, o detaljima potrošačevog računa za plaćanje otvorenog kod pružaoca platnih usluga koji je primalac i šalje platiocima primjerak potrošačevog ovlašćenja. Ako pružalac platnih usluga koji je primalac nema sve informacije koje su mu potrebne da obavještava platioce, od potrošača ili pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos traži da pruže informacije koje nedostaju;
- (e) obavještava primaocce plaćanja koji su navedeni u ovlašćenju i koji se korišćenjem direktnog zaduženja naplaćuju s potrošačevog računa za plaćanje o detaljima potrošačevog računa za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji je primalac i o datumu od kojeg direktna zaduženja treba da budu naplaćena s tog računa za plaćanje i šalje primaocima plaćanja primjerak ovlašćenja potrošača. Ako pružalac platnih usluga koji je primalac nema sve informacije koje su mu potrebne da bi obavijestio primaocce plaćanja, od potrošača ili pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos traži da pruže informacije koje nedostaju.

Ako potrošač odluči da lično pruži informacije iz ovog stava podstav 1 tač. d i e platiocima ili primaocima plaćanja, umjesto pružanja posebne saglasnosti u skladu sa stavom 2 pružaocu platnih usluga koji je primalac da tako postupi, pružalac platnih usluga koji je primalac dostavlja potrošaču standardna pisma u kojima su navedeni detalji računa za plaćanje i početni datum naveden u ovlašćenju, u roku navedenom u podstavu 1 ovog stava.

6. Ne dovodeći u pitanje član 55 stav 2 Direktive 2007/64/EZ, pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ne blokira instrumente plaćanja prije datuma navedenog u ovlašćenju potrošača, kako pružanje platnih usluga potrošaču ne bi bilo prekinuto tokom pružanja usluge prebacivanja računa.

Član 11

Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za potrošače

1. Države članice osiguravaju da, ako potrošač obavijesti svojeg pružaoca platnih usluga da želi da otvori račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji se nalazi u nekoj drugoj državi članici, pružalac platnih usluga kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, po prijemu tog zahtjeva pruža potrošaču sljedeću pomoć:

- (a) potrošaču besplatno dostavlja listu svih trenutno aktivnih trajnih naloga za kreditne transfere i ovlašćenja za direktno zaduženje kojima upravlja dužnik, ako su dostupni, i dostupne informacije o periodičnim dolaznim kreditnim transferima i direktnim zaduženjima kojima upravlja povjerilac, a koji su izvršeni na potrošačevom računu za plaćanje u prethodnih trinaest mjeseci. Ta lista ne podrazumijeva nikakvu obavezu novog pružaoca platnih usluga da uspostavi usluge koje ne pruža;

(b) prenese sav pozitivni saldo koji je preostao na potrošačevom računu za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji drži kod novog pružaoca platnih usluga, pod uslovom da zahtjev sadrži sve detalje koji omogućavaju identifikaciju novog pružaoca platnih usluga i potrošačevog računa za plaćanje;

(c) zatvori potrošačev račun za plaćanje.

2. Ne dovodeći u pitanje član 45 st. 1 i 6 Direktive 2007/64/EZ i ako potrošač nema nepodmirenih obaveza na računu za plaćanje, pružalac platnih usluga kod kojeg potrošač ima taj račun za plaćanje sprovodi korake iz ovog člana stav 1 tač. a, b i c na dan koji je potrošač odredio, a koji mora biti najmanje šest radnih dana nakon što taj pružalac platnih usluga primi potrošačev zahtjev, osim ako su se strane dogovorile drugačije. Pružalac platnih usluga odmah obavještava potrošača ako nepodmirene obaveze sprečavaju zatvaranje njegovog računa za plaćanje.

Član 12

Naknade povezane s uslugom prebacivanja računa

1. Države članice osiguravaju da potrošači mogu besplatno pristupiti svojim ličnim informacijama o postojećim trajnim nalogima i direktnim zaduženjima koje imaju kod pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos, ili kod pružaoca platnih usluga koji je primalac.

2. Države članice osiguravaju da pružalac platnih usluga koji obavlja prenos pruži informacije koje zatraži pružalac platnih usluga koji je primalac u skladu s članom 10 stav 4 tačka a, bez naplate potrošaču ili pružaoču platnih usluga koji je primalac.

3. Države članice osiguravaju da su naknade, ako ih ima, koje pružalac platnih usluga koji obavlja prenos primjenjuje na potrošača u slučaju zatvaranja računa za plaćanje kojeg drži kod njega određene u skladu s članom 45 st. 2, 4 i 6 Direktive 2007/64/EZ.

4. Države članice osiguravaju da naknade koje pružalac platnih usluga koji obavlja prenos ili pružalac platnih usluga koji je primalac primjenjuje na potrošača, ako ih ima, za svaku uslugu pruženu na osnovu člana 10, osim onih navedenih u st. 1, 2 i 3 ovog člana, budu razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružaoca platnih usluga.

Član 13

Finansijski gubitak za potrošače

1. Države članice osiguravaju da pružalac platnih usluga bez odlaganja namiri svaki finansijski gubitak, uključujući davanja i kamate, koji je pretrpio potrošač i koji je nastao direktno zbog toga što taj pružalac platnih usluga, koji je uključen u postupak prebacivanja računa, ne poštuje svoje obaveze na osnovu člana 10.

2. Odgovornost na osnovu stava 1 ne primjenjuje se u slučajevima izuzetnih i nepredvidljivih okolnosti na koje pružalac platnih usluga koji se poziva na te okolnosti nije mogao uticati, a čije se posljedice ne bi mogle izbjeći nezavisno od uloženog truda ili ako je pružalac platnih usluga obavezan drugim pravnim obavezama koje određuju zakonodavni akti Unije ili nacionalni propisi.

3. Države članice osiguravaju da se odgovornost iz st. 1 i 2 utvrđuje u skladu s pravnim zahtjevima primjenjivim na nacionalnom nivou.

Član 14

Informacije o usluzi prebacivanja računa

1. Države članice osiguravaju da pružaoci platnih usluga stave na raspolaganje potrošačima sljedeće informacije o usluzi prebacivanja računa:

- (a) uloge pružaoca platnih usluga koji obavlja prenos i pružaoca platnih usluga koji je primalac za svaki korak postupka prebacivanja računa, kako je naznačeno u članu 10;
- (b) vremenski okvir za izvršenje pojedinačnih koraka;
- (c) naknade, ako postoje, koje se naplaćuju za postupak prebacivanja računa;
- (d) sve informacije koje potrošač treba da dostavi; i
- (e) postupci alternativnog rješavanja sporova iz člana 24.

Države članice mogu da zahtijevaju da pružaoci platnih usluga takođe stave na raspolaganje druge informacije, uključujući, po potrebi, informacije potrebne za utvrđivanje šeme osiguranja depozita u Uniji čiji je član pružalac platnih usluga.

2. Informacije iz stava 1 dostupne su besplatno, na papiru ili na nekom drugom trajnom nosaču podataka, u svim prostorijama pružaoca platnih usluga kojima potrošači imaju pristup, dostupne su u elektronskom obliku na njegovom veb-sajtu i pružaju se potrošačima na zahtjev.

POGLAVLJE IV

PRISTUP RAČUNIMA ZA PLAĆANJE

Član 15

Zabrana diskriminacije

Države članice osiguravaju da kreditne institucije ne diskriminišu potrošače koji imaju zakoniti boravak u Uniji na osnovu njihovog državljanstva ili mjesta boravka ili po bilo kojoj drugoj osnovi iz člana 21 Povelje, kada ti potrošači podnose zahtjev za otvaranje računa za plaćanje ili pristupaju tom računu unutar Unije. Uslovi primjenjivi na držanje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ne smiju ni na koji način biti diskriminišući.

Član 16

Pravo pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama

1. Države članice osiguravaju da sve kreditne institucije ili dovoljan broj kreditnih institucija nudi potrošačima račune za plaćanje s osnovnim uslugama, kako bi se time garantovao pristup istima svim potrošačima na njihovoj teritoriji i kako bi se spriječilo narušavanje konkurencije. Države članice osiguravaju da račune za plaćanje s osnovnim uslugama ne nude samo kreditne institucije koje pružaju račune za plaćanje samo s internet servisima.

2. Države članice osiguravaju da potrošači koji imaju zakoniti boravak u Uniji, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražioce azila i potrošače koji nijesu dobili boravišnu dozvolu, ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga, imaju pravo da otvore i koriste račun za plaćanje s osnovnim uslugama kod kreditnih institucija koje se nalaze na njihovoj teritoriji. To pravo primjenjuje se nezavisno od mjesta boravka potrošača.

Države članice mogu, uz potpuno poštovanje osnovnih sloboda garantovanih Ugovorima, zatražiti od potrošača koji žele da otvore račun za plaćanje s osnovnim uslugama na njihovoj teritoriji da pokažu stvarnu zainteresovanost za to.

Države članice osiguravaju da ostvarenje tog prava nije suviše otežano ili da potrošaču ne predstavlja preveliko opterećenje.

3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama otvore račun za plaćanje s osnovnim uslugama ili odbiju potrošačev zahtjev za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama, u svakom slučaju bez neopravdanog odlaganja i najkasnije deset radnih dana od prijema potpunog zahtjeva.

4. Države članice osiguravaju da kreditne institucije odbiju zahtjev za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ako bi otvaranje tog računa prouzrokovalo kršenje odredbi o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma iz Direktive 2005/60/EZ.

5. Države članice mogu dozvoliti kreditnim institucijama koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama da odbiju zahtjev za otvaranje tog računa ako potrošač već drži račun za plaćanje kod kreditne institucije koja se nalazi na njihovoj teritoriji, a koji mu omogućava korišćenje usluga navedenih u članu 17 stav 1, osim ako potrošač izjavi da je primio obavještenje o zatvaranju računa za plaćanje.

U tim slučajevima, prije otvaranja računa za plaćanje s osnovnim uslugama, kreditna institucija može da provjeri da li potrošač drži račun za plaćanje u kreditnoj instituciji koja se nalazi u istoj državi članici, a koji mu omogućava korišćenje usluga iz člana 17 stav 1. Kreditne institucije mogu da se oslone na izjavu o istinitosti podataka koju su potrošači potpisali u tu svrhu.

6. Države članice mogu da utvrde ograničene i posebne dodatne slučajeve u kojima se od kreditnih institucija može zahtijevati odbijanje zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ili u kojima one mogu odlučiti da odbiju taj zahtjev. Ti slučajevi zasnivaju se na odredbama iz domaćeg prava koje su primjenjive na njihovoj teritoriji i usmjerene su na olakšavanje besplatnog pristupa potrošača računima za plaćanje s osnovnim uslugama na osnovu mehanizma iz člana 25 ili na izbjegavanje zloupotreba prava na pristup računima za plaćanje s osnovnim uslugama od strane potrošača.

7. Države članice osiguravaju da, u slučajevima iz st. 4, 5 i 6, kreditna institucija, nakon što je donijela odluku, bez odlaganja obavijesti potrošača o odbijanju i o konkretnom razlogu za to odbijanje, pisanim putem i besplatno, osim ako bi to objelodanjivanje bilo u suprotnosti s ciljevima nacionalne bezbjednosti, javnim politikama ili Direktivom 2005/60/EZ. U slučaju odbijanja, kreditna institucija savjetuje potrošača o postupku podnošenja žalbe na odbijanje i o pravu potrošača da stupi u kontakt s relevantnim nadležnim organom i određenim organom za alternativno rješavanje sporova i pruža mu relevantne kontakt podatke.

8. Države članice osiguravaju da, u slučajevima iz stava 4, kreditna institucija utvrdi odgovarajuće mjere u skladu s poglavljem III Direktive 2005/60/EZ.

9. Države članice osiguravaju da pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama ne zavisi od kupovine dodatnih usluga ili akcija kreditne institucije, osim ako drugospomenuto ne predstavlja uslov za sve potrošače kreditne institucije.

10. Smatra se da države članice ispunjavaju obaveze utvrđene u Poglavlju IV ako postojeći obavezujući okvir osigurava njegovu punu primjenu na dovoljno jasan i precizan način, tako da dotične osobe mogu da utvrde puni opseg svojih prava i da se na njih pozovu pred domaćim sudovima.

Član 17

Karakteristike računa za plaćanje s osnovnim uslugama

1. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama uključuje sljedeće usluge:

- (a) usluge koje omogućavaju sve radnje potrebne za otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje;
- (b) usluge koje omogućavaju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje;
- (c) usluge koje omogućavaju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje u Uniji na šalteru ili na bankomatima tokom ili izvan radnog vremena kreditne institucije;
- (d) izvršenje sljedećih platnih transakcija unutar Unije:
  - (i) direktna zaduženja;
  - (ii) platne transakcije putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta;
  - (iii) kreditni transferi, uključujući trajne naloge, na, ako su dostupni, terminalima i šalterima i putem internet servisa kreditne institucije.

Kreditne institucije usluge navedene u podstavu 1 tač. od a do d nude u mjeri u kojoj ih već nude potrošačima koji imaju račune za plaćanje koji nijesu računi za plaćanje s osnovnim uslugama.

2. Države članice mogu utvrditi obavezu kojom se zahtijeva da kreditne institucije sa stalnom poslovnom jedinicom na njihovoj teritoriji pružaju u okviru računa za plaćanje s

osnovnim uslugama dodatne usluge, koje se na osnovu uobičajene prakse na nacionalnom nivou smatraju ključnim za potrošače.

3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije sa stalnom poslovnom jedinicom na njihovoj teritoriji nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama barem u nacionalnoj valuti dotične države članice.
4. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama omogućava potrošačima da izvrše neograničeni broj radnji u vezi s uslugama iz stava 1.
5. U odnosu na usluge iz stava 1 tač. a, b, c i d podtačka ii ovog člana, osim platnih transakcija putem kreditne kartice, države članice osiguravaju da kreditne institucije ne naplaćuju bilo kakve naknade osim razumnih naknada, ako postoje, iz člana 18, bez obzira na broj radnji koje su izvršene na računu za plaćanje.
6. U odnosu na usluge iz ovog člana stav 1 tačka d podtač. i i ii samo u pogledu platnih transakcija putem kreditne kartice i iz ovog člana stav 1 tačka d podtačka iii, države članice mogu odrediti minimalni broj radnji za koje kreditne institucije mogu naplatiti samo razumne naknade iz člana 18, ako postoje. Države članice osiguravaju da je minimalni broj radnji dovoljan kako bi se obuhvatila lična upotreba od strane potrošača, uzimajući u obzir postojeće ponašanje potrošača i uobičajene trgovinske prakse. Naknade koje se naplaćuju za radnje iznad minimalnog broja radnji nikad nijesu više od onih koje se naplaćuju prema uobičajenoj politici određivanja cijena od strane kreditne institucije.
7. Države članice osiguravaju da potrošač može da upravlja platnim transakcijama i inicira ih s potrošačevog računa za plaćanje s osnovnim uslugama u prostorijama kreditne institucije i/ili putem internet servisa, ako su dostupni.
8. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz Direktive 2008/48/EZ, države članice mogu da dopuste kreditnim institucijama da, na zahtjev potrošača, omoguće dozvoljeno prekoračenje u vezi s računom za plaćanje s osnovnim uslugama. Države članice mogu da odrede maksimalni iznos i maksimalno trajanje svakog tog dozvoljenog prekoračenja. Pristup korišćenju ili korišćenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ne smije biti ograničen ili uslovljavan kupovinom tih kreditnih usluga.

Član 18

Povezane naknade

1. Države članice osiguravaju da kreditne institucije nude usluge iz člana 17: besplatno ili uz razumnu naknadu.
2. Države članice osiguravaju da su naknade naplaćene potrošaču za nepoštovanje potrošačkih obaveza navedenih u okvirnom ugovoru razumne.
3. Države članice dužne su da osiguraju da se razumne naknade iz st. 1 i 2 utvrđuju uzimajući u obzir najmanje sljedeće kriterijume:
  - (a) nivoe nacionalnog dohotka;

(b) prosječne naknade koje kreditne institucije u dotičnoj državi članici naplaćuju za usluge pružene u okviru računa za plaćanje.

4. Ne dovodeći u pitanje pravo iz člana 16 stav 2 i obavezu sadržanu u stavu 1 ovog člana, države članice mogu da zahtijevaju od kreditnih institucija da uvedu razne šeme određivanja cijena u zavisnosti od nivoa bankovne inkluzije potrošača, čime bi se naročito omogućili povoljniji uslovi za ranjive grupe potrošača bez bankovnog računa. U tim slučajevima, države članice osiguravaju da su potrošačima pružene smjernice i odgovarajuće informacije o dostupnim opcijama.

Član 19

Okvirni ugovori i raskid

1. Okvirni ugovori koji omogućavaju pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama podliježu Direktivi 2007/64/EZ, ako nije navedeno drugačije u st. 2 i 4 ovog člana.

2. Kreditna institucija može jednostrano da raskine okvirni ugovor, samo ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

(a) potrošač je namjerno koristio račun za plaćanje u nezakonite svrhe;

(b) na računu za plaćanje nije izvršena nijedna transakcija duže od dvadesetčetiri uzastopna mjeseca;

(c) potrošač je dostavio netačne informacije kako bi dobio račun za plaćanje s osnovnim uslugama, jer bi tačne informacije rezultirale nepostojanjem tog prava;

(d) potrošač više nema zakoniti boravak u Uniji;

(e) potrošač je naknadno otvorio drugi račun za plaćanje putem kojeg može da koristi usluge navedene u članu 17 stav 1 u državi članici u kojoj već drži račun za plaćanje s osnovnim uslugama.

3. Države članice mogu da utvrde dodatne ograničene i posebne slučajeve kada kreditna institucija može jednostrano raskinuti okvirni ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama. Ti slučajevi zasnivaju se na odredbama domaćeg prava koje se primjenjuje na njihovoj teritoriji i usmjereni su na izbjegavanje zloupotreba prava na pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama od strane potrošača.

4. Države članice osiguravaju da, u slučaju da kreditna institucija raskine ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama iz jednog ili više razloga navedenih u stavu 2 tač. b, d i e i u stavu 3, ona obavještava potrošača o razlozima i obrazloženju raskida, najmanje dva mjeseca prije nego raskid stupi na snagu, pisanim putem i besplatno, osim ako bi to objelodanjivanje podataka bilo protivno ciljevima nacionalne bezbjednosti ili javne politike. Ako kreditna institucija raskine ugovor u skladu sa stavom 2 tač. a ili c, raskid odmah stupa na snagu.

5. Obavještenjem o raskidu potrošač se savjetuje o postupku podnošenja žalbe na raskid, ako postoji, i o pravu potrošača da stupi u kontakt s nadležnim organom i određenim organom za alternativno rješavanje sporova i pružaju mu se relevantni kontakt podaci.

Član 20

Opšte informacije o računima za plaćanje s osnovnim uslugama

1. Države članice osiguravaju postojanje adekvatnih mjera za podizanje svijesti u javnosti o dostupnosti računa za plaćanje s osnovnim uslugama, njihovim opštim uslovima određivanja cijena, postupcima koji se sprovode kako bi se ostvarilo pravo pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama i metodama pristupa postupcima alternativnog rješavanja sporova. Države članice osiguravaju da su mjere obavještavanja dovoljne i pravilno usmjerene, i naročito da obuhvataju potrošače bez bankovnog računa, ranjive i mobilne potrošače.
2. Države članice osiguravaju da kreditne institucije potrošačima besplatno stave na raspolaganje dostupne informacije i pomoć u vezi s posebnim karakteristikama računa za plaćanje s osnovnim uslugama, o naknadama za njihovo korišćenje i o uslovima korišćenja. Države članice takođe osiguravaju da informacije jasno daju do znanja da kupovina dodatnih usluga nije obavezna za pristupanje računu za plaćanje s osnovnim uslugama.

POGLAVLJE V

NADLEŽNI ORGANI I ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 21

Nadležni organi

1. Države članice određuju nacionalne nadležne organe ovlašćene za osiguravanje primjene i sprovođenja ove direktive i osiguravaju da se istima daju ovlašćenja za istrage i sprovođenje, kao i adekvatni resursi potrebni za efikasno i efektivno izvršavanje njihovih dužnosti.

Nadležni organi su ili javni organi ili organi priznati prema domaćem pravu ili od strane javnih organa izričito ovlašćenih u tu svrhu prema domaćem pravu. Oni nijesu pružaoci platnih usluga, uz izuzetak nacionalnih centralnih banaka.

2. Države članice osiguravaju da nadležni organi i sve osobe koje rade ili koje su radile za nadležne organe, kao i revizori i eksperti koji su angažovani od strane nadležnih organa, podliježu obavezi čuvanja poslovne tajne. Povjerljive podatke koje su mogli da prime tokom obavljanja svojih dužnosti ne smiju otkriti drugim osobama ni organima, osim u sažetom ili opštem obliku, ne dovodeći u pitanje slučajeve iz krivičnog prava ili ove direktive. Međutim, to ne sprečava nadležne organe da međusobno razmjenjuju ili prosljeđuju povjerljive podatke u skladu s pravom Unije i domaćim pravom.
3. Države članice osiguravaju da organi kojima je u nadležnost dato osiguravanje primjene i sprovođenja ove direktive zadovoljavaju jedan ili oba sljedeća uslova:

(a) to su nadležni organi određeni u članu 4 stav 2 Regulative (EU) br. 1093/2010;

(b) to su organi koji se razlikuju od nadležnih organa iz tačke a, pod uslovom da domaći zakoni ili drugi propisi zahtijevaju od tih organa saradnju s nadležnim organima iz tačke a, kad god je to potrebno za obavljanje njihovih dužnosti na osnovu ove direktive, uključujući za potrebe saradnje s EBA-om, kako je propisano ovom direktivom.

4. Države članice obavještavaju Komisiju i EBA-u o nadležnim organima i o svim promjenama u tom pogledu. Prvo takvo obavještenje šalje se u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do 18. septembra 2016. godine.

5. Nadležni organi izvršavaju svoja ovlašćenja u skladu s domaćim pravom, ili:

(a) direktno u skladu sa sopstvenim ovlašćenjem ili pod nadzorom pravosudnih organa: ili

(b) zahtjevom upućenim sudovima koji su nadležni za donošenje potrebne odluke, uključujući, prema potrebi, i žalbom, ako zahtjev za dobijanje potrebne odluke nije bio uspješan.

6. Ako na njihovoj teritoriji postoji više od jednog nadležnog organa, države članice osiguravaju jasno određenje njihovih dužnosti i njihovu blisku saradnju, kako bi svaki organ mogao efikasno da obavlja svoje dužnosti.

7. Komisija najmanje jednom godišnje objavljuje listu nadležnih organa u Službenom listu Evropske unije i stalno je ažurira na svom veb-sajtu.

Član 22

Obaveza saradnje

1. Nadležni organi različitih država članica međusobno saraduju uvijek kada je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih dužnosti na osnovu ove direktive, koristeći ovlašćenja iz ove direktive ili domaćeg prava.

Nadležni organi pružaju pomoć nadležnim organima drugih država članica. Naročito razmjenjuju podatke i saraduju u svim istragama ili nadzornim aktivnostima.

Radi olakšavanja i ubrzavanja saradnje, a naročito radi razmjene informacija, svaka država članica određuje jedan nadležni organ kao kontakt tačku za potrebe ove direktive. Država članica dostavlja Komisiji i drugim državama članicama nazive organa određenih za primanje zahtjeva za razmjenu informacija ili saradnju u skladu s ovim stavom.

2. Države članice preduzimaju potrebne administrativne i organizacione mjere za olakšavanje pružanja pomoći predviđene u stavu 1.

3. Nadležni organi država članica koji su određeni za kontakt tačke za potrebe ove direktive u skladu sa stavom 1 treba da bez neopravdanog odlaganja jedni drugima dostave informacije potrebne za izvršavanje dužnosti nadležnih organa kako su utvrđene u mjerama propisanim na osnovu ove direktive.

Nadležni organi koji razmjenjuju informacije s drugim nadležnim organima na osnovu ove direktive mogu navesti kod razmjene informacija da se te informacije ne smiju objelodanjivati bez njihove izričite saglasnosti, u kojem se slučaju te informacije mogu razmijeniti samo u svrhu za koju su ti organi dali saglasnost.

Nadležni organ koje je određen za kontakt tačku može da prenese primljene informacije drugim nadležnim organima; međutim, ne smije prenositi informacije drugim organima ili fizičkim ili pravnim licima bez izričite saglasnosti nadležnih organa koji su informacije dostavili i samo u svrhu za koju su ti organi dali saglasnost, osim u propisno opravdanim okolnostima, u kojem slučaju odmah obavještava kontakt tačku koja je poslala informacije.

4. Nadležni organ može da odbije zahtjev za saradnju u sprovođenju istražne radnje ili nadzorne aktivnosti ili da odbije razmjenu informacija predviđenu u stavu 3 samo ukoliko:

- (a) bi takva istražna radnja, provjera na terenu, nadzorna aktivnost ili razmjena informacija mogla negativno da utiče na suverenitet, bezbjednost ili javne politike te države članice;
- (b) su već pokrenuti sudski postupci protiv istih osoba i za iste radnje pred organima te države članice;
- (c) je već donesena pravosnažna presuda protiv istih osoba i za iste radnje u toj državi članici.

U slučaju odbijanja saradnje, nadležni organ o tome obavještava nadležni organ koji je zatražio saradnju i dostavlja što više pojedinosti.

Član 23

Rješavanje neslaganja među nadležnim organima različitih država članica

Nadležni organi mogu se obratiti EBA-i u vezi s slučajevima kada je zahtjev za saradnju, naročito za razmjenu informacija, odbijen ili nije obrađen u razumnom roku, i mogu zatražiti pomoć EBA-e u skladu s članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010. U tim slučajevima, EBA može da postupi u skladu s ovlaštenjima koja su joj dodijeljena na osnovu tog člana i svaka obavezujuća odluka EBA-e u skladu s tim članom obavezujuća je za dotične nadležne organe, bez obzira na to jesu li ti nadležni organi članovi EBA-e.

Član 24

Alternativno rješavanje sporova

Države članice potrošačima osiguravaju pristup efektivnim i efikasnim postupcima alternativnog rješavanja sporova koji se odnose na prava i obaveze utvrđene ovom direktivom. Ti postupci alternativnog rješavanja sporova i subjekti koji ih nude zadovoljavaju kriterijume kvaliteta utvrđene Direktivom 2013/11/EU.

Član 25

Mehanizam u slučaju odbijanja računa za plaćanje za koji se naplaćuje naknada

Ne dovodeći u pitanje član 16, države članice mogu uspostaviti posebni mehanizam kojim se osigurava da potrošači koji nemaju račun za plaćanje na njihovoj teritoriji i kojima je odbijen pristup računu za plaćanje za koji naknadu naplaćuju kreditne institucije besplatno imaju pristup računu za plaćanje sa osnovnim uslugama.

POGLAVLJE VI

SANKCIJE

Član 26

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenjivima u slučaju kršenja nacionalnih propisa kojima se prenosi ova direktiva i preduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se ona primjenjuju. Te kazne moraju biti efikasne, srazmjerne i odvraćajuće.
2. Države članice osiguravaju nadležnim organima mogućnost objelodanjivanja javnosti svih administrativnih sankcija koje su izrečene u slučaju kršenja mjera utvrđenih pri prenošenju ove direktive, osim ako bi to objelodanjivanje ozbiljno ugrozilo finansijska tržišta ili uključenim stranama prouzrokovalo nesrazmjernu štetu.

POGLAVLJE VII

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27

Evaluacija

1. Države članice prvi put do 18. septembra 2018. godine, a nakon toga svake dvije godine Komisiju obavještavaju o sljedećem:
  - (a) usklađenosti pružalaca platnih usluga s čl. 4, 5 i 6;
  - (b) usklađenosti država članica sa zahtjevima za osiguravanje postojanja veb-sajtova za poređenje u skladu s članom 7;
  - (c) broju računa za plaćanje koji su promijenjeni i udjelu zahtjeva za prebacivanje računa koji su odbijeni;
  - (d) broju kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama, broju tih računa koji su otvoreni i udjelu zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama koji su odbijeni.

2. Komisija priprema izvještaj, prvi put do 18. septembra 2018. godine, a nakon toga svake dvije godine, na osnovu informacija koje je dobila od država članica.

Član 28

Pregled

1. Do 18. septembra 2019. godine Komisija podnosi Evropskom parlamentu i Savjetu izvještaj o primjeni ove direktive koji, po potrebi, prati novi predlog pravnog akta.

Taj izvještaj sadrži:

- (a) listu svih postupaka zbog povrede prava EU koje je pokrenula Komisija u vezi s ovom direktivom;
- (b) procjenu prosječnih nivoa naknada u državama članicama za račune za plaćanje koji spadaju u područje primjene ove direktive;
- (c) procjenu izvodljivosti kreiranja okvira za osiguravanje automatskog preusmjeravanja plaćanja s jednog računa za plaćanje na drugi unutar iste države članice, u kombinaciji s automatskim obavještenjima primaocima plaćanja ili platiocima kada su njihovi transferi preusmjereni;
- (d) procjenu izvodljivosti proširenja usluga prebacivanja računa predviđenih u članu 10 na slučajeve u kojima se pružaoci platnih usluga koji su primaoci i pružaoci platnih usluga koji obavljaju prenos nalaze u različitim državama članicama i izvodljivosti prekograničnog otvaranja računa na osnovu člana 11;
- (e) procjenu broja nosilaca računa koji su promijenili račune za plaćanje nakon prenošenja ove direktive, na osnovu informacija koje su dostavile države članice u skladu s članom 27;
- (f) procjenu troškova i koristi sprovođenja sveobuhvatne prenosivosti brojeva računa za plaćanje širom Unije;
- (g) procjenu broja kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama;
- (h) procjenu broja i, ako su dostupni anonimni podaci, karakteristike potrošača koji su otvorili račune za plaćanje s osnovnim uslugama nakon prenošenja ove direktive;
- (i) procjenu prosječnih godišnjih naknada obračunatih za račune za plaćanje s osnovnim uslugama na nivou države članice;
- (j) procjenu efikasnosti postojećih mjera i potrebe za dodatnim mjerama kako bi se povećala finansijska inkluzija i kako bi se pomoglo ranjivim članovima društva u pogledu prezaduženosti;
- (k) primjere najbolje prakse među državama članicama za smanjivanje isključenosti potrošača iz pristupa platnim uslugama.

2. Izvještajem se, takođe na osnovu informacija dobijenih od država članica u skladu s članom 27, procjenjuje treba li izmijeniti i ažurirati listu usluga koje su dio računa za plaćanje s osnovnim uslugama, uzimajući u obzir razvoj sredstava plaćanja i tehnologije.
3. Izvještajem se takođe procjenjuje jesu li potrebne dodatne mjere uz mjere utvrđene u skladu s čl. 7 i 8 u pogledu veb-sajtova za poređenje i ponuda u paketu, a naročito potreba za akreditacijom veb-sajtova za poređenje.

Član 29

Transpozicija

1. Države članice usvajaju i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje sa ovom direktivom od 18. septembra 2016. godine. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

2. One primjenjuju mjere iz stava 1 od 18. septembra 2016. godine.

Izuzetno od podstava 1:

(a) član 3 primjenjuje se od 17. septembra 2014. godine;

(b) države članice primjenjuju mjere potrebne za usklađivanje s članom 4 st. 1 do 5, članom 5 st. 1 2 i 3, članom 6 st. 1 i 2 i članom 7, devet mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz člana 3 stav 4;

(c) države članice u kojima na nacionalnom nivou već postoji dokument koji je ekvivalentan informativnom dokumentu o naknadama mogu da odluče da integrišu zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije osamnaest mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz člana 3 stav 4;

(d) države članice u kojima na nacionalnom nivou već postoji izvještaj koji je ekvivalentan izvještaju o naknadama mogu da odluče da integrišu zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije osamnaest mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz člana 3 stav 4.

3. Kada države članice utvrde mjere iz stava 1, one će sadržati pozivanje na ovu direktivu ili se pozivanje na ovu direktivu navodi prilikom njihovog službenog objavljivanja. Načine takvog pozivanja utvrđuju države članice.

4. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba domaćeg prava koje donesu u oblasti na koju se odnosi ova direktiva.

Član 30

Stupanje na snagu

Ova direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

*Član 31***Adresati**

Ova direktiva upućena je državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sačinjeno u Briselu 23. jula 2014. godine.

Za Evropski parlament

Predsjednik

M. ŠULC (M. SCHULZ)

Za Savjet

Predsjednik

S. GOZI (S. GOZI)

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj.
Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu
Europske unije i dostupne u EL R-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u
ovom dokumentu.

► **B**

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/33

od 28. rujna 2017.

o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardiziranim formatom izvješća o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom u skladu s Direktivom 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća

(Tekst značajan za EGP)

(SL L 6. 11.1.2018., str. 26.)

Koju je ispravio:

► **C1** Ispravak, SL L 221. 31.8.2018, str. 3 (2018:33)

▼B

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/33

od 28. rujna 2017.

o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardiziranim formatom izvješća o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom u skladu s Direktivom 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća

(Tekst značajan za EGP)

Članak 1.

Predložak izvješća o naknadama i njegov zajednički simbol

1. Pružatelji platnih usluga upotrebljavaju predložak kako je utvrđeno u Prilogu i ispunjavaju ga kako je utvrđeno u člancima od 2. do 18.
2. Pružatelji platnih usluga pri ispunjavanju ne smiju mijenjati predložak izvješća o naknadama osim kako je predviđeno ovom Uredbom. Posebno, pružatelji platnih usluga moraju poštovati slijed informacija te naslova i podnaslova stupaca utvrđenih u predlošku.
3. Izvješće o naknadama mora:
  - (a) biti u formatu A4 okomitog usmjerenja;
  - (b) imati naslov „Izvješće o naknadama” na vrhu prve stranice, centriran i sinješten u sredini između logotipa pružatelja platnih usluga u gornjem lijevom kutu dokumenta i zajedničkog simbola u gornjem desnom kutu dokumenta;
  - (c) sadržavati zajednički simbol dimenzija do 2,5 cm × 2,5 cm prikazan u skladu s predloškom iz Priloga;
  - (d) biti otisnuto u fontu Arial ili drugom fontu sličnom Arialu, veličine slova 11, osim naslova „Izvješće o naknadama”, koji treba biti otisnut masnim slovima veličine 16, naslova stupaca koji trebaju biti otisnuti masnim slovima veličine 14 i podnaslova stupaca koji trebaju biti otisnuti masnim slovima veličine 12, osim ako je nacionalnim pravom propisano ili su se potrošač i pružatelj platnih usluga dogovorili da se upotrebljava veći font ili Brailleovo pismo za slabovidne osobe;
  - (e) biti otisnuto u crno-bijelom tisku, osim logotipa pružatelja platnih usluga i zajedničkog simbola koji mogu biti prikazani u boji kako je utvrđeno u članku 2.;
  - (f) sadržavati naslove stupaca u polutamnoj sivoj boji, upotrebljavajući uzorak boje s referentnim brojem 166,166,166 u modelu boja RGB, a podnaslove stupaca u svjetlosivoj boji, upotrebljavajući uzorak boje s referentnim brojem 191,191,191 u modelu boja RGB;
  - (g) imati numerirane stranice.

▼B*Članak 2.***Zajednički simbol i logotip pružatelja platnih usluga**

1. Ako je zajednički simbol u boji, upotrebljava se uzorak boje s referentnim brojem 0/51/153 (heksadecimalni zapis: 003399) modela boja RGB za pozadinu i uzorak boje 255/204/0 (heksadecimalni zapis: FFCC00) modela boja RGB za simbol.
2. Logotip pružatelja platnih usluga mora biti jednake veličine kao zajednički simbol.
3. Logotip smije biti u boji samo ako je i zajednički simbol u boji. Ako je otisnut u crno-bijelom tisku, zajednički simbol mora biti jasno prepoznatljiv.

*Članak 3.***Ime i kontaktni podaci pružatelja računa**

1. Pružatelji platnih usluga zamjenjuju navode u uglatim zagradama imenom pružatelja računa navedenim masnim slovima i poravnanim ulijevo.
2. Pružatelji platnih usluga zamjenjuju navode u uglatim zagradama svojim kontaktnim podacima, kao što su geografska adresa, broj telefona, adresa e-pošte, broj telefaksa, internetska adresa i osoba za kontakt/kontaktna točka, kojima se imatelj računa za plaćanje može koristiti u budućoj korespondenciji.

Ti se kontaktni podaci navode poravnani ulijevo.

*Članak 4.***Ime i kontaktni podaci imatelja računa za plaćanje**

1. Pružatelji platnih usluga zamjenjuju navode u uglatim zagradama imenom imatelja računa za plaćanje.

To se ime navodi masnim slovima i poravnano ulijevo.

2. Pružatelji platnih usluga zamjenjuju navode u uglatim zagradama geografskom adresom imatelja računa za plaćanje.

Ta se adresa navodi poravnana ulijevo i malim slovima, osim početnog slova svake riječi.

*Članak 5.***Naziv i identifikacijska oznaka računa**

1. Pružatelji platnih usluga navode naziv računa za plaćanje.

Naziv se navodi masnim slovima, poravnani ulijevo i odmah nakon odgovarajućih riječi.

2. Pružatelji platnih usluga navode detalje za identifikaciju računa za plaćanje, kao što su bankovni identifikacijski kod (BIC), međunarodni broj bankovnog računa (IBAN), nacionalni broj računa i nacionalna oznaka banke.

Ti se podaci navode poravnani ulijevo.

▼B

*Članak 6.***Kalendarsko razdoblje**

Pružatelji platnih usluga u retku „razdoblje“ navode kalendarsko razdoblje obuhvaćeno izvješćem o naknadama, poravnano ulijevo.

*Članak 7.***Datum**

Pružatelji platnih usluga u retku „datum“ navode kalendarski datum na koji izdaju izvješće o naknadama, poravnano ulijevo.

*Članak 8.***Uvodna izjava**

Tekst uvodne izjave naveden u predlošku mora biti ispisan u izvješću o naknadama s proredom 1,15, 0 točki ispred i 10 točki iza teksta.

*Članak 9.***Sažeti prikaz naknada i kamata**

1. Pružatelji platnih usluga u četiri zasebne tablice pod naslovom „Sažeti prikaz naknada i kamata“ navode ukupne iznose naknada i kamata, masnim slovima i poravnane udesno.
2. Ako kamate nisu primjenjive na određeni račun te ako je uključivanje takvih informacija omogućeno ili propisano nacionalnim odredbama kojima se prenosi Direktiva 2014/92/EU, pružatelji platnih usluga navode tekst „kamate nisu primjenjive“, malim slovima, poravnano udesno.
3. Ako su kamate primjenjive, ali za određeno razdoblje iznose nula, te ako je uključivanje takvih informacija omogućeno ili propisano nacionalnim odredbama kojima se prenosi Direktiva 2014/92/EU, pružatelji platnih usluga navode „0“ u odgovarajuću tablicu.
4. Pružatelji platnih usluga navode sveobuhvatni pokazatelj troškova koji prikazuje ukupne godišnje troškove računa za plaćanje u zasebnoj tablici ako je to propisano nacionalnim odredbama kojima se prenosi Direktiva 2014/92/EU. Pružatelji platnih usluga brišu tablicu ako tim nacionalnim odredbama nije propisano da pružatelji platnih usluga navode sveobuhvatni pokazatelj troškova.

*Članak 10.***Detaljno izvješće o naknadama plaćenima za račun**

1. Pružatelji platnih usluga u tablici pod naslovom „Detaljno izvješće o naknadama plaćenima za račun“ navode sve naknade nastale u relevantnom razdoblju za odgovarajuće usluge.

Naknade za pružanje usluga vođenja računa navode se pod podnaslovom „Opće usluge povezane s računom“.

▼B

2. Pružatelji platnih usluga navode usluge u podstupcu „Usluga“, masnim slovima i poravnane ulijevo, s jednostrukim proredom, 0 točaka ispred i 0 točaka iza svake usluge.

3. Pružatelji platnih usluga u podstupcu „Koliko se puta koristilo uslugom“ navode, poravnano udesno i u fontu koji je propisan člankom 1. stavkom 3. točkom (d), koliko se puta koristilo svakom od usluga tijekom relevantnog razdoblja obuhvaćenog izvješćem o naknadama.

Pružatelji platnih usluga ostavljaju podstupac „Koliko se puta koristilo uslugom“ praznim u sljedećim slučajevima:

- (a) uslugom se koristilo, ali pružatelj platnih usluga nije naplatio naknadu za tu uslugu, i
- (b) uključivanje takvih informacija omogućeno je ili propisano nacionalnim odredbama kojima se prenosi Direktiva 2014/92/EU.

4. Pružatelji platnih usluga u podstupcu „Jedinična cijena“ navode strukturu jedinične cijene i trošak svake usluge kojom se koristilo, poravnane udesno.

5. Pružatelji platnih usluga u podstupcu „Koliko je puta naplaćena naknada“ navode koliko je puta svaka usluga naplaćena tijekom relevantnog razdoblja obuhvaćenog izvješćem o naknadama, poravnano udesno. Pružatelji platnih usluga u odgovarajućem podstupcu navode tekst „naknada nije naplaćena“ u sljedećim slučajevima:

- (a) uslugom se koristilo, ali nije naplaćena naknada za tu uslugu, i
- (b) uključivanje takvih informacija omogućeno je ili propisano nacionalnim odredbama kojima se prenosi Direktiva 2014/92/EU.

6. Pružatelji platnih usluga u podstupcu „Ukupno“ navode ukupni iznos naknada za korištenje tom uslugom tijekom relevantnog razdoblja, masnim slovima.

7. Ako podnaslov ne obuhvaća nikakve usluge, pružatelji platnih usluga brišu taj podnaslov. Pružatelji platnih usluga brišu podnaslov i ako se imatelj računa za plaćanje nije koristio nikakvim uslugama osim u količinama naznačenima u paketu usluga tijekom relevantnog razdoblja.

8. Pružatelji platnih usluga u retku „Ukupne plaćene naknade“ navode ukupni iznos naknada koje je imatelj računa za plaćanje platio tijekom relevantnog razdoblja, masnim slovima.

Članak 11.

Prikaz vrsta naknada

1. Ako se naplaćuju zasebne naknade na jedan od načina navedenih

▼ B

u nastavku ili više njih, pružatelji platnih usluga u tablici „Detaljno izvješće o naknadama plaćenima za račun” u stupcu „Usluga” za odgovarajuću uslugu u zasebnom retku navode opis svakog slučaja, načina ili uvjeta naplate naknade („vrste naknada”):

- (a) za različite slučajeve naplaćivanja naknade za pružanje iste usluge, kao što su naknada za uspostavu usluge i kasnije naknade za izvršenje te iste usluge;
- (b) za različite načine na koje se ista usluga traži, upotrebljava ili pruža, primjerice telefonski, u podružnici ili na internetu;
- (c) ovisno o tome je li za istu uslugu ispunjen poseban uvjet, kao što je poštovanje najmanjeg ili najvećeg iznosa za kreditni transfer ili podizanje gotova novca.

Opis se poravnava ulijevo. Naknade se navode u stupcu „Jedinična cijena” poravnane udesno.

2. Ako se naknade naplaćuju ovisno o kombinaciji nekoliko vrsta naknada, na primjer, naknade koje se razlikuju prema načinu naplate te se potom razdvajaju ovisno o tome je li dostignut određeni iznos, pružatelji platnih usluga uz primjenu članka 10. stavka 5. navode i opis svake dodatne vrste naknade, ► **CI** uvučen udesno ◄.

3. Ako se naknada promijenila tijekom relevantnog razdoblja, pružatelji platnih usluga navode naknade koje su primjenjivane tijekom svih razdoblja dodajući nove retke u stupac „Jedinična cijena”.

Članak 12.

Prikaz paketa usluga koji se naplaćuju kao dio naknada navedenih pod podnaslovom „Opće usluge povezane s računom”

1. Ako se paket usluga povezanih s računom za plaćanje nudi s računom i naplaćuje kao dio naknada pod podnaslovom „Opće usluge povezane s računom”, pružatelji platnih usluga u tablici „Detaljno izvješće o naknadama plaćenima za račun” u retku za „Paket usluga” navode i informacije o uslugama uključenima u paket u stupcu „Usluga” te koliko se puta koristilo tim paketom u stupcu „Koliko se puta koristilo uslugom”. U podstupcima pod naslovom „Naknada” pružatelji platnih usluga navode naknadu koja se naplaćuje za paket kao cjelinu te koliko je puta naplaćena naknada za paket tijekom relevantnog razdoblja kako je utvrđeno u članku 11. stavku 1. Taj se redak briše ako se paket usluga naplaćuje odvojeno od naknade za opće usluge povezane s računom.

~~2. Sve naknade koje se naplaćuju za usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu paketom usluga navode se u tablici s popisom usluga i naknada kako je naznačeno u člancima od 1. do 11.~~

▼B

3. Ako broj usluga u paketu nije ograničen ili količine usluga obuhvaćenih paketom nisu prijedene, pružatelji platnih usluga brišu izjavu na dnu retka „Usluge koje prelaze ove količine naplaćene su zasebno.”

Članak 13.

Prikaz paketa usluga povezanih s računom za plaćanje koji se naplaćuju odvojeno od naknada navedenih pod podnaslovom „Opće usluge povezane s računom”

1. Ako pružatelj platnih usluga uz račun nudi paket usluga povezanih s računom za plaćanje, a taj se paket naplaćuje odvojeno od naknada pod podnaslovom „Opće usluge povezane s računom” za opće usluge povezane s računom kako su navedene u tablici s popisom usluga i naknada, pružatelj platnih usluga u tablici za paket usluga navodi i sljedeće informacije:

- (a) u stupcu za paket usluga robnu marku, prema potrebi, ili sadržaj paketa, brisanjem uglatih zagrada;
- (b) u stupcu „Naknada” naknadu koja se naplaćuje za paket kao cjelinu za razdoblje obuhvaćeno izvješćem o naknadama, poravnano udesno;
- (c) u trećem stupcu koliko je puta naknada za paket naplaćena tijekom relevantnog razdoblja.

Sve dodatne naknade koje se naplaćuju za usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu naknadom za paket usluga navode se u tablici za usluge i naknade iz članaka 10. i 11.

2. Ako se paket redovito naplaćuje, u stupcu „Naknada” naznačuje se učestalost naplate, poravnana ulijevo, te u retku odmah ispod nje ukupni godišnji trošak, masnim slovima, s tekstom „Ukupni godišnji trošak”.

3. Ako se za različite pakete u relevantnom razdoblju naplaćuju različite naknade, za svaki se paket u zasebnoj tablici navode informacije iz stavka 1.

4. Pružatelji platnih usluga brišu cijelu tablicu, uključujući naslov „Detaljni prikaz naknada uključenih u paket usluga”, ako se paket usluga ne pruža uz račun ili ako se paket usluga koji se pruža uz račun naplaćuje kao dio naknade za opće usluge povezane s računom.

5. Ako broj svih usluga u paketu nije ograničen ili količine usluga obuhvaćenih paketom usluga nisu prijedene, pružatelji platnih usluga brišu izjavu na dnu tablice koja glasi „Usluge koje prelaze ove količine naplaćene su zasebno.”

Članak 14.

Detaljni prikaz kamata plaćenih za račun

1. Pružatelji platnih usluga u tablici „Detaljni prikaz kamata plaćenih za račun” navode kamate koje je imatelj računa za plaćanje platio tijekom razdoblja obuhvaćenog izvješćem o naknadama, ako je to primjenjivo.

▼B

2. Pružatelji platnih usluga navode kamatnu stopu u stupcu „Kamatna stopa” i kao postotak koji se primjenjuje na godišnjoj osnovi. Ako se kamatna stopa mijenjala tijekom relevantnog razdoblja, pružatelji platnih usluga navode svaku kamatnu stopu koja se primjenjivala tijekom svakog razdoblja u zasebnom retku.

3. Pružatelji platnih usluga u stupcu „Kamate” navode kamate koje je platio imatelj računa za plaćanje, izražene u valuti računa i otisnute masnim slovima. Ako se kamatna stopa mijenjala tijekom relevantnog razdoblja, pružatelji platnih usluga navode kamate koje je imatelj računa za plaćanje platio zasebno za svako od relevantnih razdoblja, svaku u zasebnom retku.

4. Pružatelji platnih usluga navode ukupni iznos kamata koje je imatelj računa za plaćanje platio tijekom relevantnog razdoblja, masnim slovima, u retku „Ukupne plaćene kamate”.

5. Ako imatelj računa za plaćanje ne plaća kamate jer se na taj račun kamate ne primjenjuju te ako je uključivanje takvih informacija omogućeno ili propisano nacionalnim odredbama kojima se prenosi Direktiva 2014/92/EU, pružatelji platnih usluga to naznačuju tekстом „kamate nisu primjenjive”, malim slovima, poravnano ulijevo, masnim slovima, u retku „Ukupne plaćene kamate”.

Članak 15.

Detaljni prikaz kamata zaradenih na računu

1. Pružatelji platnih usluga u tablici „Detaljni prikaz kamata zaradenih na računu” navode kamate koje je imatelj računa za plaćanje zaradio tijekom razdoblja obuhvaćenog izvješćem o naknadama, ako je to primjenjivo.

2. Pružatelji platnih usluga zamjenjuju tekst „Naziv računa” nazivom odgovarajućeg računa masnim slovima.

3. Pružatelji platnih usluga navode kamatnu stopu u stupcu „Kamatna stopa” i kao postotak koji se primjenjuje na godišnjoj osnovi. Ako se kamatna stopa mijenjala tijekom relevantnog razdoblja, pružatelji platnih usluga navode svaku kamatnu stopu koja se primjenjivala tijekom svakog razdoblja u zasebnom retku.

4. Pružatelji platnih usluga u stupcu „Kamate” navode kamate koje je zaradio imatelj računa za plaćanje, izražene u valuti računa i otisnute masnim slovima. Ako se kamatna stopa mijenjala tijekom razdoblja obuhvaćenog izvješćem o naknadama, pružatelji platnih usluga navode kamate koje je imatelj računa za plaćanje zaradio zasebno za svako od relevantnih razdoblja, svaku u zasebnom retku. Ako je kamatna stopa primjenjiva, ali za određeno razdoblje iznosi nula, pružatelji platnih usluga navode „0” u stupcu „Kamate”.

5. Ako se za određeni račun ne isplaćuju kamate jer se na taj račun kamate ne primjenjuju, pružatelji platnih usluga to naznačuju tekстом „kamate nisu primjenjive”, malim slovima, poravnano ulijevo, u stupcu „Kamate”.

▼B

6. Pružatelji platnih usluga u retku „Ukupne zaradene kamate” navode ukupni iznos kamata koje je imatelj računa za plaćanje zaradio tijekom razdoblja obuhvaćenog izvješćem o naknadama, masnim slovima.

7. Ako se za određeni račun ne isplaćuju kamate jer se na taj račun kamate ne primjenjuju te ako je uključivanje takvih informacija omogućeno ili propisano nacionalnim odredbama kojima se prenosi Direktiva 2014/92/EU, pružatelji platnih usluga to naznačuju tekstom „kamate nisu primjenjive”, malim slovima, poravnano ulijevo, masnim slovima, u retku „Ukupne zaradene kamate”.

*Članak 16.***Dodatne informacije**

1. Pružatelji platnih usluga u tablici „Dodatne informacije” navode sve dodatne informacije uz one obuhvaćene člancima od 2. do 15. koje su izravno povezane s plaćenim uslugama ili naknadama, obračunatim ili zaradenim kamatama ili primijenjenim kamatnim stopama, kako je navedeno u članku 5. stavku 2. Direktive 2014/92/EU tijekom razdoblja obuhvaćenog izvješćem o naknadama. Dodatne informacije navedene u toj tablici moraju uključivati i informacije koje se zahtijevaju nacionalnim odredbama.

2. Pri ispunjavanju tablice, prema potrebi, pružatelji platnih usluga poštuju format kako je utvrđen u ovoj Uredbi.

3. Pružatelji platnih usluga brišu tu tablicu ako ne navode informacije iz stavka 1.

*Članak 17.***Robne marke**

Ako se upotrebljava robna marka, ona se navodi odmah iza naziva usluge, u standardnom fontu naznačenom u članku 1. stavku 3. točki (d) i u uglatim zagradama.

*Članak 18.***Upotreba elektroničkih sredstava**

1. Ako se izvješće o naknadama izrađuje elektronički, pružatelji platnih usluga mogu izmijeniti predložak samo kako je navedeno u nastavku, uz uvjet da potrošač istovremeno dobije preslik izvješća o naknadama u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu i popunjen kako je utvrđeno člancima od 2. do 17.:

- (a) odstupajući od članka 1. stavka 3. točke (d), može se povećati font, uz uvjet da razmjer veličina kako je utvrđen u članku 1. stavku 3. ostane isti;
- (b) ako su dimenzije elektroničkih alata takve da bi zbog upotrebe nekoliko tablica i stupaca izvješće o naknadama bilo teško čitljivo, može se upotrijebiti samo jedan stupac ili jedna tablica, uz uvjet da poredak informacija, naslova i podnaslova ostane isti;

▼B

(c) mogu se upotrijebiti elektronički alati, kao što su slojevi i prozori koji iskaču, uz uvjet da se vidljivo prikažu naslov izvješća o naknadama, zajednički simbol, naslovi i podnaslovi te da se očuva poredak informacija.

2. Upotreba elektroničkih alata iz stavka 1. točke (c) ne smije biti takva da odvraća pažnju potrošača od informacija u izvješću o naknadama. U slojevima i prozorima koji iskaču smiju se navoditi samo informacije iz ove Uredbe.

Članak 19.

Stupanje na snagu

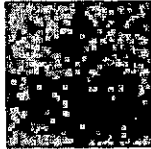
Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

▼ **B**

PRILOG

Predložak izvješća o naknadama

Izvješće o naknadama

[Ime pružatelja računa]

[Kontaktni podaci pružatelja računa]

[Ime klijenta]

[Kontaktni podaci]

Račun	
Identifikacijska oznaka računa	
Razdoblje	od ... do
Datum	

- Ovaj je dokument pregled svih naknada za usluge povezane s Vašim računom za plaćanje tijekom navedenog razdoblja.
- U njemu su navedene i sve kamate koje ste platili ili zaradili u tom razdoblju.
- Informacije o pojedinim transakcijama i saldu računa dostupne su na izvacima računa.

Sažeti prikaz naknada i kamata

Ukupne plaćene naknade* (ukupne naknade za paket usluga i ukupne plaćene naknade)	[•]
Ukupne plaćene kamate	[•]
Ukupne zarađene kamate	[•]
Sveobuhvatni pokazatelj troškova	[•]

▼ B

Detaljno izvješće o naknadama plaćenima za račun

Usluga		Naknada		
Usluga	Koliko se puta koristilo uslugom	Jedinična cijena	Koliko je puta naplaćena naknada	Ukupno
Opće usluge povezane s računom				
[•]				
Uključuje paket usluga koji se sastoji od: Usluge koje prelaze ove količine naplaćene su zasebno.				[•]
Plaćanja (osim kartica)				[•]
Kartice i gotovina				[•]
Prekoračenja i povezane usluge				[•]
Ostale usluge				[•]
Ukupne plaćene naknade				[•]

Detaljni prikaz naknada uključenih u paket usluga

Paket usluga	Naknada	Koliko je puta naplaćena naknada
„Usluga iz paketa“ (robna marka, prema potrebi) Uključuje:	[•]	[•]
Usluge koje prelaze ove količine naplaćene su zasebno.		

Detaljni prikaz kamata plaćenih za račun

	Kamatna stopa	Kamato
		[•]
Ukupne plaćene kamate		[•]

▼ B

Detaljni prikaz kamata zaradenih na računu

	Kamatna stopa	Kamata
„Naziv računa”		[*]
Ukupne zaradene kamate		[*]

Dodatne informacije

[*]

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/34

od 28. rujna 2017.

o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardiziranim formatom informativnog dokumenta o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom u skladu s Direktivom 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (¹), a posebno njezin članak 4. stavak 6. treći podstavak,

budući da:

- (1) Direktivom 2014/92/EU zahtijeva se od država članica da osiguraju da pružatelji platnih usluga potrošaču dostave informativni dokument o naknadama na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, koji sadržava standardizirane pojmove na konačnom popisu najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje te, ako pružatelj platnih usluga nudi te usluge, odgovarajuće naknade za svaku uslugu. Konačne popise trebaju objaviti države članice i u njih integrirati standardiziranu terminologiju Unije utvrđenu u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2018/32 (²).
- (2) Kako bi se osiguralo da informativni dokument o naknadama ispunjava ciljeve Direktive 2014/92/EU te da istodobno potrošaču pruža sve relevantne informacije tako da se povećava usporedivost i transparentnost, pružatelji platnih usluga trebali bi upotrebljavati standardizirani predložak informativnog dokumenta o naknadama koji sadržava jasne upute o tome kako popuniti informativni dokument o naknadama.
- (3) Budući da je namjena informativnog dokumenta o naknadama pružiti potrošačima informacije koje bi im omogućile usporedbu ponuda računa za plaćanje prije sklapanja ugovora o računu za plaćanje, pružatelj platnih usluga trebao bi upotrebljavati standardizirani predložak za izradu zasebnog informativnog dokumenta o naknadama za svaki račun za plaćanje koji nudi potrošaču.
- (4) Kako bi se potrošačima omogućio odabir najprikladnije ponude računa za njihove potrebe i kako bi se osigurala visoka razina standardizacije, trebalo bi biti moguće predstaviti odgovarajuću kombinaciju paketa te bi stoga pružatelj platnih usluga trebao moći izraditi više od jednog informativnog dokumenta o naknadama za taj račun za plaćanje, uz uvjet da je barem jedan paket uključen u svaki dokument.
- (5) Kako bi se potrošaču olakšalo razumijevanje sadržaja različitih vrsta paketa i naknada za njih, u informativnom dokumentu o naknadama paketi bi se trebali navoditi zasebno.
- (6) Ako usluge koje nadilaze količinu obuhvaćenu paketom nisu uključene u konačni nacionalni popis najreprezentativnijih usluga i stoga nisu prikazane u informativnom dokumentu o naknadama, te bi usluge trebalo prikazati u zasebnoj tablici, a ne zajedno s informacijama o sadržaju paketa, kako bi se potrošačima dao jasan pregled paketa.
- (7) Budući da sadržaj svakog informativnog dokumenta o naknadama dostavljenog potrošačima ovisi o ponudi usluga pojedinog pružatelja platnih usluga te o konačnom popisu najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koji svaka država članica objavljuje, radi osiguravanja usporedivosti računa za plaćanje ponuđenih na unutarnjem tržištu u predlošku informativnog dokumenta o naknadama trebali bi se navesti određeni naslovi stupaca u koje bi se trebale razvrstati različite usluge.
- (8) Predložak informativnog dokumenta o naknadama trebao bi sadržavati zasebnu tablicu koju bi trebali upotrebljavati pružatelji platnih usluga od kojih se zahtijeva da uključe i sveobuhvatni pokazatelj troškova.

(¹) SL L 257, 28.8.2014., str. 214.

(²) Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/32 od 28. rujna 2017. o dopuni Direktive 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za standardiziranu terminologiju Unije za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje (vidjeti stranice 3. ovog Službenog lista).

- (9) Ova se Uredba temelji na nacrtu provedbenih tehničkih standarda koji je Komisiji dostavilo europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo) („EBA“).
- (10) EBA je provela otvoreno javno savjetovanje o nacrtu provedbenih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za bankarstvo osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predložak informativnog dokumenta o naknadama i njegov zajednički simbol

1. Pružatelji platnih usluga moraju upotrebljavati predložak utvrđen u Prilogu te ga ispunjavati na način propisan člancima od 2. do 13.
2. Pri ispunjavanju pružatelji platnih usluga ne smiju izmijeniti predložak informativnog dokumenta o naknadama osim na način kako je propisano ovom Uredbom. Pružatelji platnih usluga posebice moraju poštovati poredak informacija, naslova i podnaslova stupaca utvrđen u predlošku. Informativni dokument o naknadama mora:
  - (a) biti prikazan u formatu A4 okomitog usmjerenja;
  - (b) sadržavati naslov „Informativni dokument o naknadama” na vrhu prve stranice, koji mora biti u sredini i između logotipa pružatelja platne usluge u gornjem lijevom kutu dokumenta i zajedničkog simbola u gornjem desnom kutu dokumenta;
  - (c) sadržavati zajednički simbol dimenzija 2,5 × 2,5 cm prikazan u skladu s predloškom utvrđenim u Prilogu;
  - (d) biti otisnut u fontu Arial ili drugom fontu sličnom Arialu, veličine slova 11, osim naslova „Informativni dokument o naknadama”, koji mora biti otisnut masnim slovima veličine 16, naslova stupaca koji moraju biti otisnuti masnim slovima veličine 14 te podnaslova stupaca koji moraju biti otisnuti masnim slovima veličine 12, osim ako je povećanje veličine slova ili upotreba Brailleova pisma za slabovidne osobe propisana u nacionalnom pravu ili ugovorena između potrošača i pružatelja platnih usluga;
  - (e) biti ispisan u crnoj i bijeloj boji, osim logotipa pružatelja platnih usluga i zajedničkog simbola, koji mogu biti prikazani u boji kako je utvrđeno u članku 2.;
  - (f) sadržavati naslove stupaca u polutamnoj sivoj boji, upotrebljavajući uzorak boje s referentnim brojem 166,166,166 u modelu boja RGB, a podnaslove stupaca u svjetlosivoj boji, upotrebljavajući uzorak boje s referentnim brojem 191,191,191 u modelu boja RGB;
  - (g) imati obrojčane stranice.
3. Pružatelj platnih usluga mora osigurati zasebni informativni dokument o naknadama za svaki račun za plaćanje koji nudi potrošačima.
4. Ne dovodeći u pitanje dostupnost računa za plaćanje s osnovnim uslugama iz poglavlja IV. Direktive 2014/92/EU, ako pružatelj platnih usluga potrošačima nudi samo jedan račun za plaćanje, koji se može povezati s različitim paketima usluga iz članka 4. stavka 3. Direktive 2014/92/EU, pružatelj platnih usluga može izraditi više informativnih dokumenata o naknadama za taj račun, uz uvjet da svaki od tih informativnih dokumenata o naknadama sadržava barem jedan paket.

Članak 2.

Zajednički simbol te logotip pružatelja platnih usluga

1. Ako je zajednički simbol u boji, upotrebljava se uzorak boje s referentnim brojem 0/51/153 (heksadecimalni zapis: 003399) modela boja RGB za pozadinu i uzorak boje 255/204/0 (heksadecimalni zapis: FFCC00) modela boja RGB za simbol.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

2. Logotip pružatelja platnih usluga mora biti iste veličine kao zajednički simbol.
3. Taj logotip smije biti u boji samo ako je i zajednički simbol u boji. Ako je otisnut u crnoj i bijeloj boji, zajednički simbol mora biti jasno čitljiv.

Članak 3.

Ime pružatelja računa

Ime pružatelja platnih usluga koji pruža račun mora biti otisnuto masnim slovima i poravnano ulijevo.

Članak 4.

Naziv računa

Naziv računa otisnut je masnim slovima, poravnat ulijevo i ispod imena pružatelja računa.

Članak 5.

Datum

Datum na koji je pružatelj platnih usluga posljednji put ažurirao informativni dokument o naknadama naveden je u fontu propisanom člankom 1. stavkom 2. točkom (d), poravnat ulijevo i ispod naziva računa.

Članak 6.

Uvodna izjava

1. Tekst uvodne izjave naveden u predlošku mora biti ispisan u informativnom dokumentu o naknadama s proredom 1,15 te 0 točki ispred i 10 točki iza teksta.
2. Pružatelji platnih usluga zamjenjuju uglate zagrade nazivima relevantnih predugovornih i ugovornih dokumenata.

Članak 7.

Tablica „Usluge i naknade”

1. Ako pružatelji platnih usluga nude usluge koje su uključene u konačni nacionalni popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje iz članka 3. stavka 5. Direktive 2014/92/EU, oni ih navode zajedno s odgovarajućim naknadama za njih u tablici s uslugama i naknadama kako slijedi:

- (a) usluge se navode u stupcu „Usluga”, poravnano ulijevo i masnim slovima;
- (b) svaka je usluga navedena samo jednom i pod odgovarajućim podnaslovom stupca u tablici, primjerice pružanje ili održavanje računa navodi se pod podnaslovom stupca „Opće usluge povezane s računom”;
- (c) odgovarajuće naknade za usluge navode se u stupcu „Naknada”, poravnano udesno;
- (d) ako se naknada naplaćuje redovito, a ne nakon svakog korištenja, učestalost naplaćivanja navodi se u stupcu „Naknada”, poravnano ulijevo, nakon čega slijedi odgovarajuća naknada za to razdoblje, poravnana udesno; ukupna godišnja naknada navodi se u retku neposredno ispod učestalosti, masnim slovima, poravnano ulijevo, upotrebom izraza „Ukupna godišnja naknada” uz odgovarajuću naknadu poravnanu udesno;
- (e) prored je jednostruk, 0 točaka ispred i 0 točaka iza svake usluge i naknade.

2. Ako u konačni nacionalni popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje nije uključena ni jedna od usluga koje nudi pružatelj platnih usluga, briše se cijeli red s tim podnaslovom, uključujući i sam naslov reda.

3. Ako pružatelji platnih usluga ne nude jednu ili više usluga iz nacionalnog konačnog popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 3. stavka 5. Direktive 2014/92/EU ili ako se usluga ne nudi za taj račun, upotrebljava se izraz „usluga nije dostupna”.

4. Ako se naplaćuju zasebne naknade na jedan ili više načina navedenih u nastavku, pružatelji platnih usluga navode, u stupcu „Naknada” za tu uslugu i u odvojenom retku, opis svakog slučaja, načina ili uvjeta naplaćivanja naknade („vrste naknada”):

- (a) za različite slučajeve naplaćivanja naknade za pružanje iste usluge, kao što su naknada za prvotno uspostavljanje usluge i kasnije naknade za izvršenje te iste usluge;
- (b) za različite načine na koje se ista usluga traži, upotrebljava ili pruža, primjerice telefonski, u podružnici ili preko interneta;
- (c) ovisno o tome je li za istu uslugu ispunjen poseban uvjet, kao što je poštovanje najmanjeg ili najvećeg iznosa praga za kreditni transfer ili podizanje gotovog novca.

Opis je poravnan ulijevo, a naknada udesno.

5. Ako se naknade naplaćuju ovisno o kombinaciji nekoliko vrsta naknada, kao što su naknade koje se razlikuju prema načinu, koje su onda dodatno razdvojene ovisno o tome poštuje li se iznos praga, pružatelji platnih usluga uz primjenu stavka 4. navode i opis svake dodatne vrste naknade, poravnano udesno.

Članak 8.

Prikaz paketâ usluga naplaćenih kao dio naknada navedenih pod podnaslovom „Opće usluge povezane s računom”

1. Ako se paket usluga povezanih s računom za plaćanje naplaćuje kao dio naknada navedenih pod podnaslovom „Opće usluge povezane s računom”, sve usluge uključene u paket, neovisno o tome jesu li uključene u konačni nacionalni popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje iz članka 3. stavka 5. Direktive 2014/92/EU, navode se u odjeljku tablice o općim uslugama povezanim s računom, u redu o paketima usluga.
2. Pružatelji platnih usluga navode informacije o dodatnoj naknadi za svaku uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu paketom usluga kako je utvrđeno člankom 10.
3. Ako broj svih usluga obuhvaćenih paketom usluga nije ograničen, pružatelji platnih usluga brišu izjavu na dnu reda „Usluge koje prelaze ove količine naplaćuju se zasebno”.
4. Cijeli se red koji se odnosi na paket usluga briše ako se paket usluga ne nudi s računom i ako se paket usluga naplaćuje odvojeno od bilo kojih naknada za opće usluge povezane s računom.

Članak 9.

Prikaz paketâ usluga naplaćenih odvojeno od naknada navedenih pod podnaslovom „Opće usluge povezane s računom”

1. Ako pružatelj platnih usluga uz račun nudi paket usluga povezanih s računom za plaćanje, a taj se paket naplaćuje odvojeno od svih naknada pod podnaslovom „Opće usluge povezane s računom”, kako je navedeno u tablici s uslugama i naknadama, pružatelji platnih usluga u tablici s paketom usluga navode sljedeće informacije:
  - (a) popis svih usluga uključenih u paket, neovisno o tome jesu li uključene u konačni nacionalni popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje iz članka 3. stavka 5. Direktive 2014/92/EU;
  - (b) količina svake usluge obuhvaćene naknadom za paket, što može biti ili broj ili naznaka da broj usluga nije ograničen;
  - (c) naknada za paket, u stupcu „Naknada”, poravnano udesno.
2. Ako se paket naplaćuje redovito, učestalost se navodi u stupcu „Naknada”, poravnano ulijevo, a ukupna godišnja naknada u retku neposredno ispod učestalosti, masnim slovima i upotrebljavajući izraz „Ukupna godišnja naknada”.
3. Pružatelji platnih usluga navode informacije o dodatnoj naknadi za svaku uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu paketom usluga kako je utvrđeno člankom 10.

4. Ako broj svih usluga obuhvaćenih paketom usluga nije ograničen, pružatelji platnih usluga brišu izjavu na dnu tablice „Usluge koje prelaze ove količine naplaćuju se zasebno“.
5. Ako je u informativni dokument o naknadama uključeno više paketa obuhvaćenih stavkom 1., pružatelji platnih usluga navode informacije u skladu s ovim člankom u zasebnoj tablici za svaki paket, navodeći i robnu marku (*brand name*) paketa usluga, ako je primjenjivo.
6. Pružatelji platnih usluga brišu cijelu tablicu ako se s računom ne nudi paket usluga ili ako se paket usluga naplaćuje kao dio naknade za bilo koju opću uslugu povezanu s računom.

Članak 10.

Tablica dodatnih naknada za usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu paketom usluga povezanih s računom za plaćanje

1. U navedenoj tablici pružatelji platnih usluga navode informacije o dodatnim naknadama za svaku uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu paketom iz članka 8. i 9. ako te informacije nisu navedene u tablici s uslugama i naknadama ili ako se odgovarajuća naknada za uslugu razlikuje od one navedene u tablici.
2. Ako pružatelji platnih usluga nude više od jednog paketa, a dodatne se naknade iz stavka 1. razlikuju ovisno o paketu, pružatelji platnih usluga navode različite naknade odvojeno za svaki paket i prema potrebi upotrebljavaju robnu marku (*brand name*) paketa.
3. Pri ispunjavanju te tablice pružatelji platnih usluga upotrebljavaju izgled i strukturu kako je utvrđeno ovom Uredbom, ako je primjenjivo.
4. Ako informativni dokument o naknadama ne sadržava nikakve informacije o paketima usluga, pružatelji platnih usluga brišu tablicu iz stavka 1.

Članak 11.

Sveobuhvatni pokazatelj troškova

1. Pružatelji platnih usluga u zasebnoj tablici navode sveobuhvatni pokazatelj troškova u kojem sažimaju ukupne godišnje troškove računa za plaćanje ako se to zahtijeva prema nacionalnim propisima.
2. Pružatelji platnih usluga brišu tablicu sa sveobuhvatnim pokazateljem troškova ako se njegovo navođenje ne zahtijeva prema nacionalnim propisima.

Članak 12.

Robne marke (*brand names*)

Ako se upotrebljava robna marka (*brand name*), ona se navodi odmah nakon naziva usluge fontom propisanim člankom 1. stavkom 2. točkom (d) i u uglatim zagradama.

Članak 13.

Upotreba elektroničkih sredstava

1. ~~Ako se informativni dokument o naknadama dostavlja elektroničkim sredstvima i uz uvjet da se potrošaču istodobno dostavi i primjerak informativnog dokumenta o naknadama sukladan predlošku utvrđenom u Prilogu i ispunjen kako je propisano člancima od 2. do 12., pružatelji platnih usluga smiju izmijeniti prediožak samo na sljedeće načine:~~
  - (a) ~~odstupajući od članka 1. stavka 2. točke (d), može se povećati font, uz uvjet da razmjer veličina kako je utvrđen u članku 1. stavku 2. ostane isti;~~
  - (b) ~~ako su dimenzije elektroničkih alata takve da bi upotreba nekoliko tablica i stupaca učinila informativni dokument o naknadama teško čitljivim, može se upotrijebiti samo jedan stupac ili jedna tablica ako poredak informacija, naslova i podnaslova ostane isti;~~
  - (c) ~~mogu se upotrijebiti elektronički alati, kao što su slojevi i prozori koji iskaču, uz uvjet da se vidljivo prikazuju naslov informativnog dokumenta o naknadama, zajednički simbol, uvodne izjave, naslovi i podnaslovi te da poredak informacija ostane isti.~~

2. Upotreba elektroničkih alata iz stavka 1. točke (c) ne smije biti takva da odvraća pažnju potrošača od informacija u izvješću o naknadama. U slojevima i prozorima koji iskaču smiju se navoditi samo informacije iz ove Uredbe.

Članak 14.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

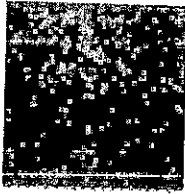
Sastavljeno u Bruxellesu 28. rujna 2017.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

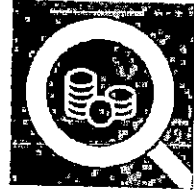

PRILOG

Predložak informativnog dokumenta o naknadama

Informativni dokument o naknadama

Ime pružatelja računa:

Naziv računa:

Datum:

- Ovaj dokument sadržava informacije o naknadama za korištenje glavnim uslugama povezanim s računom za plaćanje. Omogućit će vam usporedbu tih troškova s troškovima drugih računa.
- Naknade se mogu naplaćivati i za korištenje uslugama koje nisu navedene u ovom dokumentu. Potpune informacije dostupne su u [navesti nazive relevantnih predugovornih i ugovornih dokumenata].
- Pojmovnik koji sadržava pojmove upotrijebljene u ovom dokumentu dostupan je besplatno.

Usluga	Naknada
Opće usluge povezane s računom	
[glavna usluga] [robna marka] Uključuje paket usluga koji se sastoji od: Usluge koje prelaze navedene količine naplaćivat će se zasebno.	[•]
Plaćanja (osim karticama)	
	[•]
Kartice i gotov novac	
	[•]
Prekoracena i povezane usluge	
	[•]
Ostale usluge	
	[•]

Paket usluga	Naknada
[robna marka]	[•] [•]
Usluge koje prelaze navedene količine naplaćivat će se odvojeno.	

Informacije o dodatnim uslugama	
Informacije o naknadama za usluge koje prelaze količinu usluga obuhvaćenu paketom usluga (bez prethodno navedenih naknada)	
Usluga	Naknada
[robna marka]	[•]

Sveobuhvatni pokazatelj troškova	[•]
----------------------------------	-----